

**YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ
EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**MOODLE AÇIK KAYNAK KODLU ÖĞRENİM YÖNETİM SİSTEMİ KULLANAN
ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sezer Kanbul

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nadire Çavuş

**Lefkoşa
Ekim, 2009**

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Bu çalışma jürimiz tarafından Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ ÇALIŞMASI RAPORU olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan : Prof. Dr. Doğan İbrahim
Danışman : Yrd. Doç. Dr. Nadire Çavuş
Üye : Doç. Dr. Hüseyin Uzunboylu

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../2009

Doç. Dr. Cem Birol
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Dünyada internet kullanımının yaygınlaşmasıyla birlikte eğitimde teknoloji kullanımı kaçınılmaz hale gelmektedir. İnsanların bilgiye zamandan ve mekandan bağımsız bir şekilde ulaşma isteği artmaktadır. İnternet üzerinden verilecek eğitim uygulamalarının nasıl yönetileceği, öğrenci ve öğretmen rollerinin nasıl değişeceği gibi sorulara yönelik araştırmaların artması ve yanıtlarının bulunması bireylerin alacağı eğitimin niteliği açısından gereklidir.

Çalışma Moodle açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemini (ÖYS) kullanan öğrencilerin kullandıkları Moodle ÖYS hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmanın uzaktan eğitim yapmak isteyen tüm eğitimcilere ve uzaktan eğitim almak isteyen tüm öğrenci ve bireylere katkı sağlaması umulmaktadır.

Beş bölümden oluşan araştırmanın birinci bölümünde araştırmanın problem durumu irdelendikten sonra amaç, önem, varsayımlar, sınırlılıklar ve ilgili kavramlar açıklanmıştır. İkinci bölümde, araştırma konusunun kavramsal çerçevesi ve ilgili araştırmalar açıklanmıştır. Üçüncü bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve uygulama, verilerin çözümü ve yorumlanmasında kullanılan istatistiksel teknikler yer almıştır. Dördüncü bölümde elde edilen bulgular açıklanmıştır. Bulgulara dayalı olarak açıklanan sonuçlar ve öneriler ise çalışmanın beşinci bölümünde yer almıştır.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde değerli öneri ve katkılarıyla her türlü ilgiyi, anlayışı ve bilimsel yardımı gördüğüm, kıymetli hocam ve tez danışmanım Yrd. Doç. Dr. Nadire Çavuş'a teşekkür ederim.

Tüm üniversite hayatım boyunca bana güvenip desteğini ve ilgisini hiçbir zaman esirgemeyen değerli hocam Doç. Dr. Hüseyin Uzunboylu'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca araştırmada sabrederek yardımlarını esirgemeyen Uz. Fezile Özdamlı, Uz. Hüseyin Bicen, tüm hocalarım ve arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Bu günlere gelmemi sağlayan benim için hiçbir fedakârlıktan kaçınmayarak bu çalışmanın sonlanmasında bana güç veren anne ve babama teşekkür ederim.

Sezer Kanbul

ÖZET

BAŞLIK

Yazar	: Sezer Kanbul
Tezin Niteliği	: Yüksek Lisans
Anabilim Dalı	: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
Danışman	: Yrd. Doç. Dr. Nadire Çavuş

Bu araştırma, Moodle açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemini kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmada uygulama temelli tarama modeli kullanılmıştır. Moodle öğrenim yönetim sisteminin kullanılmasına yönelik görüşlerden oluşan çalışmanın bağımsız değişkenini Moodle kullanımının getirdiği öğretim yöntemi oluşturmaktadır. Öğrenciler ders konularını hem sınıf hem de Moodle ÖYS üzerinden alarak yürütmüşlerdir. Araştırmanın örneklemini “*Öğretim Yönetim Sistemleri*” - CEIT 329 ve “*Eğitimsel Ders Yazılımlarının Tasarlanması ve Değerlendirilmesi*” - CEIT 418 dersini alıp mezun olan öğrenciden ulaşılan 73 öğrenci oluşturmaktadır.

Çalışmada Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerini elde edebilmek amacıyla Van Raaij ve Schepers (2008)’de geliştirdiği “*Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu*” isimli anket kullanılmıştır. Anket İngilizce olduğundan seri yaklaşım yöntemi kullanılarak Türkçe’ye uyarlanmıştır. Veriler SPSS 17.0 paket programı kullanılarak aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi analizleri yapılmıştır.

Araştırmanın sonucunda öğrenciler Moodle kullanımına yönelik olumlu görüş bildirmişlerdir. Moodle öğrenim yönetim sisteminin, öğrencilerde görülmesi istenen yapılandırmacı yaklaşımı oluşturduğu, zaman ve mekandan bağımsız öğrenme ortamları oluşturduğu, arayüz tasarımı sayesinde bireyler tarafından kullanım kolaylığı sağladığı ve uzaktan eğitim uygulamalarında kullanılması gerektiği yönünde görüş alınmıştır.

SUMMARY

TITLE

Author	: Sezer Kanbul
Quality of Thesis	: Master
Main Art	: Computer Education & Instructional Technology
Advisor	: Assist.Prof.Dr. Nadire Çavuş

This research has been prepared in order to find out the opinions of students using the open source Moodle learning management system.

The research is based on a search model. The independent variable of the Moodle learning management system study is the teaching method based on the usage of Moodle. The students have carried out learning their class topics in the class and also using the Moodle LMS. The research was carried out with 73 students who graduated from the Departments of Computer Education & Instructional Technology of “*Learning Management Systems*” - CEIT 329 and “*The Design and Evaluation of Educational Software Course*” - CEIT 418.

In the study the opinions of students on the LMS were obtained using the survey “*Learning Management System and Technology Integration in Terms of Purpose*” developed by Raaij and Schepers in 2008. Because the survey was in English a serial method was used to convert it into Turkish. The results were analysed using the SPSS 17.0 software package where the arithmetic mean, standard deviation, and t-tests on the results were obtained.

At the end of the survey the students showed positive opinions towards the usage of Moodle. It was also indicated by students that the Moodle LMS provides an educational environment independent of place and time, and it provided ease of use because of the interface, and it was also concluded that Moodle LMS can be used in distant education applications.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	I
ÖNSÖZ	II
ÖZET	III
SUMMARY	IV
İÇİNDEKİLER	V
TABLolar	IX
ŞEKİLLER	XI
ÇİZELGELER	XIII
KISALTMALAR	XIV
BÖLÜM I	
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem	1
1.2. Amaç	12
1.3. Önem	13
1.4. Varsayımlar	13
1.5. Sınırlılıklar	14
1.6. Tanımlar	14
BÖLÜM II	
2. KURAMSAL TEMELLER ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	15
2. 1. KURAMSAL TEMELLER	15
2. 1. 1. Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı	15
2. 1. 2. İşbirlikli Öğrenme	18
2. 1. 3. Proje Tabanlı Eğitim	20
2. 1. 4. Uzaktan Eğitim	22
2. 1. 5. E-Öğrenim	25
2. 1. 6. Web-Tabanlı Eğitim	27
2. 1. 7. Öğrenim Yönetim Sistemleri	30
2. 1. 8 Moodle	33
2. 2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	36
2. 2. 1. Moodle Öğrenim Yönetim Sistemi ile İlgili Araştırmalar	36

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

3. 1. Araştırma Modeli	42
3. 2. Çalışma Grubu	42
3. 3. Veri Toplama Araçları	43
3. 4. Eğitim Ortamının Hazırlanması ve Uygulama	44
3.4.1.Ortamın Hazırlanması	44
3. 4. 1. 1. Sunucu Hazırlığı	44
3. 4. 1. 2. Moodle'ın Sunucuya Kurulumu	44
3. 4. 1. 3. Derslerin Açılması	45
3. 4. 1. 4. Derse Eğitimci Atanması	47
3. 4. 1. 5. Öğrencilerin Sisteme Eklenmesi	47
3. 4. 1. 6. Ders İçeriğinin Eklenmesi	48
3. 4. 1. 7. Sohbet Etkinliğinin Eklenmesi	50
3. 4. 1. 8. Forum Etkinliğinin Eklenmesi	50
3. 4. 1. 9. Ödev Etkinliğinin Eklenmesi	51
3. 4. 1. 10. Çevrimdışı Kaynak Etkinliğinin Eklenmesi	51
3. 4. 1. 11. Anket Etkinliğinin Eklenmesi	52
3. 4. 1. 12. Sözlük Etkinliğinin Eklenmesi	53
3. 4. 1. 13. Sınav Etkinliğinin Eklenmesi	53
3.4.2. Uygulama	54
3. 4. 2. 1. Ders Anasayfasına Giriş	55
3. 4. 2. 2. Öğretmen Öğrenci İlişkisi	57
3. 4. 2. 3. Ders İçeriğine Erişim	57
3. 4. 2. 4. Çevrimiçi Kullanıcılar Aracının Kullanımı	59
3. 4. 2. 5. Takvim Aracının kullanımı	59
3. 4. 2. 6. Yaklaşan Olaylar Aracının Kullanımı	59
3. 4. 2. 7. Forumlar Etkinliğinin Kullanımı	60
3. 4. 2. 8. Katılımcılar Aracının Kullanımı	61
3. 4. 2. 9. Kaynaklar Etkinliğinin Kullanımı	61
3. 4. 2. 10. Ödevler Etkinliğinin Kullanımı	62
3. 4. 2. 11. Sınavlar Etkinliğinin Kullanımı	63
3. 4. 2. 12. Sohbetler Etkinliğinin Kullanımı	64
3. 4. 2. 13. Notlar Aracının Kullanımı	64

3. 4. 2. 14. Profil Aracının Kullanımı	65
3. 4. 2. 15. Forumları Ara Aracının Kullanımı	66
3. 4. 2. 16. Ders Kategorileri Aracının Kullanımı	66
3. 4. 2. 17. Öğrenci Projeleri	66
3. 5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması	68
3. 6. Süre ve Olanaklar	68
BÖLÜM IV	
4. BULGULAR ve YORUMLAR	70
4. 1. Çalışma grubunun Demografik Özellikleri	70
4. 1. 1. Cinsiyet	70
4. 1. 2. Yaş	70
4. 1. 3. Uyrak	71
4. 2. Moodle Açık Kaynak Kodlu ÖYS Kullanan Öğrencilerin	72
ÖYS Hakkındaki Görüşleri	
4.2.1. Amaç Teknoloji Uyumu	72
4.2.2. ÖYS Kullanım Sonuçları	73
4.2.3. ÖYS Kullanımına Karşı Tutumlar	74
4.2.4. Sosyal Normlar	75
4.2.5. Öğretmenin Normları	76
4.2.6. Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler	77
4.3. Moodle Açık Kaynak Kodlu ÖYS Kullanan Öğrencilerin	78
Cinsiyetlerinin ÖYS Hakkındaki Görüşlerine Etkisi	
4.3.1. Amaç Teknoloji Uyumu	78
4.3.2. ÖYS Kullanım Sonuçları	78
4.3.3. ÖYS Kullanımına Karşı Tutumlar	79
4.3.4. Sosyal Normlar	79
4.3.5. Öğretmenin Normları	80
4.3.6. Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler	80
4.3.7. Boyutların Toplamının Genel Ortalaması	80
BÖLÜM V	
5. SONUÇLAR ve ÖNERİLER	82
5.1. Sonuçlar	82
5.2. Öneriler	84

KAYNAKÇA	85
EKLER	94
Ek – 1 Moodle Açık Kaynak Kodlu ÖYS Kullanan Öğrencilerin ÖYS Hakkındaki Görüşleri Anketi	94
Ek – 2 Öğrenci Projelerinden Alınan Ekran Görüntüleri	97

TABLÖLAR

Sayfa No

Tablo 1.	Ülkelere göre internet kullanımı (ilk 20)	2
Tablo 2.	Kullanıcı sayısına ilk 10'a giren Siteler	7
Tablo 3.	205 ülkede ilk 10'a giren ülkelerin tescilli Moodle site sayıları	7
Tablo 4.	Açık kaynak kolu Öğrenme Yönetim Sistemleri	32
Tablo 5.	YDÜ Moodle yazılımının kurulumu için kullanılan Dananım ve yazılım konfigürasyonu	44
Tablo 6.	Anket sonuçlarının yorumlanmasında kullanılan sınırlar	68
Tablo 7.	Çalışma süresi	69
Tablo 8.	Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı	70
Tablo 9.	Öğrencilerin yaşa göre dağılımı	70
Tablo 10.	Öğrencilerin uyruğuna göre dağılımı	71
Tablo 11.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "Amaç-Teknoloji Uyumu" ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları	72
Tablo 12.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "ÖYS Kullanım Sonuçları" ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları	73
Tablo 13.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "ÖYS kullanımına Karşı Tutumları" ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları	74
Tablo 14.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "Sosyal Normlar" ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları	75
Tablo 15.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "Öğretmenin Normları" ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları	76
Tablo 16.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler"i ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları	77
Tablo 17.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "Amaç-	78

	Teknoloji Uyumu” boyutuna yönelik t-testi Sonuçları	
Tablo 18.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin “ÖYS Kullanım Sonuçları” boyutuna yönelik t-testi Sonuçları	78
Tablo 19.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin “ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar” boyutuna yönelik t-testi Sonuçları	79
Tablo 20.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin “Sosyal Normlar” boyutuna yönelik t-testi Sonuçları	79
Tablo 21.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin “Öğretmenin Normları” boyutuna yönelik t-testi Sonuçları	80
Tablo 22.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin “Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler” boyutuna yönelik t-testi Sonuçları	80
Tablo 23.	Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin anket boyutlarınınin genel ortalamasına yönelik t-testi Sonuçları	80

ŞEKİLLER

	Sayfa No
Şekil 1. Dünyada bölgelere göre internet kullanımı	1
Şekil 2. ÖYS'nin temel özellikleri	5
Şekil 3. Kullanıcı sayısı bakımından ilk 10'a giren ÖYS tabanlı siteler	6
Şekil 4. Moodle kullanım yoğunluğuna göre bölgeler	7
Şekil 5. Moodle tabanlı ENVETİ projesi sitesine ait ana ekranı	11
Şekil 6. Moodle.org "Downloads" sayfa ekranı	44
Şekil 7. Moodle yazılımı kurulumu başlama ekranı	45
Şekil 8. Moodle yeni ders açma sayfa ekranı (kategori-ders ekleme)	45
Şekil 9. Moodle yeni ders açma ayarları sayfa ekranı	46
Şekil 10. Moodle haftalık taslak sayfa ekranı	46
Şekil 11. Moodle OYS rol (eğitmen) atama ekranı	47
Şekil 12. Moodle ÖYS rol (öğrenci) atama ekranı	47
Şekil 13. "Yeni kaynak ekle" ve "Bir etkinlik ekle" açılır menüleri	48
Şekil 14. Moodle ders kaynağı formatı seçimi sayfa ekranı	48
Şekil 15. Moodle ders kaynağı ekleme sayfa ekranı	49
Şekil 16. Moodle ders materyali yükleme ekranı	49
Şekil 17. Moodle sohbet ekleme ekranı	50
Şekil 18. Moodle forum ekleme ekranı	50
Şekil 19. Moodle ödev etkinliği ekleme ekranı	51
Şekil 20. Moodle çevrimdışı etkinliği ekleme ekranı	51
Şekil 21. Moodle anket etkinliği ekleme ekranı	52
Şekil 22. Moodle sözlük etkinliği ekleme ekranı	53
Şekil 23. Moodle sınav etkinliği ekleme ekranı	53
Şekil 24. Moodle'a giriş ekranı	54
Şekil 25. Moodle OYS ana ekranı	55
Şekil 26. Moodle öğrenim yönetim sistemi dersi anasayfa ekranı	56
Şekil 27. Moodle öğrenim yönetim sistemi dersi "Genel Bilgiler" ekranı	57

Şekil 28.	Moodle öğrenim yönetim sistemi dersi I. hafta ve etkinlikleri ekranı	57
Şekil 29.	Moodle ders materyali indirme ekranı	58
Şekil 30.	Moodle hazırlanan ders materyali örnek slayt	58
Şekil 31.	Moodle ders sayfasında bulunan “Çevrimiçi Kullanıcılar” aracı	59
Şekil 32.	Moodle ders sayfasında bulunan “Takvim” aracı	59
Şekil 33.	Moodle ders sayfasında bulunan “Yaklaşan Olaylar” aracı	60
Şekil 34.	Moodle ders sayfasında bulunan “Ekinlikler bloğu” altında “Forumlar” aracı	60
Şekil 35.	Moodle “Forumlar” sayfa ekranı	60
Şekil 36.	Moodle “Katılımcılar” bloğu	61
Şekil 37.	Moodle “Katılımcılar” sayfa ekranı	61
Şekil 38.	Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Kaynaklar” etkinliği	61
Şekil 39.	Moodle “Kaynaklar” sayfası	62
Şekil 40.	Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Ödevler” etkinliği	62
Şekil 41.	Moodle “Ödevler” sayfa ekranı	62
Şekil 42.	Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Sınavlar” etkinliği	63
Şekil 43.	Moodle “Sınav” sayfa ekranı	63
Şekil 44.	Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Sohbetler” etkinliği	64
Şekil 45.	Moodle dersi çevrimiçi “Sohbet” sayfa ekranı	64
Şekil 46.	Moodle öğrenci “Yönetim” altında “Notlar” aracı	64
Şekil 47.	Moodle “Notlar” sayfa ekranı	65
Şekil 48.	Moodle öğrenci “Yönetim” altında “Profil” aracı	65
Şekil 49.	Moodle “Profil” sayfa ekranı	65
Şekil 50.	“Forumları Ara” aracı	66
Şekil 51.	“Ders Kategorileri” aracı	66
Şekil 52.	Öğrenci grublarının hazırladığı Moodle ders modülü sayfa ekranı	67
Şekil 53.	Öğrenci grublarının hazırladığı Moodle ders içeriği örnek ekranı	68

ÇİZELGELER

Sayfa No

Çizelge 1.	Öğrencilerin Moddle ÖYS'nin "Amaç-Teknoloji Uyumu"na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması	72
Çizelge 2.	Öğrencilerin Moddle "ÖYS kullanımı Sonuçları"na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması	74
Çizelge 3.	Öğrencilerin Moddle "ÖYS kullanımına karşı tutumları"na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması	75
Çizelge 4.	Öğrencilerin Moddle ÖYS Kullanımında "Sosyal Normlar"a yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması	75
Çizelge 5.	Öğrencilerin Moddle ÖYS Kullanımında "Öğretmenin Normları"na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması	76
Çizelge 6.	Öğrencilerin Moddle ÖYS kullanımında "Öğretme Üzerine Alınan Etmenler"e yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması	77

KISALTMALAR

ÖYS	: Öğrenim Yönetim Sistemi
LMS	: Learning Management System
PHP	: Hypertext Pre-Processor
SCORM	: Sharable Content Object Reference Model
AKK	: Açık Kaynak Kod
GPL	: General Public License
MB	: MegaByte
GB	: GigaByte
YDÜ	: Yakın Doğu Üniversitesi
SPSS	: Statistical Package for Social Sciences
BÖTE	: Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
CEIT	: Computer Education & Instructional Technology
HTML	: Hyper Text Markup Language
IP	: Internet Protocol
KKTC	: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
TC	: Türkiye Cumhuriyeti

BÖLÜM I

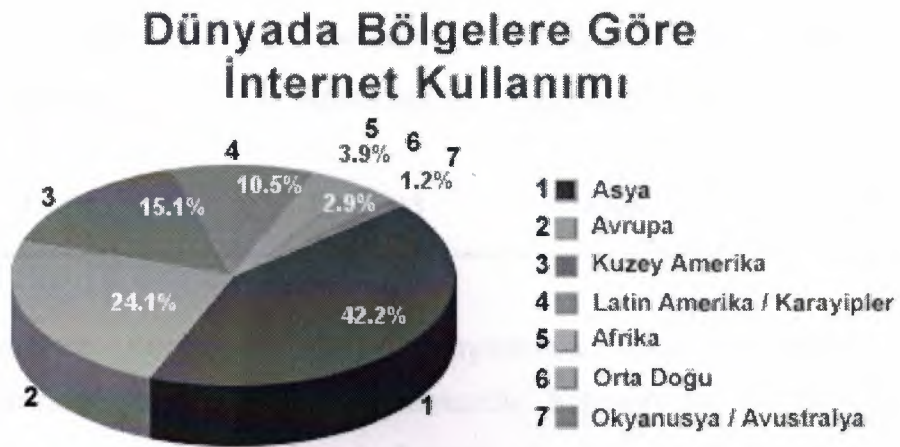
1. GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımları ve sınırlılıkları belirtilmiş ve araştırma kapsamında geçen bazı kavramların tanımlarına yer verilmiştir.

1.1. Problem

Günümüzde bilgisayar teknolojisinde internetin kullanım alanları, kişi sayısı ve dolayısıyla yararları büyük ölçüde artarak kullanılmaktadır. Birçok ülke bilgisayar ve interneti insanların iş, eğitim ve günlük yaşamlarında kullanımını yaygınlaştırmak için yatırım ve girişimlerde bulunmaktadırlar (Keser, 2005).

Bilişim teknolojilerinin etkileri günümüzde her alanda olduğu gibi eğitim alanında da görülmektedir. Özellikle internet ile birlikte bilgiye erişimde, yeni bir çağ başlamıştır. Bilişim teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler ile birlikte; bilginin üretimi, sunulması ve bilgiye erişilmesi konularında yeni yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. İnternet, gerek sağladığı teknolojik imkânlar, gerekse giderek daha geniş kitlelere ulaşma potansiyeli ve kullanıcı sayısındaki artış nedeniyle günümüz eğitiminde tercih edilmektedir. İnternet World Stats sitesinin www.internetworldstats.com/stats.htm adresindeki verilerine göre dünya genelindeki internet kullanıcı dağılımı ve sayısının ne denli büyük olduğu rahatlıkla görülebilmektedir (Uzunboylu ve diğerleri, 2008). Aşağıda internet kullanımına yönelik bazı veriler verilmiştir.

Şekil 1. Dünyada bölgelere göre internet kullanımı

Tablo 1. Ülkelere göre internet kullanımı (ilk 20)

<http://www.internetworldstats.com/top20.htm>

Sıra	Ülke veya Bölge	Nüfus (2009)	İnternet kullanıcıları (son veri)	Gelişme Oranı (2000-2009)
1	Çin	1.338.612.968	338.000.000	1.402.2 %
2	ABD	307.212.123	227.636.000	138.7 %
3	Japonya	127.078.679	94.000.000	99.7 %
4	Hindistan	1.156.897.766	81.000.000	1.520.0 %
5	Brazilya	198.739.269	67.510.400	1.250.2 %
6	Almanya	82.329.758	55.221.183	130.1 %
7	Birleşik Krallık	61.113.205	48.755.000	216.6 %
8	Fransa	62.150.775	42.050.465	394.7 %
9	Rusya	140.041.247	38.000.000	1.125.8 %
10	Güney Kore	48.508.972	37.475.800	96.8 %
11	İtalya	58.126.212	29.140.144	120.8 %
12	İspanya	40.525.002	28.628.959	431.4 %
13	Meksika	111.211.789	27.400.000	910.2 %
14	Türkiye	76.805.524	26.500.000	1.225.0 %
15	Endonezya	240.271.522	25.000.000	1.150.0 %
16	Kanada	33.487.208	23.999.500	89.0 %
17	İran	66.429.284	23.000.000	9.100.0 %
18	Vietnam	88.576.758	21.524.417	10.662.2 %
19	Polonya	38.482.919	20.020.362	615.0 %
20	Arjantin	40.913.584	20.000.000	700.0 %
....	Kıbrıs	1.084.748	324.880	170.7 %

İletişimin her şey olduğu dünyamızda, bilgi iletişiminin internet olanaklarından faydalanması kaçınılmazdır. Kişilerin zaman, mekân ve bir sınıf ortamı zorunluluğundan bağımsız olarak, bilgiye ulaşması dahası güncel, etkili ve etkileşimli bir bilgiye ulaşacak olması, internet tabanlı

ortamın, eğitim alanını çok iyi yönde etkileyeceği beklentilerini haklı çıkarır nedenlerdir (Aruk, 2008).

Nasıl öğreneceğini, seçeceğini öğrenmek ve ulaşılan bilgiyi nasıl doğru yöneteceğini bilmek günümüzde bilgi toplumunun anahtar kavramları arasındadır. Değişen koşullara ve gelişen teknolojiye bağlı olarak eğitim ortamlarının başlıca amaçlarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

- Hızla çoğalan bilgi gruplarını nasıl yöneteceğini bilmek, öğrenim sürecini basitleştirmek,
- Katılımcı ve bireysel öğrenim gerçekleştirmek ve geliştirmek,
- Eğitim geliştirmek ve değerlendirmekle ilgili etkili yöntemler bulmak veya oluşturmak.

Eğitime katılan kişilerin gereksinimlerinin ve yaşam koşullarının değişmesine bağlı olarak bilginin verilmesini bekleyen bilgi yüklenen bireyden çok, bilgiyi kendisi özümseyen, katılımcı bireye ağırlık verilmekte ve bu da eğitimciye yeni bir rol yüklemektedir. Eğitim verilecek kişilerin koşullarındaki değişmelerinin yanı sıra günümüzdeki yapılandırmacılık teorileri, eğitimciye eskiye göre daha farklı ve daha etkileşimli bir rol yüklediği gibi, eğitimin de mekandan ve zamandan bağımsız şekilde yürütülmesi gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır (Karaman, 2001).

Günümüzde teknolojinin eğitim alanında kullanımına e-öğrenim adı verilmektedir. Çoğunlukla uzaktan eğitim kapsamında yer alan ve birçok eğitim teknolojisi ya da ortamından yararlanan e-öğrenim uygulamaları dünyada hızlı bir şekilde yaygınlaşmaktadır. E-öğrenim; Internet/Intranet (yerel ağ) ya da bir bilgisayar ağı üzerinden, zaman ve mekan açısından bağımsız olarak, bireyin kendi kendine, kendi öğrenme hızında öğrenmesi ile gerçekleşen, diğer öğrenenler ve eğitimcilerle görsel ve işitsel tepkiler yardımıyla iletişim kurulabilen, sosyo-ekonomik yetersizlikleri ortadan kaldıran, bireylere yaşam boyu eğitimin üstünlüğünden yararlanma olanağı sağlayan bir öğrenmedir. E-öğrenme kendi içinde sınıflara ayrılır. Bunlar:

- **Eşzamanlı (Senkron):** Aynı zaman diliminde bir grup öğrenci ve ders öğretmenin bilgisayar ortamında, sanal bir sınıfta buluşmalarıdır.

- **Zamanuyumsuz (Asenkron):** Kişilerin bilgisayar başında, zamandan bağımsız kendi kendilerine eğitim almalarıdır (Uzunboyulu ve diğerleri, 2008).

Günümüzün temel eğitim ve iletişim araçlarından biri olan e-öğrenim ortamları, eğitimin her alanında kullanıcılara ve öğrenenlere pek çok yeni olanaklar sunmaktadır. Sözü edilen bu yenilikler şöyle sıralanabilir:

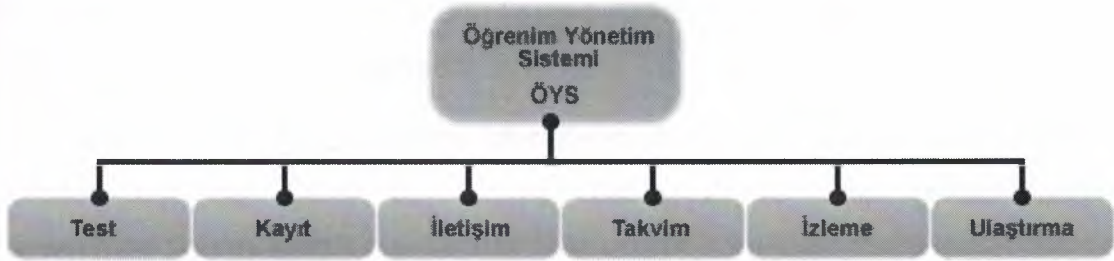
- Sayılarının her geçen gün arttığı düşünülen bilgisayar kullanıcıları arasında e-öğrenim tabanlı iletişimin yaygınlaşması, her yeni akımda olduğu gibi bilgisayar ortamı etkileşim ve eğitimde de kendi dil, kural ve davranışlarını içeren bir dizi kültürel değişiklikleri de beraberinde getirmektedir.
- Bugün pek çok ülkede e-öğrenim sayesinde aralarında bir haberleşme, dayanışma ve kaynak alışverişi ağı oluşturan sanal öğrenenler, önceden programlanmış kaynaklara bağlı kalmaksızın araştırma ve iletişimlerini sürdürebilme olanaklarına da kavuşmaktadır.
- E-öğrenimin en önemli özelliği, bilgiyi tek bir kaynaktan öğrenme yerine; çoklu ortamlardan bilgiye ulaşma ve ulaşılan bu bilgiyi değerlendirme, zaman ve mekân sınırı tanımadan diğerleri ile paylaşma, tartışma ve gerekli durumlarda bu bilgiyi gerçek yaşamda kullanabilmeyi zorunlu kılmaktadır (Aruk, 2008).

E-öğrenim sürecinin en önemli ve karmaşık bölümü olan içeriği sunmakta kullanılacak yazılım ise öğrenim yönetim sistemi olarak adlandırılmaktadır. (Aydın ve Biroğul, 2008).

Öğrenim yönetim sistemleri, ÖYS (Learning Management System, LMS) öğrenme aktivitelerinin yönetimini sağlayan yazılımlardır. Öğrenme materyali sunma, sunulan öğrenme materyalini paylaşma ve tartışma, kurs kataloglarını yönetme, ödevler alma, sınavlara girme, bu ödev ve sınavlara ilişkin geribildirim sağlama, öğrenme materyallerini düzenleme, öğrenci, öğretmen ve sistem kayıtlarını tutma, raporlar alma gibi işlevleri sağlarlar (Duran ve diğerleri, 2006).

Öğrenim yönetim sistemleri sayesinde, eğitimcinin ve öğrencilerin aynı fiziksel ortamda bulunma zorunluluğu tamamen ortadan kalkmaktadır. Evden, iş yerinden, farklı bir ülkeden, kıtadan yani bilgisayar ve internet bağlantısının sağlanabildiği her ortamdan eğitim gerçekleştirilebilmektedir. Her birey, kendi öğrenme hızına göre eğitim alma şansına sahip olmakta ve öğrenim düzeyini en yükseğe çıkarmaktadır (Uzunboylu ve diğerleri, 2008).

Öğrenim yönetim sistemlerinde, öğrencilerin içeriği görmesi yada dersin öğrencilere ulaştırılması; öğrenci ve öğretmen arasındaki etkileşimlerin yönetilmesi, izlenmesi, raporlandırılması ve dağıtılmasını sağlayan yazılım bileşenleri bulunmaktadır. ÖYS, öğrenci kayıtlarının alınması, arşivlenmesi, öğrencilerin derse katılımı, portfolyolarının düzenlenmesi, sınav sonuçlarının değerlendirilmesi ve dersin tamamının verilmesiyle eğitimcilerinin, öğrenci performansını izlemesi ve değerlendirmesini sağlayan özelliklere sahiptirler.

Şekil 2. ÖYS'nin temel özellikleri

Şekil 2'de sayılan işlevler, her ÖYS'de olması gereken özelliklerdir. Fakat ÖYS'lerin amacı öğrenci ve eğitici yönetimi olduğundan ÖYS'lerin bir çoğunda eğitsel içerik yaratma yeteneği yoktur, bundan dolayı ÖYS geliştiricilerinin oluşturdukları araçlar takip edilip kullanılmalı, içerik bu araçlarla zenginleştirilmeli ve etkileşim özelliği kazandırılmalıdır (Cebeci, 2003).

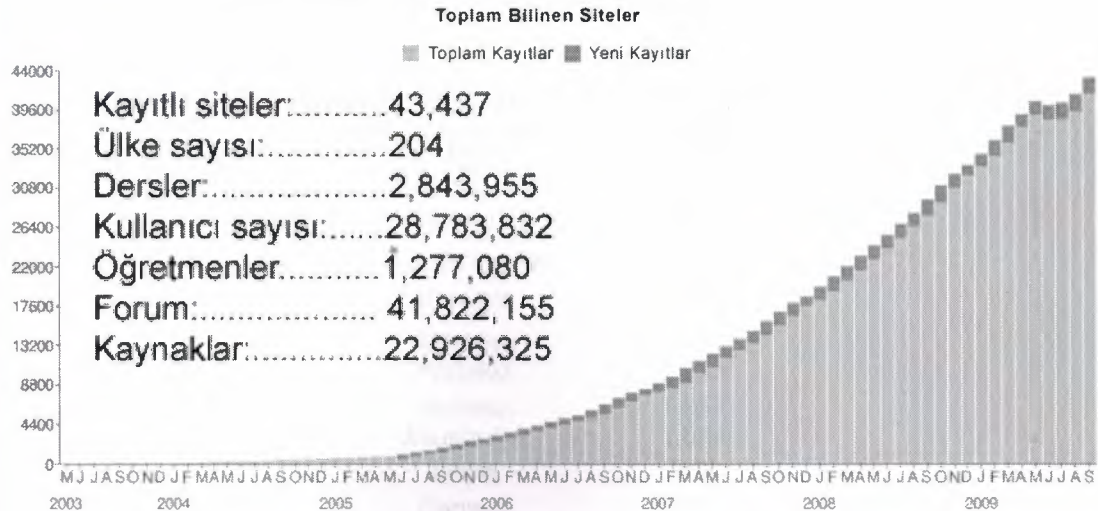
Yazılım maliyetleri uzaktan eğitimin yaygınlaşmasını sınırlandıran en önemli sorun olmasına rağmen, günümüzde açık kaynak kodlu yazılımların geliştirilmesi ile birlikte bu sorun da ortadan kalkmaya başlamıştır. Bu yazılımlardan en önemlisi ise Moodle yazılımıdır (Kavak, 2009).

Moodle (Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment-Modüler / Nesne Yönelimli Dinamik Öğrenme Ortamı); açık kaynak kodlu, ücretsiz bir e-öğrenme ortamıdır (Jochemczyk ve diğerleri, 2007).

Moodle, Martin Dougiamas'ın Avustralya'nın Perth kentindeki Curtin University of Technology isimli üniversitesinde yaptığı doktora çalışmasıdır. Martin doktora unvanını almış ve Moodle öğrenim yönetim sistemini internette açık kaynak kodlu olarak yayınlamıştır. Her geçen gün dünyanın dört bir yanından kişiler sistemi geliştirerek bugünkü haline gelmesine katkıda bulunmuşlardır. Moodle ÖYS'nin gelişimi her geçen gün gerek kullanıcı sayısı gerek içerik açısından gelişmektedir (Uzunboylu ve diğerleri, 2008).

Moodle 204 ülkede toplam 43.437 siteden oluşan kapsamlı bir öğrenim yönetim sistemidir. Bu sitelerin 6.386 tanesi gizlilik talebinde bulunduklarından www.moodle.org sitesinde adresleri verilmemektedir. Türkiye'de 207 site bulunmaktadır. Kıbrıs için 27 kayıtlı site vardır. Yazılımın 77 ayrı dil desteği bulunmaktadır.

2003 yılından günümüze Moodle'ın dünyadaki kullanımına yönelik bilgiler aşağıda Şekil 3, 4, ve Tablo 2 ile 3'te görülmektedir (www.moodle.org/stats/).

Şekil 3. Kullanıcı sayısı bakımından ilk 10'a giren ÖYS tabanlı siteler

Tablo 2. Kullanıcı sayısına ilk 10'a giren Siteler

Site	Kullanıcılar	Dersler
Moodle.org	792.309	61
Hocmai.vn - Ngôi trường chung của học trò Việt	573.752	132
The Open University	452.483	3.590
Christian Courses	181.457	177
與你相伴，E路學習	132.737	218
Campus Virtual de la UB	131.954	8.294
Learn Greek Online!	128.544	9
OpenLearn LearningSpace	101.254	580
OpenLearn LabSpace	101.253	2.011
Concordia Course Web Sites	95.219	17.999

Şekil 4. Moodle kullanım yoğunluğuna göre bölgeler

Tablo 3. 205 ülkede ilk 10'a giren ülkelerin tescilli Moodle site sayıları

Ülke	Kayıtlar
ABD	7.887
İspanya	3.556
Birleşik Krallık	2.832
Brezilya	2.582
Almanya	2.060
Portekiz	1.733
Meksika	1.257
Avustralya	1.054
İtalya	943
Canada	921

Moodle ÖYS'de dersler modüller halinde kurulmaktadır. Bu sistem Linux, Unix, Windows ve Mac işletim sistemlerini desteklemektedir. Secure Sockets Layer (SSL) ve TSL desteği vermekte olan sistem portal mantığıyla yönetilmektedir (www.moodle.org).

Moodle'da kişiler 4 ana rolde incelenebilir. Her rolün kendi özgü yetkileri bulunmaktadır (Uzunboylu ve diğerleri, 2008)

- Sistem yöneticisi
- Öğretmen
- Öğrenci
- Konuk

A. Sistem Yöneticisi:

- Sunucu kurulumu. (Gerekli PHP "*Hypertext Pre-Processor*"), Apache, MySQL kurulumu)
- Moodle'ı indirip sunucuya kurma.
- Öğretmen(leri) ekleme.
- Ders(leri) açma.
- Her derse ilgili öğretmeni atama.
- Öğrencileri sisteme ekleme.
- Sistemin yedeğini alma.
- Sistemi geri dönüşüm (onarma, hata giderme) vs.

B. Öğretmen:

- Sisteme ders içeriği yükleme.
- Sisteme ödev yükleme.
- Sınav hazırlama.
- Çevrimdışı kaynak ekleme.
- İletişim araçlarını düzenleme (sohbet, forum, blog, wiki vs.).
- Sözlük ekleme.
- Dersinin yedeğini alma.
- Öğrencinin site içerisindeki durumunu, hareketlerini ve performansını tutulan kayıtlardan takip etme vs.

C. Öğrenci:

- Kendine özel kullanıcı adı ve şifre ile sisteme giriş.
- Ders içeriklerini inceleme.
- Ödevlerini yapıp sisteme yükleme.
- Sınavlara katılma, dönütleri inceleme.
- İletişim araçlarıyla hem öğrenci arkadaşları ile hem de öğretmeniyle iletişim kurma.
- Çevrimdışı belgeleri sistemden indirme.
- Ders içerisindeki performansını görme vs.

D. Konuk

Site içerisinde sistem yöneticisi tarafından belirlenen daha sınırlı alanları görebilme.

Dünyada Moodle Kullanan Üniversitelerin Bazıları

- Açık Üniversite (The Open University)
- California State Üniversitesi
- Glasgow Üniversitesi
- Teksas Üniversitesi
- Louisiana Üniversitesi
- Christian Üniversitesi
- Alaska Pasific Üniversitesi

Türkiyede Moodle Kullanan Üniversitelerin Bazıları

- Anadolu Üniversitesi
- Açıköğretim Fakültesi
- Ortadoğu Teknik Üniversitesi
- İstanbul Teknik Üniversitesi
- Dokuz Eylül Üniversitesi

- Selçuk Üniversitesi
- Cumhuriyet Üniversitesi

Kıbrısta Moodle Kullanan Üniversiteler

Kıbrıs için Moodle'ın resmi sitesinde 27 kayıtlı site bulunurken bunların 6'sı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından kayıtlıdır.

- **Yakın Doğu Üniversitesi**

Kıbrıs üniversitelerinde Moodle ÖYS için ilk olarak altyapı çalışmalarına 2002 de başlayan Yakın Doğu Üniversitesi, 2004 yılında sistemi aktif bir şekilde kullanmaya başlamıştır. Bilgisayar ve Enformatik Bölümü'nün Java, php, pascal gibi bilgisayar programlama dersleri, Yrd. Doc. Dr. Nadire Çavuş tarafından sisteme yüklenmiş ve kullanılmıştır. Moodle ÖYS'ne cis.neu.edu.tr adresinden istenildiği an, dünyanın her yerinden ulaşmak mümkündür. Ayrıca yine Çavuş tarafından 2007 yılında BÖTE bölümü derslerinin birçoğu sisteme aktararak kullanılmaya başlanmıştır.

- **Doğu Akdeniz Üniversitesi**

Üniversite 2005 yılında çalışmalarına başlamış, ve ingilizce öğretimi ağırlıklı dersleri ile hizmet vermektedir. Moodle ÖYS'ne gemoodle.emu.edu.tr adresinden ulaşılabilir.

- **Girne Amerikan Üniversitesi**

Girne Amerikan Üniversitesi Moodle ÖYS'ni 2006 yılında kurarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde en kapsamlı kullanan ve kayıtlı öğrenci sayısı yılda ortalama 3500-4000 olan üniversitedir. Yeni eğitim yılına hazır olan üniversitenin Moodle ÖYS'ne elearning.gau.edu.tr/moodle/ adresinden ulaşılabilir.

- **Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampusu**

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde Moodle ÖYS'nin altyapısı için 2006 yılında çalışmalar başlamış ve 2007 yılında aktif olarak kullanılmıştır. Daha sonra altyapı çalışmaları nedeniyle sistem durdurulmuştur. Moodle ÖYS'ne polaris.ncc.metu.edu.tr/moodle/ adresinden ulaşılabilir.

- **Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi**

Üniversite Türkçe, İngilizce, Almanca, Fransızca dil desteği ile çalışmalarına devam etmektedir. Moodle ÖYS'ne ceng.ciu.edu.tr/moodle/ adresinden ulaşılabilir.

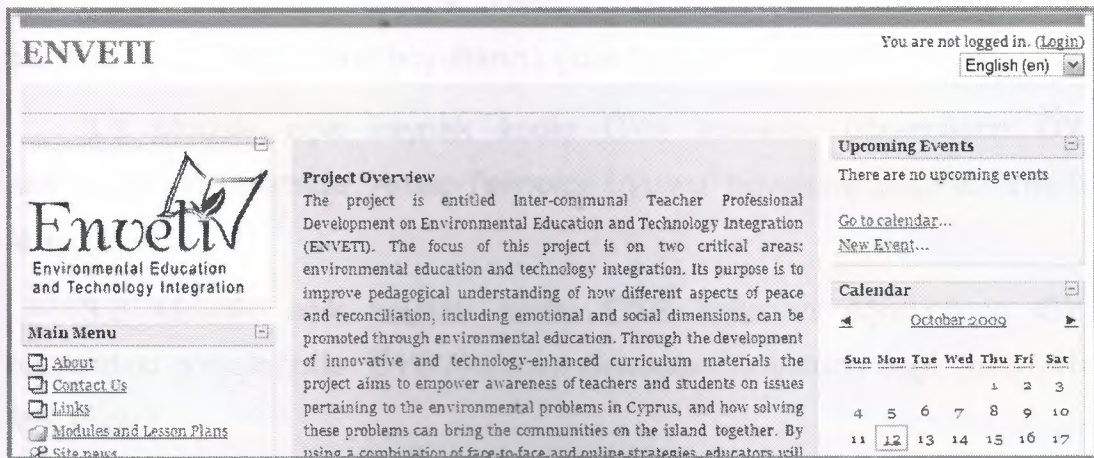
- **Lefke Avrupa Üniversitesi**

Üniversite 2008 yılında uzaktan eğitim çalışmalarına başlayarak ilk kapsamlı sistemi 2009 kasım ayı itibariyle hayata geçirmeyi planlamaktadır. Yüksek lisans için diploma verecek olan üniversite geliştiricileri kendilerine özgü özellikler doğrultusunda yeni bir ÖYS geliştirerek programlarını buradan yürütmeyi düşünmektedirler. Sistem adresi olarak www.lefkemba.org/tr/index.html kullanılacaktır.

- **Moodle Tabanlı ENVETİ Projesi**

Sitenin ve aynı zamanda ENVETİ projesinin açılışı "*Environmental Education and Technology Integration-Çevre Eğitimi ve Teknoloji'nin Eğitimde Kullanılması Amacıyla Öğretmenlere Yönelik Toplumlararası Mesleki Gelişim*" dir.

Proje, yenilikçi ve teknoloji ile güçlendirilmiş müfredat materyallerinin geliştirilmesi yoluyla, Kıbrıslı Türk ve Kıbrıslı Rum öğretmen ve öğrencilerin Kıbrıs'taki çevre sorunları ve bu sorunları çözmenin iki toplumu nasıl bir araya getirebileceği konusuyla ilgili bilincini artırmayı hedeflemektedir. Sisteme www.enveti.org/index.php?lang=tr_utf8 adresinden ulaşılmaktadır.

Şekil 5. Moodle tabanlı ENVETİ projesi sitesine ait ana ekranı

Bu bağlamda uzaktan eğitim uygulamaları ve öğrenim yönetim sistemlerinden Moodle günümüzde bir çok ülkede kullanılmakta olduğu görülmektedir. Fakat ülkemizde kullanımın çok yaygın olmadığı söylenebilir. Ülkemizde etkili bir şekilde Moodle kullanımı için öğrencilerin görüşlerinin bilinmemesi araştırmanın problemi oluşturmaktadır.

1.2. Amaç

Bu çalışmasının amacı Moodle açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemini kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerini belirlemektir.

Bu amaca ulaşabilmek için aşağıdaki alt amaçlar belirlenmiştir:

1. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşleri nasıldır?

2. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşleri demografik özelliklerine göre farklılık göstermekte midir?

2.1. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde cinsiyete bağlı anlamlı bir fark mıdır?

2.2. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde yaşa bağlı anlamlı bir fark mıdır?

2.3. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde uyruğa bağlı anlamlı bir fark mıdır?

3. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşleri anket boyutlarına göre farklılık göstermekte midir?

3.1 Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde “*Amaç-Teknoloji Uyumu*” boyutuna bağlı anlamlı bir fark mıdır?

3.2 Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde “*ÖYS Kullanım Sonuçları*” boyutuna bağlı anlamlı bir fark mıdır?

3.3 Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde “*ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar*” boyutuna bağlı

anlamalı bir fark mıdır?

3.4 Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde “*Sosyal Normlar*” boyutuna bağlı anlamalı bir fark mıdır?

3.5 Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde “*Öğretmenin Normları*” boyutuna bağlı anlamalı bir fark mıdır?

3.6 Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinde “*Öğrenme Üzerine Algılanan Etmenler*” boyutuna bağlı anlamalı bir fark mıdır?

1.3. Önem

Günümüzde internetin kullanımı ile uzaktan eğitim uygulamaları önem kazanmış, bireylerin zamandan ve mekandan bağımsız etkili bir şekilde her yerden öğrenimini gerçekleştirmesi bir ihtiyaç haline gelmiştir. Öğretmenlerin de, teknolojiyi kullanması ve eğitim faaliyetlerini daha etkili ve verimli hale gelmesini sağlamaları gerekmektedir. Bu ortamların yönetilebilmesi için öğrenim yönetim sistemlerinin kullanılması gerekmektedir. Maliyeti düşürebilmek için açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemleri seçilebilmektedir. Öğrenme ortamını zengin etkileşim araçları ile donatan ve ders içeriğini en iyi şekilde yönetebilen ve açık kaynak kodlu ücretsiz ÖYS’den birisi olan Moodle kullanılması en uygun alternatif olarak düşünülebilmektedir. Bu bağlamda öğrencilerin ÖYS sistemlerine karşı görüşlerinin belirlenmesi zorunluluk arz etmektedir.

1.4. Varsayımlar

Araştırmanın varsayımları aşağıda verilmektedir:

1. Öğrencilerin anket sorularını cevaplarken gerçek görüşlerini yansıttıkları kabul edilmiştir.

2. 2008-2009 bahar döneminde Moodle sistemini kullanan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin dönem sonundaki başarıları ve projelerinden konu ile ilgili yeterli düzeyde bilgi sahibi oldukları varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıda maddeler halinde verilmiştir.

1. Çalışma grubunu Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümünde CEIT 329 “*Öğrenim Yönetim Sistemleri*” ve CEIT 418 “*Eğitimsel Ders Yazılımlarının Tasarlanması ve Değerlendirilmesi*” kodlu dersleri alan 85 öğrenciden ulaşılabilen 73 öğrenci oluşturmaktadır.
2. Veri toplama aracı “*Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu*” anketinden oluşmaktadır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Bireyde istendik davranış değişikliği oluşturma süreci.

Geleneksel Eğitim: Öğrencilerin pasif olduğu, bilginin yüklendiği, öğretmen merkezli eğitim şekli.

Çoklu Ortam: Birçok etkileşimli ses, görüntü, video ve bilgisayar teknolojilerinin oluşturduğu ortam

Öğrenim Yönetim Sistemi: Ders yönetimini uzaktan uygulamalarla sağlayan sistem.

Web-Tabanlı eğitim: İnternetin teknolojik özelliklerinden yararlanılarak oluşturulan ve bilgisayar teknolojisiyle desteklenen uzaktan öğretim şekli.

E-Öğrenim: Öğrenci ile öğretmenin fiziksel olarak ayrı ayrı mekanlarda olmalarına rağmen, öğrenmenin gerçekleştirilebildiği öğretim süreci.

BÖLÜM II

2. KURAMSAL TEMELLER ve İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2. 1. KURAMSAL TEMELLER

Bu bölümde Yapılandırmacı Öğrenme, Proje Tabanlı Öğrenme ve İşbirlikli Öğrenme'ye yer verilmiştir.

2. 1. 1. Yapılandırmacı Öğrenme Yaklaşımı

Yapılandırmacılık, kökeni Kant'a ve 18. yy.'daki Granbattista Vico'nun düşüncesine, William James ve John Dewey gibi Amerikan pragmatistlerine ve F.C. Bartlett, Piaget ve Vygotsky gibi bilişsel ve sosyal psikolojinin güçlü isimlerine kadar uzanan bir bilgi teorisidir (Duru, 2007).

Öğrenciyi merkeze alan Yapılandırmacı yaklaşım, öğrenme kavramını öğrencinin etkin katılımını içeren bir süreç olarak algılamaktadır. Yapılandırmacılık, geleneksel bilgi kuramlarından tamamen farklıdır. Nesnecilik; bilgi, bilenden tamamen bağımsız olarak bulunduğunu savunur. Bu nedenden ötürü tarafsız olarak değerlendirilebilir ve bireyden bireye değişmeden sabit kalır. Yapılandırmacı yaklaşımda esas yapıtaşı öğrenenin eski bilgilerinden hareket ederek ortaya yeni birşeyler üretmesidir. Bu görüşün temelinde, bilginin ya da anlamın dış dünyada bireyden bağımsız olarak var olmadığı ve edilgen olarak dışardan bireyin zihnine aktarılmadığı, tersine etkin biçimde birey tarafından zihinde yapılandırıldığı görüşü yer alır (Özerbaş, 2007).

Öğretme-öğrenme sürecinde yapılandırmacı yaklaşımın en önemli özelliklerinden birisi, öğrencilerin önceden edinmiş oldukları bilgiler ve geçmiş deneyimlerinin öğrenmeyi kolaylaştıran ve güçlendiren zengin bir kaynak olarak görülmesidir. Başka bir deyişle öğrenciler yeni bilginin birer alıcıları değil, etkin üreticileridir. Yapılandırmacılık, öğrenmeyi öğrencilerin var olan bilgisini toplumsal bağlam ve çözülecek sorun arasındaki etkileşim olarak açıklar. Bu bilgiler göz önüne alındığında yapılandırmacı yaklaşımda öğretim; öğrencilerin anlamları, işbirliği içinde yapılandırabilecekleri bağlaşıklık bir öğrenme ortamıdır, denilebilir (Özerbaş, 2007).

Brooks ve Brooks (1993), yapılandırmacı bir öğretmenin özelliklerini şöyle sıralamaktadır:

- Bilginin tek kaynağı değil, öğrencilerin öğrenebileceği kaynaklardan biri olmak.
- Öğrencileri kendilerine önceden var olan düşünceleriyle zıt olan deneyimleriyle uğraştırmak.
- Öğrenci tepkilerinin dersi yönlendirmesine izin vermek ve öğrencilerin ilk tepkilerinin ayrıntılarını araştırmak, soru sorduktan sonra öğrencilerin biraz düşünmelerine izin vermek.
- Düşündüren, açık uçlu sorular sorarak soru sorma isteğini teşvik etmek. Öğrenciler arasında düşündüren tartışmalar teşvik etmek.
- Görev verirken “sınıflama” “analiz etme” ve “oluşturma” gibi bilişsel terimler kullanmak.
- Öğrenci özerkliğini ve girişimciliğini kabul ve teşvik etmek, sınıf kontrolüne izin vermeye istekli olmak.
- Elle kullanılan ve etkileşimli fiziksel araç-gereçlerle birlikte ham verileri ve ana kaynakları kullanmak.
- Bilmeyi, bulma sürecinden ayırmamak.
- Öğrencilerden açık ifadeleri alma konusunda ısrar etmek. Öğrenciler ancak anladıklarını ifade edebildikleri zaman gerçekten öğrenmiş olurlar.

Yapılandırmacı öğrenme kuramı, bireyin bilgiyi nasıl oluşturduğuna bakarak *Bilişsel Yapılandırmacılık*, *Sosyal Yapılandırmacılık* ve *Radikal Yapılandırmacılık* olmak üzere üçe ayrılır. Bilişsel yapılandırmacılar, bilginin oluşumunda Piaget’in öğrenme kuramından yola çıkmaktadırlar. Piaget, öğrenmeyi uyum, özümseme ve bilişsel denge kavramları ile açıklık getirmektedir (Von Glasersfeld, 1989). Bireyin önceden varolan bilgilerinin oluşturduğu bilişsel yapı denge halindedir. Yeni bilgi, bireyin bilişsel yapısına eski bilgilerle çelişmeden ilişkilendirilebiliyorsa, özümсенir ve yeni bir denge durumu oluşur. Eğer yeni bilgi bireyin ön bilgileri ile çelişiyorsa, birey yeni

bilgileri özümseyemeyecek, bilişsel bir dengesizlik yaşayacak ve bu dengesizlikten kurtulabilmek için yeni bir bilişsel yapı oluşturacak ve bunun sonucunda da yeni bir bilişsel dengeye ulaşacaktır (Kuzu, 2005).

Sosyal yapılandırmacılar da öğrenmeyi açıklamada Vygotsky'nin görüşlerinden yararlanılmaktadır. Vygotsky (1987), bireyin bilişsel sisteminin kendisinin bir sonucu olarak görülmesi gerektiğini, sosyal hayatından ayrılamayacağını vurgulamış ve çocuğun bilişsel gelişiminde dil ve kültürün önemli rol oynadığını vurgulamıştır. Birey kendi anlamlarını etkileşime girdiği diğer kişilerle ve çevresi ile oluşturur. Anlamlı ve birey için önem taşıyan öğrenmeler, bireyin sosyal etkinliklerde yer alması ile oluşur. Sosyal oluşturmacılar göre gerçek keşfedilemez, toplumun üyeleri hep birlikte dünyanın gerçeklerini oluştururlar (Kukla, 2000).

Radikal yapılandırmacılar ise bilginin oluşumunu açıklamada Von Glasersfeld'in görüşlerini benimsemektedirler. Radikal oluşturmacılar bilgiyi, etkileşim yoluyla ve sezgilerle edilgen bir şekilde alınamayacağını, bireyin kendi zihninde oluştuğunu söylerler. (Von Glasersfeld, 1989). Bu doğrultuda bilgi, dış dünyanın gerçeğine benzemeyebilir. Bilgi, ontolojik gerçekliğin keşfedilmesine değil, bireyin dış dünyayı düzenlemesine hizmet eder (Von Glasersfeld, 1989).

Yapılandırmacı yaklaşım, kuramsal açıdan "*Bilişsel Yönelimli*" ve "*Toplumsal Yönelimli*" olarak da iki değişik eğilimi barındırmaktadır. Bilişsel yönelimli yapılandırmacı yaklaşım, öğrenmeyi temelde bireysel bir girişim olarak görmektedir. Her öğrenci önceden edindiği bazı bilgi ve deneyimlerden oluşan bir zihinsel yapıyla sınıfa gelmekte, öğrencinin yeni bilgileri nasıl özümseyeceği ve önceden öğrenmiş olduğu bilgilerle nasıl bütünleştireceği öğretimde asıl önemli noktayı oluşturmaktadır. Öğretim sırasında öğretmenin görevi, çeşitli öğrenme görevleri ve sorular yardımıyla öğrencilerde yeni karşılaştıkları bilgilerle var olan zihinsel yapıları arasında bazı çelişkiler oluşturmak, ardından da öğrencilerin bu çelişkili durumları çözmelerini sağlamaktır. Öğrencilerin bireysel olarak bilgileri yapılandırması, bu çelişkili durumlara çözüm seçenekleri üretmeleri sırasında gerçekleşmektedir (Scheurman, 1998).

Toplumsal yönelimli oluşturmacı görüş, öğrenmeyi bireyin yaşadığı toplumsal ve kültürel doku içinde gerçekleştirdiği bilinçli bir etkinlik olarak değerlendirmektedir. Öğrenciler anlamlı bilgiyi toplumsal ve kültürel çevreleriyle etkileşimleri sırasında yapılandırırlar. Sınıf toplumun kültürünü yansıtan bir yerdir, bu nedenle öğrencilerin bilgiyi bireysel olarak yapılandırması, aslında toplumun üyelerince paylaşılan bilgilerin öğrenci tarafından toplumsal etkileşim sırasında içselleştirilmesidir. (Scheurman, 1998).

2.1.2. İşbirlikli Öğrenme

İşbirliğine dayalı öğrenme yapılandırmacı öğrenmenin en önemli uygulamalarından birini oluşturmaktadır. (Olssen, 1996; Terhart, 2003 ve Yaşar, 1998). İşbirlikli Öğrenme, küçük grupların öğretime yönelik olarak kullanılmasıdır. Böylece öğrenciler kendilerinin ve gruptaki diğer bireylerin ortak bir amaç doğrultusunda öğrenimini en üst seviyeye çıkarmak için birlikte çalışırlar (Smith ve diğerleri, 1992; Duru, 2007).

Hemen hemen her öğretmen kendi öğretim tarzıyla ve felsefesiyle uyumlu bir işbirlikli öğrenme yöntemi bulabilir. Bir çok öğretmen işbirlikli öğrenmeyi değişik şekillerde kullanmaktadır. Buna öğrencilerin ders sırasında yeri geldikçe ikişerli çalışmaları da dahil edilebilir (Başer, 2006).

Johnson ve Johnson (1987) işbirlikli öğrenme ortamında bulunması gereken özellikler şu şekilde sıralamaktadır:

- Takım halinde bir dayanışmaya bağlı hedefin olması,
- Öğrencilerin olumlu bağımlılık sonucu gerçekleştirecek başarıyı daha da artırabilmek için karşılıklı oturarak yüz yüze etkileşimde bulunmaları,
- Oluşturulan takım amaçlarını hayata geçirecek sorumluluk.

İşbirlikli öğrenmenin sağladığı yararları aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

- Aynı grubun üyeleri birbirlerinin anlayacağı şekilde bilgi verebilir.

- Yabancı dil öğrenen arkadaşlardan gelecek girdilerin anlaşılabilir olması daha kuvvetli bir ihtimaldir.
- Her grub, kalabalık sınıfların aksine daha az endişe verici bir ortam sunar; dolayısıyla öğrencilerin daha çok iletişime geçmelerine fırsat doğar.
- Bireylerin gruba bağlı kalan ve takım adına sorumluluğu ön planda tutan takım çalışmaları, öğrencilerin geleneksel sınıf ortamına göre daha çok etkileşim sağlayacağı bir ortam oluşturur.
- Öğrenciler, grub içinde farklı görevlere sahip oldukları için kendilerini geleneksel yöntemle göre daha fazla geliştirirler.
- İşbirlikli öğrenmede yapılan gruplararası çalışmalar, öğrencilerin kendilerinden farklı kişilerle etkileşim sağlamasına katkıda bulunarak kendilerinden farklı kişilerle çalışmalarını öğretir.
- Gruplar, kendi içinde birbirlerine katkıda bulunmaya çalışırken; öğretmen ise kişisel ilgiye, ihtiyaç duyan öğrencilere daha fazla zaman ayırabilir.
- Grub arkadaşları sürekli öğretmene güvenmekten çok birbirlerine güvenmeyi öğrenerek kendilerini geliştirirler.
- Öğrenciler, birbirlerinden geribildirim alır birbirlerine geribildirim verirler; böylece tüm hayatında öz eleştiri ve konu ile ilgili yorum yapabilme gibi kişisel yeteneklerini geliştirirler.
- İşbirlikli öğrenme gruplarında yeralan öğrenciler ortamın verdiği güvenden dolayı daha rahattırlar ve daha çok riske girerler (Kara ve diğerleri, 2009).

Açıkgöz (2002) İşbirlikli ortamın oluşturulması için gerekli şartları şu şekilde belirlemiştir:

- Grup Ödülü: Üyelerin başarılı olabilmesi için önce grup başarılı olmalıdır.

- İşbirlikli ödül yapısı: Üyelerin grup amaçları doğrultusunda, grup ürününü ortaya koymalarını ve grup halinde ödüllendirilmelerini gerektirir.
- İşbirlikli iş yapısı : Üyelerin bir işi bitirmek amacıyla çabalarının birleştirilmesinin özendirildiği ya da gerekli bulduğu durumlardır.
- Olumlu bağımlılık: Bireylerin ortak amaç ve ödül için çabalarını birleştirecekleri bir durum yaratır. Olumlu bağımlılık olumlu ürün bağımlılığı ve olumlu araç bağımlılığı ile elde edilir.

Ödül bağımlılığı olmadan amaç bağımlılığının sağlanması olanaklı olduğu halde, amaç bağımlılığı olmadan ödül bağımlılığının sağlanması olanaksızdır (Açıkgöz, 2002).

2.1.3. Proje Tabanlı Eğitim

Öğrencinin aktif katılımını güdüleyen, üst düzey bilişsel aktiviteler içeren, çok çeşitli araç ve kaynak kullanımını destekleyen, ders, sosyal beceriler ve hayat becerilerini birlikte ele alan ve bilgisayarın kendisini hedef olarak almayan ve genelde teknoloji kullanımını bir araç olarak vurgulayan, bilgisayar destekli eğitim uygulamalarının temel öğretim modeli proje tabanlı eğitimidir. Bu model bir ya da daha fazla alanın temel kavramları ve prensipleri üzerine odaklıdır ve bir ders senaryosu içinde mümkünse birden fazla dersin öğrenme hedeflerini kapsar (Demirel, 2004).

Şahin (2007) proje tabanlı öğrenmenin önemli temel özelliklerini şu şekilde tanımlamaktadır:

- Öğrenme öğrenci merkezlidir.
- Öğrenme zorlu açık uçlu problemlerin çözümü yoluyla sağlanır.
- Öğrenciler küçük gruplar halinde çalışır.
- Öğretmen kaynak ve yardımcı rolüne sahiptir.

İyi tasarlanmış projelerin bazı özellikleri ve yararları ise şöyle sıralanabilir:

- Öğrencilerin ilgi ve istekleri üzerine kuruludur.

- Anlamlı ve gerçek öğrenme çevresi sağlar.
- Gerçek hayat problemlerini içerir.
- Disiplinler arası çalışmayı teşvik eder.
- Akran çalışmaları üzerine yansıtma ve öz-değerlendirmeyi tetikler.
- Sürekli değerlendirme sağlar.

Kurnaz ve diğerleri (2005) proje tabanlı eğitimin öğrencileri kazandırdığı yararları aşağıdaki gibi sıralamaktadır:

- Daha kolay öğrenmelerini sağlar.
- Seçilen araştırma alanının çeşitli konularıyla ilgili meraklarını giderir.
- Alanın konularına ilgi duymalarını sağlar.
- Öğrencilerin yaptıkları projelerle ilgili konularda ilk elden bilgi edinmelerini sağlar.
- Öğrencilere kendi başlarına bağımsız düşünme, çalışma ve başarıma cesaretini kazandırır.
- Öğrencilere eleştirci düşünme yeteneği kazandırır.
- Öğrencileri problem çözme tekniklerini bilimsel yöntemin aşamalarını öğrenip geliştirilmelerini sağlar.
- Öğrencilerin sözlü ve yazılı iletişim tekniklerini geliştirme imkanı sağlar.
- Öğrencilerin kendilerine güvenlerini artırır.
- Öğrencilerin, bilim adamlarının çaba ve çalışmalarının değerini ve güçlüğünü anlamalarını sağlar.
- Araştırma konusu ile ilgili alanda yetenekli öğrencilerin bu alana yönelip, bu alandaki ilk çalışmalarına başlamalarını sağlar.
- Öğrencilerin boş zamanlarını yararlı ve anlamlı etkinliklerle doldurmalarını sağlar.

- Yaratıcılığa özendirir.
- Bilimsel çalışma alışkanlığı kazandırır.
- Seçme, planlama, inceleme ve yürütme gücü kazandırır.
- Pratik deneyim kazandırır.
- Gerçek yaşam koşulları altında sınamaya olanak verir.
- Motivasyonu artırır ve yeni ilgi alanlarının doğmasına sebep olur.
- Öğrenciler bazı konuların “ne” ve “niçin”ini daha iyi görebilirler.
- Öğrenciye başarıma duygusu tattırır.
- Öğrencilere kendi başlarına karar almayı öğretir.
- Hem yavaş öğrenen hem de zeki öğrenciler için kullanılır.

2.1.4. Uzaktan Eğitim

Kırsal bölgelerde ve coğrafi açıdan uzak yerleşim bölgelerinde bulunan insanların, eğitimlerini sürdürebilmek için kaynak ve öğretmenlerin yeterli olmaması, eğitim hayatı yarım kalan gençler ve kendilerini geliştirmek isteyen yetişkinlerin eğitim gereksinimleri ve fiziksel bir engeli veya hastalığı nedeniyle eve bağımlı olan insanların eğitim ihtiyaçları gibi nedenlere bağlı olarak uzaklığın eğitim almayı engellediği durumlarda oluşmuş bir eğitim modeli uzaktan eğitimidir (Newby ve diğerleri, 2006).

Uzaktan eğitim ile ilgili literatüre bakıldığında bir çok tanımın yapıldığı görülmektedir. Bu tanımlarda öne çıkan görüşlerden Alkan (1998) uzaktan eğitimi geleneksel öğretme-öğrenme yöntemlerinin eksikliklerinden dolayı, sınıf ortamında yapılabilecek etkinliklerin uygulanmadığı durumlarda, kaynak ve alıcı arasında, öğretim, araç ve yöntemlerin özel kanallar yoluyla bir merkezden sağlandığı öğretim yöntemi olarak açıklamaktadır. Ayrıca uzaktan eğitimin eğitim süreci açısından gerekliliğini de vurgulamıştır.

Moore ise 1990 yılında geleneksel eğitim uygulamalarının bir takım öğretim yaşı, zaman, yer, yöntem, amaç gibi durumlarda sınırlılıklarını ortadan kaldırarak; özel olarak hazırlanmış kitle iletişim araçları ve yazılı

materyallerle öğretimin bir sistem çatısı altında kullanılmasıyla birlikte devam ettirilen etkinlikleri uzaktan eğitim olarak tanımlamıştır. 2000 yılında ise Volery ve Lord uzaktan eğitimi, geleneksel eğitim özelliklerini taşıyan, aynı zamanda, aynı mekanda, yüz yüze eğitim ortamı olan klasik sınıfın yerine kullanılabilek bir eğitim yaklaşımı olarak dile getirmişlerdir.

Dünyada ilk uzaktan eğitim uygulamasının 1840 yılında “*Mektupla Uzaktan Eğitim*” yöntemiyle, Isaac Pitman tarafından başlatıldığı kabul edilmektedir (Uluslararası eğitim, 2005). Uzaktan eğitimin gelişimini üç döneme ayırabiliriz. Basılı materyallerle gerçekleştirilen dönüt sürecinin yetersiz olduğu mektupla öğretim ilk dönemdir ve uzaktan eğitimin ilk başladığı yıllara rastlamaktadır. İkinci dönemde basılı materyallerin yanı sıra kaset, radyo ve televizyon gibi ikinci nesil çoklu ortam araçlarının uzaktan eğitim uygulamalarında kullanılmıştır. Bu dönemde basılı materyaller daha etkileşimli araçlarla desteklenmiştir. Fakat günümüzde ikinci nesil araçlara baktığımızda internet ve bilgisayarların uzaktan eğitim alanında kullanılması ile birçok eksiklik ve yetersizliklerinin olduğunu söyleyebiliriz. Üçüncü dönemi bilgisayar ve iletişim ağlarının uzaktan eğitim uygulamalarında kullanılması oluşturmaktadır. Bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin kullanılması uzaktan eğitim uygulamalarını daha zengin öğrenme ortamlarına dönüştürmekte ve içeriğin daha verimli oluşturulmasına yardımcı olmaktadır. Oluşturulan içeriğin internet yardımı ile istenilen mekana istenilen zamanda ulaşması uzaktan eğitimi daha etkili hale getirmektedir.

Uzaktan eğitimin özellikleri aşağıda sıralanmıştır (Sherry, 1996):

1. *Küreselleşme*: Uzaktan eğitim hizmeti veren kurumlar, dünya ölçüsünde geniş bir bakış açısıyla benimsenen bir eğitim verebilecek düzeyde olmalıdır. Avrupa'da bulunan eğitim kurumları deniz aşırı ülkelerdeki çalışan resmi görevli veya ticaretle uğraşan insanlarına bir asırdan daha uzun süredir düzenli olarak uzaktan eğitim hizmeti sağlamaktadır.

2. *Kişiselleştirme*: Doğu ve Batıda Geleneksel eğitim bireye göre değil grubun geneline göre düzenlenmektedir. Halbuki her bir öğrencinin değişik zekâ ve öğrenme yetenekleri dikkate alınarak ders içeriğinin hazırlanması gerekir. Uzaktan eğitim bu noktada etkisini hissettirmektedir.

3. *Özelleştirme*: Uzaktan eğitim sistemi, öğrenciyi sınıf ortamından çıkararak bireysel olarak eğitilebileceği zamandan ve mekandan bağımsız, iletişim araçları ile baş başa bırakır. Böylece her bireye uygun özelleştirilmiş öğrenme ortamı oluşturur.

4. *Endüstrileşme*: Büyük bir kitlenin herhangi bir ürüne olan ihtiyacı için gerekli endüstrilerin kurulmasına benzer bir şekilde, insanların artan eğitim ihtiyaçlarına hızlı ve etkin bir şekilde cevap verebilmek için uzaktan eğitim kurumlarının açılması kaçınılmaz hale gelmiştir.

5. *Geleneksel eğitime uygun olmayan öğrencilere hizmet verme*: Uzaktan eğitim, ilgili eğitim kurumundaki ders saatlerine yer ve zaman açısından, katılma imkânı olmayan çalışanlar, memurlar, askerler, farklı şehir veya ülkede yaşayan insanların ihtiyaçlarını karşılayan bir seçimdir.

6. *Hareket kabiliyeti*: Günümüzde uzak mesafeler arasında iletişim kurmak amacıyla sabit bilgisayar konferans sistemleri ve iki yönlü video konferans sistemleri kullanılmasına devam edilirken, bunlara ilaveten taşınabilir bilgisayarlar ve kendi işletim sistemine sahip cep telefonları büyük ölçüde kullanılmaya başlanmıştır.

7. *Hızlı geri besleme*: Günümüzde internetin uzaktan eğitim içerisinde kullanılması sayesinde öğrenciler, e-posta yolu ile dünyanın herhangi bir yerinden günün herhangi bir saatinde ödevlerini gerekli yerlere anında ulaştırabilmekte ve çalışmalarının sonuçlarını hemen aynı hızda web üzerinden alabilmektedirler.

8. *Diğer eğitim sistemlerine göre ucuz olması*: Bazı altyapıya yönelik yatırımların çok yüksek olması, bir öğrenciye düşen ücretin geleneksel eğitime göre daha yüksek olması veya yatırım maliyetini karşılayacak öğrencinin yokluğu gibi durumların dışında, eğitim sistemleri arasında en ucuzu uzaktan eğitimidir.

9. *Teknoloji ve eğitim*: Uydu, sıkıştırılmış video kodlama veya bant genişliği yüksek olan araçlar kullanılarak oluşturulan sanal sınıflar birbirlerine bağlanabilmekte ve böylece eğitim ihtiyacı olan kişiler birbirlerinden bağımsız farklı mekanlarda olsalar dahi yüz yüze eğitim alabilmektedirler.

Uzaktan eğitim farklı yaşta, coğrafi bölgede zamanlarda çalışan insanları bir araya getirerek senkron veya asenkron olarak yaşam boyu öğrenme imkanı sunmaktadır. Uzaktan eğitimin yararları aşağıda belirtilmektedir Kaya (2002):

- Bireylere farklı eğitim seçenekleri sunması,
- Kitle eğitimini kolaylaştırması,
- İlk kaynaktan bilgi sağlaması,
- Bireylere öğrenme sorumluluğunu kazandırması,
- Bireysel ve bağımsız öğrenmeyi sağlaması,
- Öğrencilere zengin bir eğitim ortamı sunması,
- Eğitimde maliyeti düşürmesi,
- Eğitim programlarında standart sağlaması,
- Kitle eğitimini kolaylaştırması,
- Fırsat eşitsizliğini en aza indirmesi.

Uzaktan eğitimin diğer yararları arasında örgün eğitimden yararlanma olanağı bulamayan bireylere öğrenim görme imkanı vermesi, farklı öğretim ortamları ve materyallerinin kullanımına olanak vermesi de sayılabilir (Atıcı, 2006).

2.1.5. E-Öğrenim

E-öğrenim, öğrenci ile öğretmenin fiziksel olarak ayrı ayrı mekanlarda olmalarına rağmen, eş zamanlı yada eşzamansız çoklu ortam teknolojileri ile iletişim kurarak öğrenme hızına göre öğrenmenin gerçekleştirilebildiği öğretim sürecidir (Varol, 2001). E- öğrenim ortamlarının, kişilere bir çok bilgi kaynağına ulaşmalarına ve çok yönlü etkileşime olanak sağlamalarından dolayı günümüzde önemi sürekli artmaktadır (Medet, 2006). E-öğrenim ortamları bir çok uygulamaya da olanak tanımaktadır. Etkin bir öğrenme ortamı için bir e-öğrenme materyali; metin, ses, basit grafiksel sunumlar, video sunumlar, animasyonlar, simülasyonlar, oyunlar, test sistemleri, geri

bildirimlerle desteklenmiş etkileşimler gibi bileşenlere sahip olmalıdır (Friesen ve diğerleri, 2001). Öğrenciler sistem altında hazırlanan içeriğe istedikleri zaman ulaşabilmekte ve kaynaklardan yararlanabilmektedirler. Sistemde yer alan bu esneklik, uygun maliyet ile birleştiğinde ideal bir model oluşmasına olanak sağlamaktadır (Carswell ve Venkatesh, 2002; Maly ve diğerleri, 1998).

E-öğrenme ortamlarındaki etkileşimin doğru yapılandırılması önemlidir. Bununla birlikte E-öğrenmede kullanılan bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesine paralel olarak tasarlanabilecek etkileşim etkinliklerinin kalitesi ve çeşitliliği artmaktadır. Bu nedenle bu tür gelişmelerin takip edilmesi ve bu gelişmelere teknik alt yapı açısından da uyum sağlanması, daha kaliteli etkileşim ve dolayısıyla daha kaliteli öğretim imkanı sağlama açısından gereklidir (Karataş ve diğerleri, 2009). Uzaktan eğitim konusunda kendilerini kanıtlamış olan Moore ve Kearsley (1996), E-öğrenim ders içeriğinin dikkatlice hazırlanmasını, görsel iletişim yöntemlerinden yararlanılmasını ve özel öğrenme tekniklerinin kullanılmasını bir organizasyon altında yürütülen bir öğrenme olarak ifade etmişlerdir.

E-öğrenim bireylere sağladığı bir takım avantajlar vardır. E-öğrenimin sağladığı avantajlar şu şekilde sıralanabilir (www.insankaynaklari.com.tr).

- Birey öğrenme kapasitesine göre konuyu istediği derinlikte öğrenebilir.
- Bireyin kendi hızında, iş süreçlerini ve üretimi aksatmadan kısa zamanda eğitim almasını sağlar.
- İstenilen yer ve zamanda birey tarafından eğitimin alınmasına olanak verir.
- Birey bir seferde ne kadar çalışmak istediğine karar verebilir, dinlenme aralarını belirleyebilir ve önceden öğrendiklerini gözden geçirebilir.
- Öğrenim giderlerinde önemli bir yer tutan ulaşım ve diğer harcamaları önemli derecede azaltır.
- Bireyin belli bir zaman biriminde ihtiyaç duyduğu bilgiye anında erişmesine olanak verir.
- Edinilen bilgilerin hızlı bir şekilde hayata geçirilmesine yardımcı olur.

- Teori, araştırma ve vaka analizleri ile pratik hayat arasında ilişki kurulmasını sağlar ve edinilen bilgilerin hızlı bir şekilde uygulanmasına imkan verir.
- Sunduğu seçenekler yardımıyla bireye özgü öğrenme imkanı sağlayarak öğrenme kapasitesini artırır.
- İnteraktif bir ortam sayesinde öğrenime katılanlar arasındaki etkileşimi artırarak bilgi ve birikimlerin paylaşılmasına olanak verir.
- Klasik sınıf öğrenimine göre daha az rahatsız edici bir ortam sunar.
- Öğrenim materyallerinin uygunluğu ve doğruluğunun sürekli olarak gözden geçirilip gerekli değişikliklerin daha hızlı yapılmasına imkan verir.
- Web üzerindeki zengin işitsel ve görsel tasarımlar yoluyla öğrenimi çekici hale getirir ve öğrenmeyi artırır.
- Bilgi ve birikimlerin hızlı bir şekilde elde edilmesi ile çalışanların hızla değişen iş dünyasına uyumunu artırır.
- İnternet kullanabilen öğrenciler, bir çok beceriye sahip olabilmektedir.

2.1.6. Web-Tabanlı Eğitim (WTE)

Günümüzün gelişen teknolojisi ve değişen ihtiyaçları yaygın olarak kullanılan eğitim ve öğretim metotlarında değişiklikler yapmaktadır. Genelde öğrenci ve öğretmenin aynı zamanda ve aynı mekânda olmasını gerektiren ve öğretmenin hem kaynak hem de idareci rolünü üstlendiği öğretim biçimleri artık yetersiz kalmakta, günümüzün başka sorumlulukları ya da kişisel tercihlerinden dolayı belli bir zaman ve mekânda olamayan öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarını karşılamamaktadır (Savaş, Arıcı, 2006).

Web-tabanlı eğitim (WTE), internetin teknolojik özelliklerinden yararlanılarak oluşturulan ve bilgisayar teknolojisiyle desteklenen bir öğretim programı olarak tanımlanabilir (Cüez, 2006). Web-tabanlı eğitim, internet aracılığıyla yürütülmektedir. Bazı internet bağlantı ücretlerinin çok yüksek olması, her yerden internete erişimin olmaması, kullanıcıların internette ağır

ve sorunlu bir şekilde bağlantı kurması gibi sorunlar, programın başarısını doğrudan etkilemektedir (Horzum, Çakır, 2008). Bundan dolayı bu sorunların bazılarını en aza indirmek amacıyla hazırlanan web tabanlı sistemin içeriğini, olması düşünülen ders notları, ses ve görüntü dosyalarının uygun büyüklükte ve miktarda olmasına dikkat edilmelidir. Web-tabanlı eğitim sistemini örgün eğitim sisteminden ayıran en büyük fark, öğrenme süreci içerisinde öğrencinin etkin bir şekilde derse katılmasıdır. Öğretim, içeriği hazırlayan öğretmenlerin planladıkları biçimde olmakta fakat kişinin öğrenme hızında ve yönetiminde devam etmektedir.

Geleneksel sistemler ele alındığında dinamik bir yapıya sahip web-tabanlı eğitim, öğrencilerin kendilerinin istediği zamanlarda, istenilen tekrar ve sürede, mekandan bağımsız olarak dersleri takip etmelerini sağlamaktadır. Ses, video, grafik, iki boyutlu veya üç boyutlu hazırlanmış animasyonlar, anında dönüt alınacak şekilde hazırlanmış yapılarla zenginleştirilmiş materyaller içeren bir web-tabanlı eğitim çalışma ortamı öğrenciye daha kalıcı ve zevkli çalışma ortamı sağlamaktadır (Yalçınkaya, 2006).

WTE, istenilen herhangi bir zaman diliminde, dünyanın herhangi bir yerindeki bireylere eğitim sağlayabilmek için ideal bir kanaldır. Bu alanda sürekli artan teknolojik gelişim ve ilerlemeler, sınırsız bir çoklu ortam erişimini ve öğrenci merkezli eğitimi bize sunmaktadır. Animasyonlar, etkileşimler, sohbet, konferans, ses ve video olanaklarını destekleyen internet tarayıcıları çok çeşitli eğitim olanaklarını sunarken, bireyin ilgisini ve motivasyonunu dolayısıyla öğrenme süreçlerinin kalitesini en yüksek düzeye çıkarabilmektedir.

Web-tabanlı eğitimin öğretim sürecinde önemli rol oynamasını sağlayan bazı avantajları bulunmaktadır:

- Eğitimin zamana ve mekâna bağımlılığını ortadan kaldırması,
- Yaşam boyu sınırsız eğitime imkân tanınması,
- Bilgi ve belgelerin herkesin kullanımına açık olması, daha etkili değiştirilmesi,

- Öğrenmenin bireyselleşip, bireyin grup baskısından kurtulması sonucunda bireysel öğrenme sorumluluğu ve yaratıcı özgürlüğün doğması,
- Kendi kendine öğrenme sonucunda kişinin kendine güveninin artması,
- Zamanın daha etkin yönetimi,
- Eğitim-öğretimde kalite ve ileri düzeyde bir standartlaşma sağlanması,
- Eğitimin tam zamanında ve daha kolay ulaşılabilir bir şekilde verilebilmesi,
- Kurumlar ve bölgeler arasında fırsat eşitsizliğinin en aza indirilmesi,
- Farklı kuruluşlardaki öğretim elemanlarının karşılıklı işbirliğine yönelmeleri sonucunda, etkin bir eğitim desteği sağlanması,
- Basım, kırtasiye ve bürokratik giderlerin düşürülmesi,
- Ders, seminer, konferans, kurs ve benzeri eğitim materyallerinin aktarımında en az maliyet ile en fazla erişimin sağlanması,
- Sadece metin tipinde bir sunumdan öte aktarma ses, renk, etkileşim, animasyon gibi özelliklerin dahil edilebilmesi,
- Kontrol edilebilir ve veri tabanı oluşturulması,
- Eğitime katılanlar arasında çok yönlü bir iletişimin sağlanması,
- Akılda tutma seviyesinin artırılması,
- Geleneksel sınıf ortamında soru sormayan veya grup içinde katılım yetisine ulaşamayan adayların elektronik ortamda özgüven kazanmaları,
- Seyahat masrafları ve seyahat süresince oluşan üretim kaybını en aza indirmesi veya ortadan kaldırması,
- Sanal fakat gerçeğinin tıpatıp aynısı sınıflar oluşturulabilmesi.

2.1.7. Öğrenim Yönetim Sistemleri

Web-tabanlı eğitimin uygulanabilmesi için öğrenim yönetim sistemi (ÖYS) adı verilen yazılımlar gerekmektedir (Aslantürk, 2002). Öğrenim yönetim sistemleri, ÖYS (Learning Management System, LMS) öğrenme aktivitelerinin yönetimini sağlayan yazılımlardır. Öğrenme materyali sunma, sunulan öğrenme materyalini paylaşma ve tartışma, kurs kataloglarını yönetme, ödevler alma, sınavlara girme, bu ödev ve sınavlara ilişkin geribildirim sağlama, öğrenme materyallerini düzenleme, öğrenci, öğretmen ve sistem kayıtlarını tutma, raporlar alma gibi işlevleri sağlarlar (Duran ve diğerleri, 2006).

Literatürde öğrenim yönetim sistemi ile ilgili birçok tanım bulunmaktadır.

Al ve Madran (2004), öğrenim yönetim sistemi (ÖYS), içerisinde kullanıcıların tanımlanması ve yönetilmesi, ders içeriklerinin yönetilmesi, ödev sistemi, sınav uygulama sistemi, öğrenci davranışlarının izlenmesi, öğrenci başarı durumlarının değerlendirilmesi ve iletişim araçlarının yönetilmesi gibi işlevleri barındıran bir yazılım sistemi olarak tanımlamıştır. Kaya (2002), öğrenim yönetim sistemi (ÖYS)'ni, bir eğitim kurumunun tüm personel bilgilerini, insan kaynaklarını ve öğrenci bilgilerini kapsayan, kurumun tümünde eğitim verme, öğretim etkinliklerini izleme, kaydetme ve raporlama amacı ile bir çok kurum tarafından onaylanan profesyonel yazılımları olarak tanımlamıştır. Duran ve diğerleri (2006) ÖYS'yi, Web-tabanlı eğitim içeriğinin öğrencilere sunulması amacıyla tasarlanmış yazılım paketlerine verilen isim olarak tanımlamıştır.

Network Dictionary (2007), öğrenim yönetim sistemini öğrenme içeriklerinin yönetimini, dağıtımını ve öğrenme kaynaklarının öğrencilere ulaştırılmasını sağlayan bir yazılım paketi olarak tanımlamaktadır.

ÖYS yazılımları genel olarak ders hazırlama modülü, ders modülü, öğrenci modülü (kullanıcı arayüzleri, kullanıcı grupları vb.), ölçme ve değerlendirme modülü, tartışma-forum modülü, raporlama modülü ve yönetici modülü gibi eğitimsel modüllerden oluşmaktadır (Martin ve diğerleri, 2005). Öğrenim yönetim sistemlerinin amacı, e-öğrenme faaliyetlerini kolaylaştırmak ve daha sistematik, planlı bir şekilde gerçekleştirmektir. Bu sistemler

aracılığıyla öğrenim faaliyetleri değerlendirildiği için, öğrenim şekli sürekli olarak geliştirilir. Öğrencinin yaptığı işlemler de izlendiği için, gereken durumlarda, öğrenen kişilere yardım edilir (Duran ve diğerleri, 2006).

E-öğrenim, birçok uygulamanın internet bağlı olarak yapıldığı günümüzde; zaman, maliyet, performans gibi sunduğu avantajlar nedeniyle birçok ülkede kabul görmektedir. Bu avantajlardan tam olarak yararlanabilmek içinse öğrenim yönetim sisteminin belirli standartlara uygun olması gerekmektedir (Bayram ve diğerleri , 2008). Bu standartlardan en yaygını olan SCORM (Sharable Content Object Reference Model) türkçe açılımıyla (Paylaşılabilir İçerik Nesne Referans Modeli), web tabanlı eğitim sistemlerinin öğrenim içeriğini alma, paylaşma, tekrar kullanma, arama ve dağıtma gibi olayları standartlaşmış bir yolla gerçekleştirebilmesini sağlayan teknik standartlar kümesidir (Bayram ve diğerleri, 2009).

Öğrenim yönetim sistemleri aşağıdaki özellikleri içermelidir (Martin ve diğerleri, 2005).

- Kursları çevrimiçi kurallara uygun yayınlayabilmeli,
- Öğrenciler kapsayan tüm işlemleri kendi içinde elektronik olarak yapılabilmesini desteklemeli,
- Çevrimiçi test, sınav ve öğrenci kayıtları (yoklama) yapabilmeli,
- Öğrencilerin ve ailelerinin sisteme sadece kendilerine ait bir şifre ile girebilmeli ve not kontrolü olanağı sağlanabilmeli,
- Öğrencilerin katılımı arttıracak çevrimiçi tartışma forumları bulunmalı,
- Açılan bir kursta olması gereken müfredat, rapor, testler ve sınavlara ulaşım yetkisi bulunmalı,
- Dersler ve çalışma alanları web-tabanlı eğitim ortamı özelliklerini dikkate alınarak geliştirilmiş olmalı,
- Kursu veren eğitimci ve öğrenciler arasında sorunsuz bir e-posta iletişimi sağlanabilmeli,
- Eğitimci tüm derslerini ve değerlendirmelerini sistem üzerinden yapabilmeli ve kontrol edebilmelidir.

Bir öğrenme yönetim sistemi; yönetim, iletişim, etkileşim, işbirliği, ders sunumu ve yönetimi, içerik geliştirme süreçlerini kapsamaktadır. Bu tür ürünlerin, kullanıcılara maksimum fayda sağlaması amacıyla, birlikte çalışabilirlik, yeniden kullanılabilirlik, yönetilebilirlik, ulaşılabilirlik, devamlılık, ölçeklenirlik gibi bir takım özelliklere sahip olmaları gerekmektedir (Wheeler, 2008). Ayrıca öğrenme yönetim sistemi öğrenenleri, dersleri, program ve sınavları takip etmek için tasarlanmış ilişkisel bir veri tabanı içermektedir. Öğrenim yönetim sistemleri web tabanlıdır ve yöneticilerin öğrenenleri sisteme dahil olduğu tarihten program bitirdiği tarihe kadar olan bütün kayıtları webden görebilmelerine olanak sağlar (Ozan, 2009).

Günümüzde e-öğrenme yazılımları üreten şirketlerin geliştirdikleri öğrenme yönetim sistemlerinin yanı sıra açık kaynak kodlu (AKK) pek çok öğrenim yönetim sistemi de bulunmaktadır. Ticari öğrenim yönetim sistemlerinden en bilinen olanları: ANGEL_Learning, Blackboard, Desire2 Learn, eCollege, WebCT (Blackboard tarafından satın alındı), it's learning, eLeaP'dir diyebiliriz.

Tablo 4. Açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri

AnaXagora	Bodington	Didactor	EIFFE-L	Ilias
ATutor	Brihaspati	Docebo	eFront	Interact
Avatal Learn Station	Claroline	Dokeos	Eledge	Open LMS
Open Elms	CommSy	dotLRN	eStudy	Open Learning Repository
AvieOnline	COSE	DotNetSCORM	ForeL	Open Learning System
Bazaar	CourseWork	DrupalEd	Helo	OpenLMS
Open LMS	OSLearning	Papermark	Sakai	Segue
Shishya	The Rock LMS	Tiny LMS	Uni Open Platform	KEWL
KEWL.NextGen Manhattan	Virtucoll Moodle	LogiCampus OLAT	LON-CAPA	Maestra

Ökme (2006) açık kaynak kodlu yazılım kullanmanımında dikkat edilmesi gereken en önemli özellikleri aşağıda sıralanmıştır:

Üretici firmadan bağımsızlık: Kaynak kodunun açık olması yazılım üzerinde istenmeyen değişiklikler gerçekleştirebilen, kullanılan bir uygulama için desteğini kaldırabilen, fiyatları yükseltebilen ve işi geliştirmeyi bırakabilen bir yazılım firmasına bağımlılık riskini ortadan kaldırır.

Güvenilirlik: Popüler AKK yazılımlar olası hatalarını belirleyecek çok sayıda geliştirici, sistem yöneticisi ve katkı vericinin dikkatli incelemesinden geçer ve hatalarından arındırılır. Böylece yazılımın üretim ve kullanım süreçlerinde temel amaç olan kalitenin yükseltilmesi yazılımın güvenilirliğini yükseltir.

Kullanıcı gereksinimine duyarlılık ve esneklik: AKK yazılımlar kapalı kaynak kodlu yazılımlardan çok daha sık sürelerde yenilenirler. Bu değişiklikler çoğunlukla ve kapalı kaynak kodlu yazılımlardan çoklukla yazılımı kullanan ve geliştiren topluluğun isteklerini yansıtır.

Yenilikçiliğin desteklenmesi: AKK yazılımların üretim süreçleri bütün yaratıcı düşüncelere açık olarak geliştirilir, böylece her katkı verici eşit söz hakkıyla öneri getirip yenilikçi fikirlerini ürüne yansıtabilir.

Güvenlik: AKK yazılımlar kullanıcılarına gereksinimleri düzeyinde güvenlik sağlarlar. Kullanıcıların kapalı kaynak kodlu yazılımları kullanırken hiçbir zaman kodun tam olarak ne yaptığını bilemeyeceklerinden dolayı güvenlikleri konusunda kesin bir bilgileri yoktur.

Dünyada ellinin üzerinde açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemi bulunmakta ve sayısı artmaktadır (Epic White Paper, 2007).

2.1.8. Moodle

Gerek kurulumu ve kullanımı açısından, gerekse sunduğu araçlar ve kullanıcıya sağladığı kullanım kolaylığı açısından en uygun öğrenim yönetim sistemlerinden biri de Moodle' dur (Zırhlıoğlu, 2006). Moodle (Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment-Modüler Nesne Yönelimli Dinamik Öğrenme Ortamı); açık kaynak kodlu, ücretsiz bir e-öğrenme ortamıdır. E-öğrenme ortamları, ders içeriğini paylaşmaya ve öğrenciler için etkili bir öğrenme ile iletişim ortamı hazırlamaya imkân verir (Jochemczyk ve diğerleri 2007). Moodle internet tabanlı ders ve web sitesi oluşturmak için kullanılabilen PHP tabanlı açık kaynak kodlu bir öğrenim yönetim sistemi yazılımıdır.

Moodle sahip olduğu birçok eğitime özelleşmiş ve pedagojik ilkeleri de dikkate alan eğitimcilerin ihtiyaçlarını fazlasıyla yerine getirebilecek özelliklere sahip bir çevrimiçi öğrenim yönetim sistemidir. 77'e yakın dil seçeneği ile 204'ün üzerinde ülkede tercih edilmektedir. Martin Dougiamas tarafından Perth Batı Avusturalya'daki şirketinden yönetilen ve desteklenen Moodle projesi 2005 yılından beri çekirdek bir takım ve "Moodle Partners" organizasyon yapısı altında gönüllü kullanıcılar ile geliştirilmeye devam edilmektedir. PHP desteği olan sunucu ortamlarında çalışabilmekte ve veritabanı olarak MySql yada PostgreSQL kullanılmaktadır. Platform bağımsız olarak çalışan uygulama kolay yönetilebilir ve görsel tema zenginliği ile rahat özelleştirilebilir esnek bir yapıya sahiptir. En önemli özelliği ve tercih sebebi herkes (öğrenci, öğretmen) tarafından çok kolay şekilde kullanılmasıdır (Özarslan, 2008; Kavak, 2009).

Moodle PHP tabanlı açık kaynak kodlu çevrimiçi eğitim sistemidir. Dersler modüller halinde kurulmaktadır. Linux, Unix, Windows ve Mac OS X işletim sistemlerine destek vermektedir. Deneme sürümü ve yardım sistemine internet anında ulaşılabilir. GPL(General Public License) açık kod lisansı ile birlikte kullanılmakta ve portal mantığıyla yönetilmektedir. SSL, TSL desteği vermekte ve plugin'ler modul şeklinde yüklendiği için portal yönetimi yapmış kişiler için oldukça kolay bir yazılımdır. Moodle ÖYS ile web-tabanlı eğitim verilebileceği gibi aynı zamanda örgün öğretimde yardımcı bir araç olarak harmanlanmış eğitimde verilebilmektedir (İnner, 2009). Moodle ÖYS'nin temel özellikleri (Aydın ve Biroğul, 2008):

- Öğrenme iletişim araçları olarak tartışma formu, dosya alış verişi, e-posta, takvim ve not tahtası ve gerçek zamanlı sohbet imkânına sahiptir.
- Verimlilik araçları olarak dersin takvim üzerinde ilerleme durumu görüntülenebilir. Programda öğrencilere yardım ve yönlendirme desteği, görüşme ve tartışma yapabilirler.
- Öğrenci kullanım araçları olarak öğrencinin kendini değerlendirmesi için öğrenci kişisel sayfaları bulunmaktadır.

- Yazılımın destek araçları olarak kimlik denetimi, kurs yetkileri düzenleme, sunucu hizmetleri ve kayıt entegrasyonu bulunmaktadır. Sistem, kimlik denetimi için temel kullanıcı ismi ve şifresini kullanır. Yöneticiler için farklı grup rollerinden erişim olanakları vardır. Bunlar; yöneticiler, eğitmenler, öğrenciler ve konuklardır.
- Eğitmenler, öğrencilerin kursta kullanılmak üzere sınırlandırılmış metin dosyalarını kaydedebilir veya öğrenciler kendi kayıtlarını yapabilir.
- Eğitmenler özel tarihlere tartışmalar veya kurs etkinlikleri koyabilirler. Sistem eş zamanlı olarak kurs tarihlerini kurumsal takvime göre ayarlar.
- Eğitmenler soruları çoktan seçmeli soru, çoktan yanıtli soru, hesaplama, kısa cevapli ve karşılaştırmalı soruları otomatik olarak oluşturabilirler. Soruların her bir cevabı ayrıntılı geri bildirim ve izlenimi içerir.
- Eğitmenler kurs içeriğine erişen her öğrencinin IP adresi, tartışma formları, kurs değerlendirmeleri ve ödevleri raporlandırabilir ve bunu ne sıklıkta olacağı ayarlanabilir.
- Yazılımda üç çeşit kurs kalıbı bulunmaktadır. Bunlar haftalık düzenlenen etkinlikler, konularla düzenlenen etkinlikler ve sosyal içerikli tartışmaların yapıldığı kurs tipidir.

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Moodle Öğrenim Yönetim Sistemi ile İlgili Araştırmalar

Duran ve diğerleri (2006) “E-Öğrenme ve Kurumsal Eğitimde Yeni Yaklaşım: Öğrenim Yönetim Sistemleri” konulu araştırmalarında, e-öğrenim’de öğrenim yönetim sistemlerinin önemini vurgulamışlardır. ÖYS’ye geçişin kurumsal ve bireysel gelişmeyi sağladığını fakat büyük bir değişim gerektiği için fazla maliyet nedeniyle çalışmaların büyük bir titizlikle yapılması gerektiğinin altını çizmişlerdir. Buna ilaveten ÖYS’nin genel özelliklerinin incelenip sistemi kullanacak kurumun yapısına en uygun olan sistemi seçmesi ve doğru çözümü bulabilmesi için e-öğrenme stratejisi belirlenmesi gerektiği sonucuna varmışlardır.

Çavuş ve diğerleri (2006) yaptıkları araştırmada sonuç olarak Java ve Pascal derslerinde açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemlerinden biri olan Moodle’ın işbirlikli öğrenme araçları kullanıldığında öğrencilerin başarılarında artış olduğu çıkmıştır.

Doğan ve Pala (2006) “Uzaktan Eğitim için Öğrenim Yönetim Sistemi Ana Modülünün Hazırlanması” başlıklı çalışmalarında dünyada ve Türkiye’de web-tabanlı eğitim ile ilgili olarak birçok uygulamanın üniversiteler ve yazılım şirketleri tarafından kullanılmakta olduğunu tespit etmiştir. Çalışma sonunda bu uygulamaların bir çoğunun zamandan ve mekandan bağımsız, ekonomik özelliklerinden dolayı kaçınılmaz bir şekilde öğrenim yönetim sistemlerinden oluştuğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca bu konudaki gelişmeler için yeterli bütçenin kurumlar tarafından ayrılması gerektiği belirtilmiştir. ÖYS’lerle bilgiye en kısa sürede ulaşılacağından hem zaman hem de daha az personel ihtiyacı duyulacağını bunun sonucunda maliyetin düşük olacağı bir eğitim ve öğretim ortamı oluşturulabileceğini vurgulamışlardır.

Keser ve Tekin (2007) “Ders Yönetimi Bilgi Sistemi (DYBS) Destekli Web Tabanlı Öğretimin Kursiyerlerin Akademik Başarılarına ve Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumlarına Etkisi (K.K.K.İğİ Mebs Okulu Örneği)” konulu araştırmalarını Moodle öğrenim yönetim sistemi (ÖYS) ile desteklenen kursların, kursiyerlerin web tabanlı eğitime karşı tutumları ve bir dersteki akademik başarıları üzerindeki etkilerini belirlemek amacıyla yapmışlardır.

Çalışma deneysel desen yöntemi çerçevesinde oluşturularak öntest ve sontest kullanılmıştır. Çalışma grubunu, Kara Kuvvetleri Komutanlığı Muhabere Elektronik ve Bilgi Sistemler Okulu'nda 2006-2007 eğitim-öğretim yılında Subay Temel Kursundaki 68 kursiyerden oluşturulmuştur. Çalışma grubunu oluşturan deney ve kontrol gruplarında kursiyerlerin mensubu bulundukları ülke, kuvvet ve mezun oldukları kaynaklara göre eşit dağıtılmıştır. Eşit grublardan yansız atama yöntemiyle deney grubuna Moodle ÖYS'i kullandırılmış, kontrol grubu ise geleneksel yöntemle eğitimine devam etmiştir. Sonra 45 sorudan oluşan "*Web Tabanlı Eğitim Tutum Ölçeği*" ve 8 sorudan oluşan "*Moodle Ders Yönetimi Bilgi Sistemine İlişkin Kursiyer Görüşme Formu*" kullanılmış, özetle öne çıkan sonuçlar şu şekilde olmuştur:

- Moodle DYBS ile desteklenen kursa katılan kursiyerlerin tamamına yakını(%93,9) diğer derslerin de Web tabanlı olarak yapılmasını onaylamıştır.
- Moodle DYBS'inde sınavlar modülü kursiyerlerin büyük bir çoğunluğu (% 93.9) tarafından kullanımı en çok tercih edilen modül olmuştur.
- Moodle DYBS'ni kullanan kursiyerlerin % 81,8 gibi büyük bir çoğunluğu sohbet modülünü kullanmamıştır.
- Moodle DYBS ile desteklenen kursa katılan kursiyerlerin; kurs öncesi Web Tabanlı öğretime yönelik tutumları ile kurs sonrası Web Tabanlı öğretime yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark oluşmuştur.

Çalışma grubunun oluşturulan deney ve kontrol gruplarında kursiyerlerin mensubu bulundukları ülke, kuvvet ve mezun oldukları kaynaklara göre eşit dağıtılmıştır. Eşit olduğu görülen grumlardan yansız atama yöntemiyle deney ve kontrol grupları belirlenmiştir.

Inner (2007) "Öğrenme Yönetim Sisteminin (Moodle) Örgün Öğretim Laboratuvar Uygulamalarında Kullanılması" konulu çalışmasında Moodle öğrenim yönetim sistemi ile klasik laboratuvar uygulamalarına göre gözlenen avantajlar incelemiştir. Sonuç olarak ÖYS'lerin gelişmiş özellikleri göz önüne

alındığında örgün öğretimde ÖYS kullanmanın bir zorunluluk olduğunu belirtmiştir.

Özarslan (2008) “Uzaktan Eğitim Uygulamaları için Açık Kaynak Kodlu Öğrenme Yönetim Sistemleri” başlıklı çalışmasında ön plana çıkan belli başlı açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemleri hakkında bilgi vermiştir. Bu ÖYS’lerin kendine özgü özelliklerini vurgulayarak, piyasada ellinin üzerinde açık kaynak kodlu öğrenme yönetim sistemi mevcut olduğunu ve “her şeyi içinde barındıran” tek bir çözüm bulunmadığını belirtmiştir. Uzaktan eğitim yapmak isteyen kurumların sistemlerin özelliklerini dikkate alarak içeriği oluşturmasının zaman ve maliyet kaybını engelleyeceğini ve kurum motivasyonunu arttıracığı sonucunu vermiştir. Ayrıca üniversitelerin geliştirdiği veya desteklediği akademik kullanımlar için Atutor, Bodington, Claroline, DotLRN, Drupal, OLAT ve Sakai gibi sistemlerin uygun olabileceğini, işletmelerin harmanlanmış öğrenme programlarında veya e-öğrenme insan kaynaklarının gelişimi ve sertifika programları altında yaşam boyu öğrenme süreçleri için Docebo, Dokeos, eFront, Moodle gibi uygulamaların uygun seçimler olabileceğini vurgulamıştır.

Aydın ve Biroğul (2008) “E-Öğrenmede Açık Kaynak Kodlu Öğretim Yönetim Sistemleri ve Moodle” isimli araştırmalarında e-öğrenmede kullanılan açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemleri hakkında bilgi vermişlerdir. ÖYS’lerin bir bölümü için kendi sitelerinde bulunan demo sürümleri kullanarak özelliklerini incelemiş, Moodle ÖYS için ise farklı projelerdeki kullanım ve tecrübelerden yararlanarak aralarında kıyaslama yapmışlardır. Sonuçta moodle öğrenim yönetim sistemi’nin en öne çıkan yazılım olduğu, bir e-öğrenim sitesinin sahip olması gereken ve eğitsel kaliteyi arttıracak birçok özelliği içerdiği sonucuna ulaşmışlardır.

Tezer ve Bicen (2008) “Üniversite Öğretim Elemanlarının E-Öğrenim Sistemlerine Yönelik Hazırbulunuşluğu” konulu çalışmalarında e-öğrenimin gerçekleştirilebilmesi için öğrenim yönetim sistemlerinin gerektiğini vurgulamışlardır. Blackboard, Olat, Dokeos ve Moodle sistemlerine yer vererek Yakın Doğu Üniversitesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü’nden 55 öğretim elemanına e-öğrenim sistemlerinde yer alan araçları kullanıp bu araçlar konusunda katkı getirip getiremeyeceklerini belirlemek

amacıyla 20 sorudan oluşan “E-Eğitim Sistemlerine Yönelik Öğretim Elemanlarının Hazır Bulunuşluk Düzeyi Anketi” uygulamışlardır. Özetle e-öğrenim sistemlerini kullananların ortalaması %41.8 kullanmayanların ortalaması ise %58.2 çıkmış, bu sonuca rağmen öğretim elemanlarının öğrenim durumlarından ve de yaşlarından tutumlarına yönelik anlamlı bir farklılığa neden olmadığı saptanmıştır. Bu sonuca göre her öğrenim düzeyinden ve yaştan öğretim elemanlarının e-öğrenim sistemlerine katkı getirebileceği sonucuna varmışlardır.

Ozan (2008) “Öğrenme Yönetim Sistemlerinin (Learning Management Systems- LMS) Değerlendirilmesi” konulu çalışmasında kurumların belli ölçütlere göre uygun öğrenim yönetim sistemini seçebilmesi amacıyla bir uygulama yapmıştır. Uygulamada 5 ana araç (iletişim ve etkileşim araçları, verimlilik araçları, işbirliği araçları, yönetim araçları, ders dağıtım araçları) ve bu araçlara bağlı alt araçları ölçüt olarak kullanmıştır. Sonuçta araçların doğrultusunda oluşturulacak öğrenim yönetim sistemi modüllerinin kurumları olumlu yönde etkileyebileceği sonucuna varmıştır.

Çevik (2008) “Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi Yönetimindeki Karşılaşılabilecek Olası Sorunlar ve Çözüm Önerileri” başlıklı çalışması ile Moodle ÖYS'nin kurulumunda, derslerde ve dönem sonunda kullanılan araçlarla ilgili çıkabilecek sorunları açıklamıştır. Bu sorunlara yönelik çözüm ve ipuçları vererek Moodle'ın uzaktan eğitimde etkili olduğunu, açıklanan sorun ve çözümlerden haberdar olunmasının kullanıcılara yol göstermesi açısından önemli olduğunu vurgulamıştır.

Elmas ve diğerleri (2008) “Moodle Eğitim Yönetim Sistemi ile Örnek Bir Dersin Uzaktan Eğitim Uygulaması” konulu çalışmalarında Moodle öğrenim yönetim sisteminin özellikleri, kurulum aşamaları açıklanmış ve “Proje Yönetimi Dersi” için bir internet sayfasının e-öğrenim uygulamasında kullanılmıştır. Dersin giriş sayfası HTML dili kullanılarak, dersle ilgili kısım ise PHP tabanlı Moodle öğrenim yönetim sistemi kullanılarak normal bir siteye E-öğrenim özelliği kazandırılmıştır. Ders boyutuna standart olarak 16 MB'lık (MegaByte) alan ayıran Moodle, *PHP.INI* dosyasında *memory_limit* kısmında yapılan kod değişikliği ile bu değer 64 MB olarak ayarlanmıştır. Böylece ders

boyutu açısından avantaj sağlanmış Moodle ÖYS daha verimli olacak şekilde kullanılmıştır.

Erkoç ve Tutgun (2008) “İnsan Bilgisayar Etkileşimi Perspektifinde Öğrenim Yönetim Sistemlerinde (ÖYS) Kullanılan Etkileşim Stillerinin İncelenmesi” konulu çalışmalarında ilk olarak öğrenim yönetim sistemi olarak Moodle’ı seçerek kullanılan etkileşim stilleri belirlemişlerdir. Sonra Johnson (2007) tarafından belirlenen Grafiksel Kullanıcı Arayüzü Kontrol Listesi’ndeki (Graphical User Interface Bloopers Checklist) maddeleri kullanarak tasarımda karşılaşılan hataları tespit etmişlerdir. Sonuç olarak kullanıcıların Moodle sistemi ile etkileşimlerini sağlayan form elemanları, menüler ve doğrudan etkilenebilir sistemler açısından incelenerek kullanım hataları tespit edilmiştir ve hatalarla ilgili düzeltme önerileri verilmiştir. Kullanıcı memnuniyetinin önemi vurgulanarak bu sistemleri kullanacak kurumların arayüz tasarımına dikkat ederek sistem araçlarını oluşturduklarında daha etkili olacağı sonucuna varılmıştır.

Ozan’ın (2009) “CMS, LMS, LCMS Kavramları” başlıklı çalışması ile birbirine çok yakın olan içerik yönetim sistemi, öğrenme yönetim sistemi ve öğrenme içerik yönetim sistemlerinin eğitim-öğretim süreçleri ve araçları açısından farkını ortaya koymuştur. Web 2.0 araçlarının yaygınlaşması sonucu kavramların zaman zaman birbirinin yerine kullanıldığını ve bir kavram kargaşası ortaya çıktığını, e-öğrenmenin bir standardizasyon sürecinde olduğunu bu sürecin tamamlanması ile birlikte söz konusu karmaşanın da ortadan kalkacağını vurgulamıştır.

Karaman ve diğerleri (2009) “Açık kaynak Kodlu Öğretim Yönetim Sistemi Üzerinden İnternet Destekli (Harmanlanmış) Öğrenim Deneyimi” konulu çalışmalarında 2008 - 2009 öğretim yılı güz döneminde ÖYS üzerinden yürütülen internet destekli öğretim uygulamaları hakkındaki öğrenci görüşleri almışlardır. Biri lisansüstü üçü lisans toplam dört adet ders Moodle ÖYS sistemi üzerinden yürütülen çalışmaya ek olarak 13 sorudan oluşan anket uygulanmıştır. Öğrenciler, internet destekli öğretimin faydalı olduğu, kendilerine olumlu yönde etki sağladığı, gelecek yaşantıları için önemli bir deneyim olduğu yönünde görüş bildirmişlerdir. Buna ilaveten

Moodle öğrenim yönetim sisteminin barındırdığı etkileşimli özelliklerin internet destekli öğretim uygulamalarını çekici hale getirdiğini belirtmişlerdir.

Bayram ve diğerleri (2009), “E-Üniversite: Scorm Uyumlu Modüler Öğrenim Yönetim Sistemlerinin Yükseköğretimde Kullanımı” konulu araştırmaları açık kaynak kodlu SCORM öğrenim yönetim sistemini ile uzaktan eğitimin yükseköğretimde kullanımını sağlamak amacını taşımaktadır. Sonuç olarak SCORM öğrenim yönetim sistemi ile 36 modül oluşturulmuştur. Sistemin, bir öğrencinin programa kayıt edilmesinden mezuniyet belgesini alması işlemine kadar olan bütün süreçlerin etkin ve güvenli bir şekilde yürütülmesini sağladığı ortaya çıkmıştır. Bu sonuçtan yola çıkarak da scorm uyumlu ÖYS'nin bir e-üniversite için gerekli tüm özellikleri sağladığı sonucuna ulaşmışlardır.

Kavak (2009) “Dicle Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulamalarında Eğitim Yönetim Sistemi (Moodle) Kullanımı” başlıklı çalışmada 2008–2009 öğretim yılında Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi'nde 3 öğretim üyesi ve 557 öğrenci tarafından Moodle sistemini kullanarak hem kampus içinden hemde dışından derslere ilişkin bilgi, belge ve dosyalara erişim durumları incelemiştir. Sonuçta Moodle öğrenim yönetim sisteminin, öğretim elemanlarına zamandan ve mekandan bağımsız not kontrolü, ders düzenleme, derslere ait notları inceleme, çevrimiçi sınav, anket, forum ve duyuru gibi birçok etkileşimli özelliği sunduğunu ve maliyeti yüksek olmayan bir şekilde uzaktan eğitim uygulamalarını desteklediği sonucuna ulaşmıştır.

Inner (2009) “Laboratuvar Uygulamasında Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi Kullanımında Karşılaşılan Problemler, Tecrübeler ve Çözüm Önerileri” konulu araştırmasında Moodle'ın bir çok etkileşimli öğretim araçlarının olduğunu belirtmiştir. Bu araçların kullanım kolaylığı sağlayacak şekilde tasarlanması ve içeriğe dikkat edilmesi sonucunda geleneksel laboratuvar uygulamasında artan öğrenci sayısı nedeni ile mümkün olmayan veya çok fazla zaman alan uygulamaların yüzlerce öğrenci tarafından rahatlıkla kullanılabileceğine dikkat çekmiştir.

BÖLÜM III

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve uygulama, verilerin çözümü ve yorumlanması, süre ve olanaklara yer verilerek, her bir alt başlıkla ilgili yapılan çalışmalar ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, öğrencilerin Moodle açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemini kullanması sonucunda oluşan görüşlerine ilişkin sonuçlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada uygulama temelli tarama modeli uygulanmıştır.

Moodle öğrenim yönetim sisteminin kullanılmasına yönelik görüşlerden oluşan çalışmanın bağımsız değişkenini Moodle kullanımının getirdiği öğretim yöntemi oluşturmaktadır. Öğrenciler ders konularını hem sınıf hemde Moodle ÖYS üzerinden alarak yürütmüşlerdir.

Çalışma Grubu: Öğrencilere sınıf ortamında Moodle kullanımına ilişkin dersler verilmiş ve daha sonra öğrenciler gruplara ayrılmış, işbirliği içerisinde Moodle üzerinden ders içeriği oluşturmaları sağlanmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın evreni “*Öğrenim Yönetim Sistemleri*” (CEIT 329) dersini alıp mezun olan 45 öğrenci ve “*Eğitimsel Ders Yazılımlarının Tasarlanması ve Değerlendirilmesi*” CEIT 418 dersini alıp mezun olan 41 öğrenci olmak üzere toplam 85 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise bu evrenden ulaşılan 73 öğrenci oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Öğrencilerin Moodle kullanımına yönelik görüşlerinin alınması amacıyla oluşturulan veri toplama aracı 2 bölümden oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları aşağıda sıralanmıştır:

Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu

Anketi: Çalışmada Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerini elde edebilmek amacıyla Van Raaij ve Schepers (2008)'de geliştirdiği "*Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu*" isimli anket kullanılmıştır. Anket İngilizce olduğundan Türkçe'ye uyarlanması gerekmektedir. Hançer'in (2003) belirttiği gibi ana yazım dilinden farklı bir dile başka bir deyişle Türkçe'ye çevrilirken şu hususlara dikkat edilmiştir: Çeviri yapılırken seri yaklaşım yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntem 6 adımdan oluşmaktadır. Sırasıyla; (1) ölçeğin kurul tarafından çevirisinin yapılması, (2) anlaşılabilirlik ve açıklığın ölçümü, (3) geri çevirim, (4) alan testi, (5) güvenilirlik testi ve (6) sonuçların incelenmesidir. Çalışmada alanı İngilizce olan 5 öğretim elemanı ayrı ayrı çeviri yapmış ve düzeltmelerde bulunmuşlardır. Daha sonra soruların hedef kitleyi temsil etmesi açısından anlaşılabilirlik düzeyleri incelenmiştir. Sonraki adımda Türkçeye çevrilen ölçek tekrar orijinal dile çevrilmiştir. Böylece sorunlu kelimeler ortaya çıkarılmıştır. Bir sonraki adımda yapılan son düzeltmeler son defa alanı İngilizce olan ve hem orijinal dili hemde çevrilen dili bilen konu uzmanlarının onayından geçirilmiştir. Sonraki adımda hedef dilinin sadece o dili konuşan kişilerle yapılan testlerdeki oranının yüksek olması, çevrilmiş ölçeğin güvenilir ve hedef kitleye uygun olduğunu göstermiştir. Son adımda oluşan ankette oluşabilecek sorunlar gözden geçirilerek pilot çalışma ile uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Kapsam geçerliliği için 30 öğrenci üzerinde pilot çalışma yapılmış ve Cronbach alfa güvenilirlik düzeyi .95 olarak tesbit edilmiştir.

Anket 6 boyuta ayrılmaktadır. Bu boyutlar sırasıyla: "*Amaç-Teknoloji Uyumu*" (8 madde), "*ÖYS Kullanım Sonuçları*" (11 madde), "*ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar*" (4 madde), "*Sosyal Normlar*" (3 madde), "*Öğretmenin*

Norunları” (6 madde) ve *“Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler”* (8 madde)’ olup toplam 40 maddelik 5’li likert tipi anket formunu oluşturmaktadır.

Kişisel Bilgiler Formu: Öğrencilerin kişisel bilgilerini toplayabilmek amacıyla 6 maddeden oluşan “Kişisel Bilgiler Formu” hazırlanmıştır.

3.4. Eğitim Ortamının Hazırlanması ve Uygulama

3.4.1.Ortamın Hazırlanması

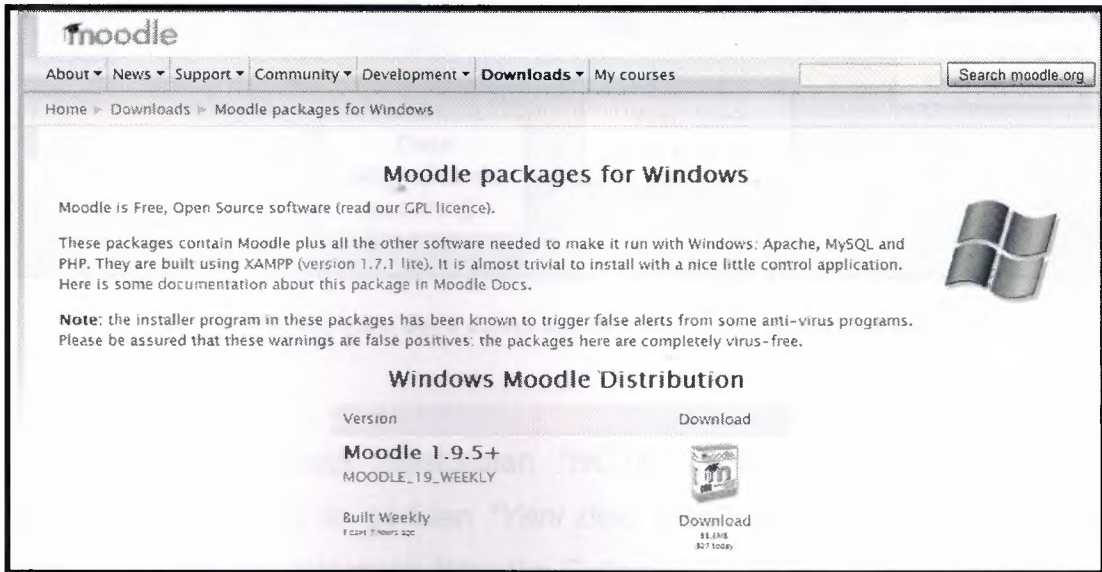
3.4.1.1. Sunucu Hazırlığı

Tablo 5. YDÜ Moodle yazılımının kurulumu için kullanılan donanım ve yazılım konfigürasyonu

Donanım	160 GB (GigaByte) Sabitdisk 2 GB (GigaByte) bellek
Yazılım	Windows kurulu sunucu Apache web server PHP 5 (Hypertext Pre-Processor) Scripting Language, MySQL 4.1.16

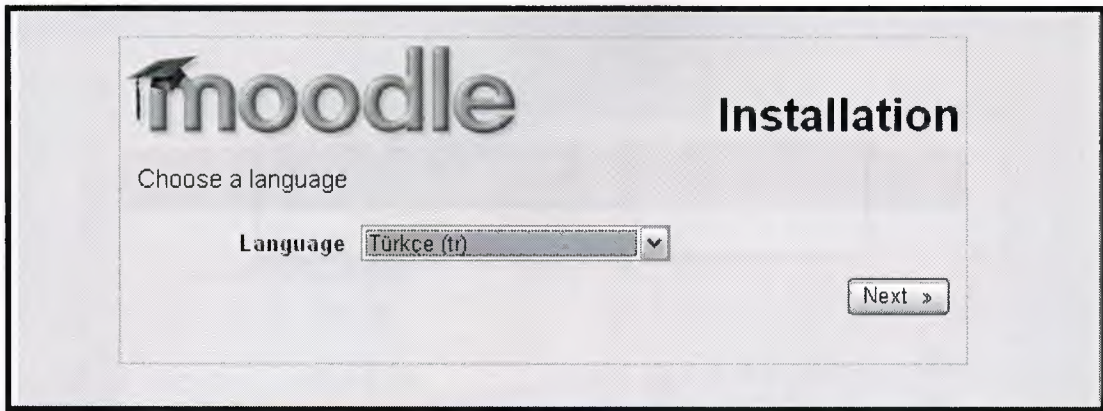
3.4.1.2. Moodle’ın Sunucuya Kurulumu

Moodle’ın resmi sitesinden www.moodle.org 1.9.5 sürümü indirildi.

Şekil 6. Moodle.org “Downloads” sayfa ekranı

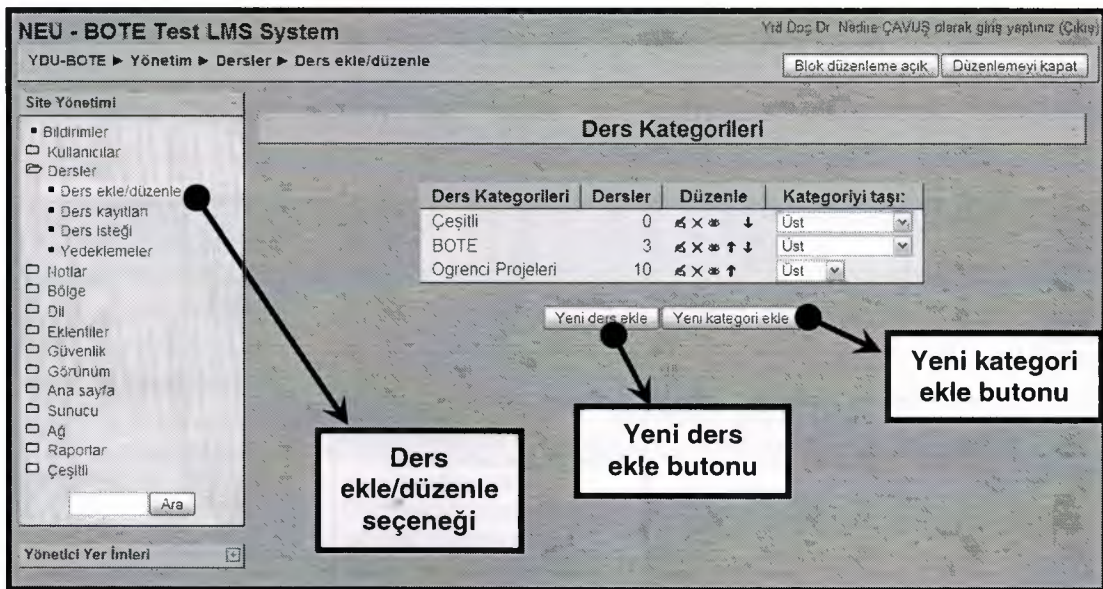
Yazılım indirildikten sonra sunucuya kuruldu.

Şekil 7. Moodle yazılımı kurulumu başlama ekranı

3.4.1.3. Derslerin Açılması

Moodle içerisinde yeni derslerin açılması için ilk işlem olarak “Site Yönetimi” panelinden “Dersler” komutu altında bulunan “Ders ekle/düzenle” seçeneği seçildi.

Şekil 8. Moodle yeni ders açma sayfa ekranı (kategori-ders ekleme)

Sonraki aşamada oluşturulan “BÖTE” isimli kategorinin içine ders eklemek için şekil 8’de görülen “Yeni ders ekle” butonuna tıklandı ve şekil 9’daki pencereden “Öğretim Yönetim Sistemleri” (CEIT 329) isimli ders ve alt ayarları oluşturuldu.

NEU - BOTE Test LMS System Yrd.Doç Dr. Nadire ÇAVUŞ olarak giriş yaptınız (Çıkış)

YDU-BOTE ► Yönetim ► Ders Kategorileri ► Yeni ders ekle

Ders ayarlarını düzenle

Genel

Kategori ② BOTE ▼

Tam adı* ② Öğrenim Yönetim Sistemleri

Kısa adı* ② CEIT 329

Dersin ID numarası ②

Özet ②

Trebuchet ▼ 1 (8 pt) ▼ Dil ▼ B I U S x₂ x₃ ▼

Yol: body

Biçim ② Haftalık biçim ▼

Hafta/konu sayısı 10 ▼

Şekil 9. Moodle yeni ders açma ayarları sayfa ekranı

Daha Sonra açılan her hafta ve haftalara eklenecek faaliyetler belirlendi.

Haftalık taslak

Haber forumu → ↗ ✕ ⓘ

1 Mart - 7 Mart

8 Mart - 14 Mart

Yeni kaynak ekle... ▼

Yeni bir etiket ekle
Düzmetin dosyası oluştur
Bir web sayfası oluştur
Bir dosya/siteye bağlantı
Bir dizin göster
IMS İçerik Paketi ekle

Bir etkinlik ekle... ▼

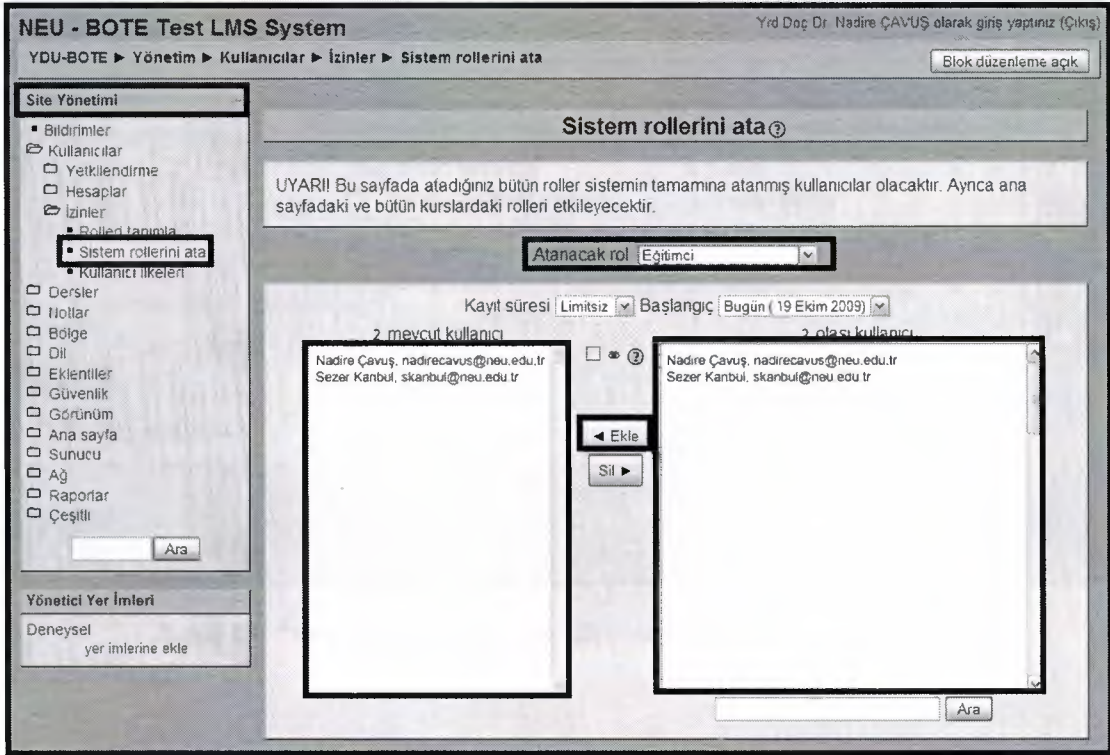
Bir etkinlik ekle...

Anket
Anket Formu
Ders
Forum
Ödevler
Gelişmiş dosya yükleme
Çevrimiçi yazı
Tek dosya yükle
Çevrimdışı etkinlik
SCORM/AICC
Sınav
Sohbet
Sözlük
Veritabanı
Wiki

Şekil 10. Moodle haftalık taslak sayfa ekranı

3.4.1.4. Derse Öğitmen Atanması

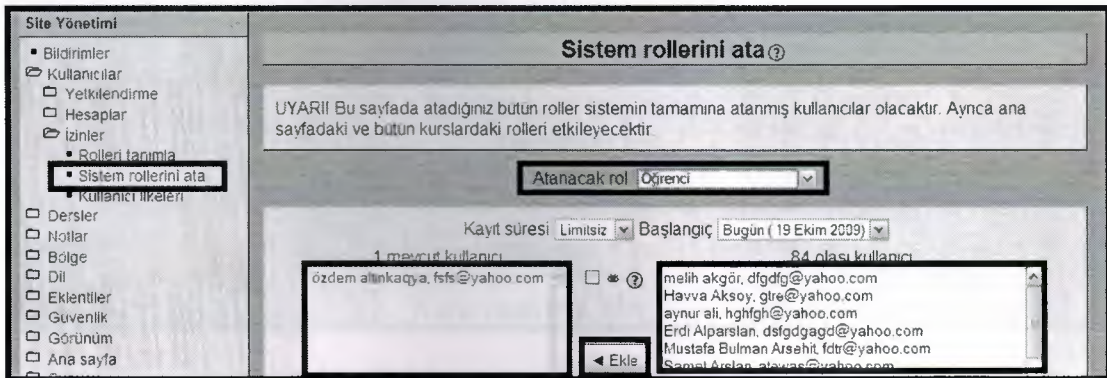
Eğitmen ataması için şekil 11'de "Site Yönetimi" panelinden "İzinler" komutu altında "Sistem rollerini ata" seçeneği seçildi. "Atanacak rol" açılır menüsünden "Eğitimci" seçeneği seçildi ve eğitmen ataması "Ekle" butonu ile tamamlandı.

Şekil 11. Moodle ÖYS rol (eğitmen) atama ekranı

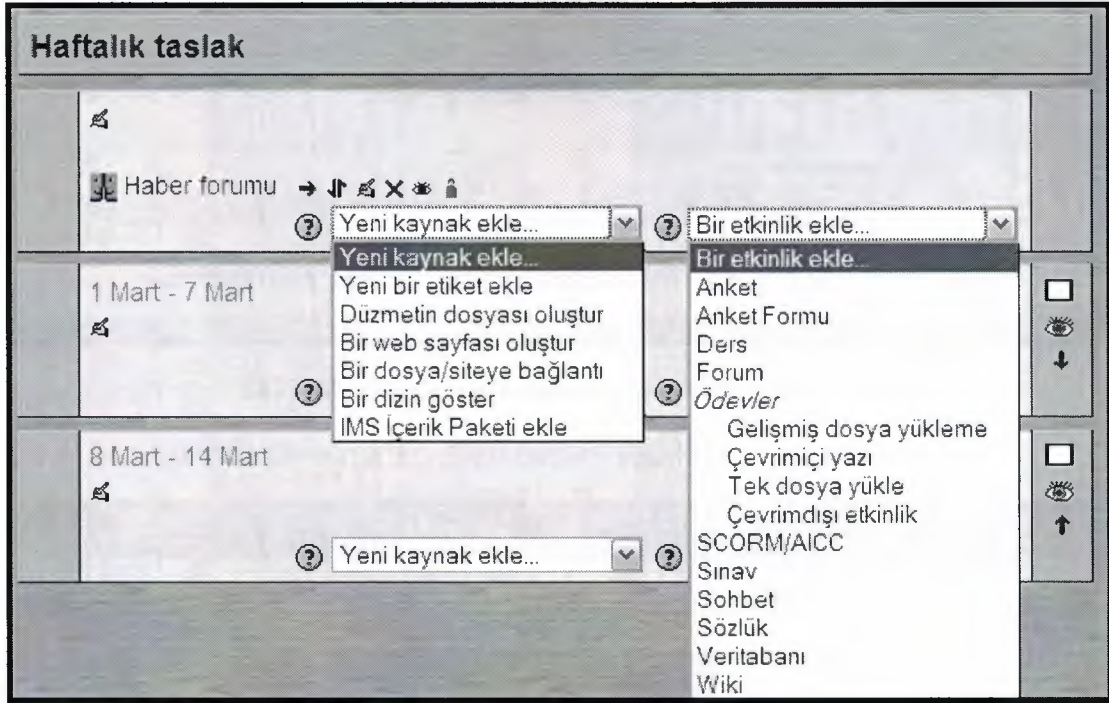
3.4.1.5. Öğrencilerin Sisteme Eklenmesi

Öğrencileri sisteme eklemek için öncelikle her birey sisteme kayıt edildi. Sonra da "Atanacak rol" açılır menüsünden "Öğrenci" seçeneği seçildi ve şekil 12'de görüldüğü üzere derse kaydı alınan öğrenci listeden seçilerek ilgili derse "Ekle" butonu ile atandı.

Şekil 12. Moodle ÖYS rol (öğrenci) atama ekranı

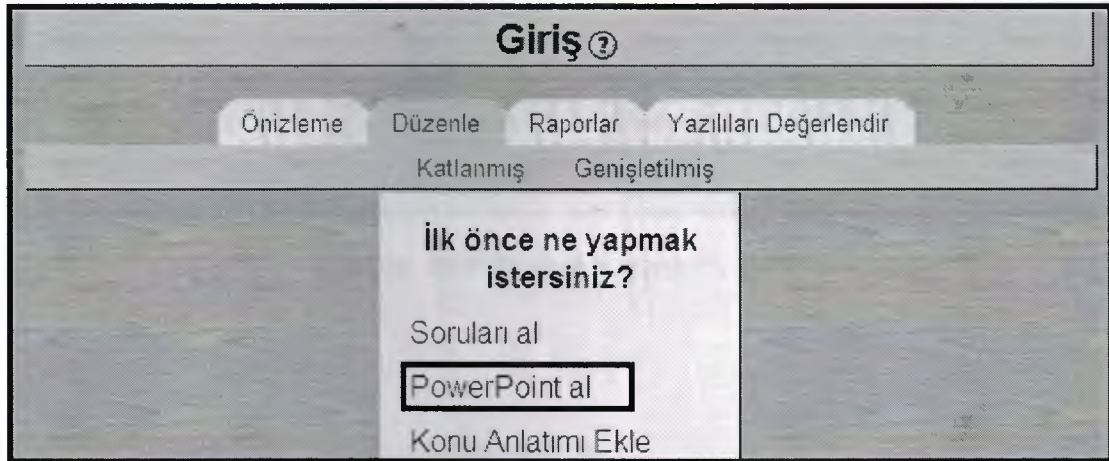
Moodle sayfasına tüm etkinlikler ve kaynaklar şekil 13'te görüldüğü üzere sisteme “Yeni kaynak ekle” ve “Bir etkinlik ekle” açılır menüleri yardımıyla eklendi.

Şekil 13. “Yeni kaynak ekle” ve “Bir etkinlik ekle” açılır menüleri

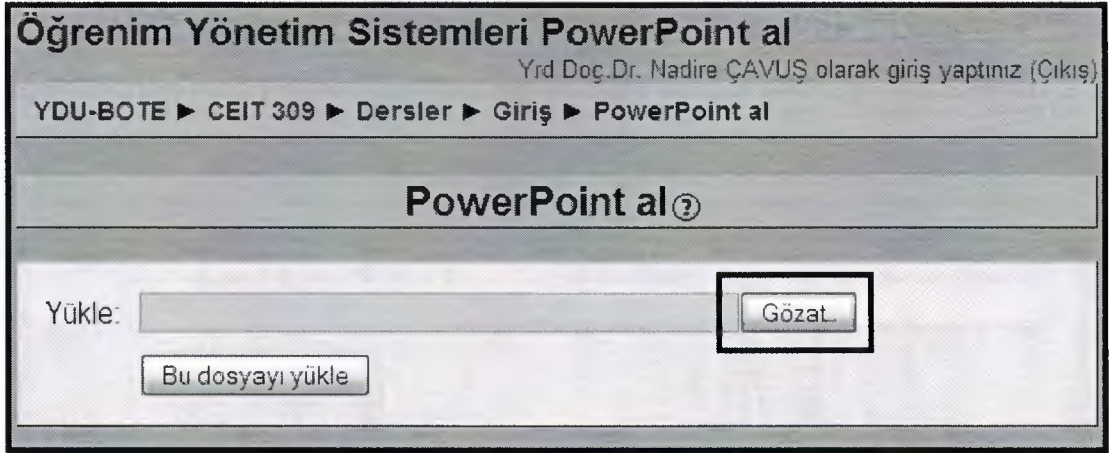
3.4.1.6. Ders İçeriğinin Eklenmesi

“Öğrenim Yönetim Sistemleri” dersi sayfasında “Yeni bir etkinlik ekle” açılır menüsünden “Ders” seçeneği ile yeni ders oluşturuldu. Şekil 14’te görülebileceği gibi ders kaynağı formatı seçimi sayfasına ulaşıldı.

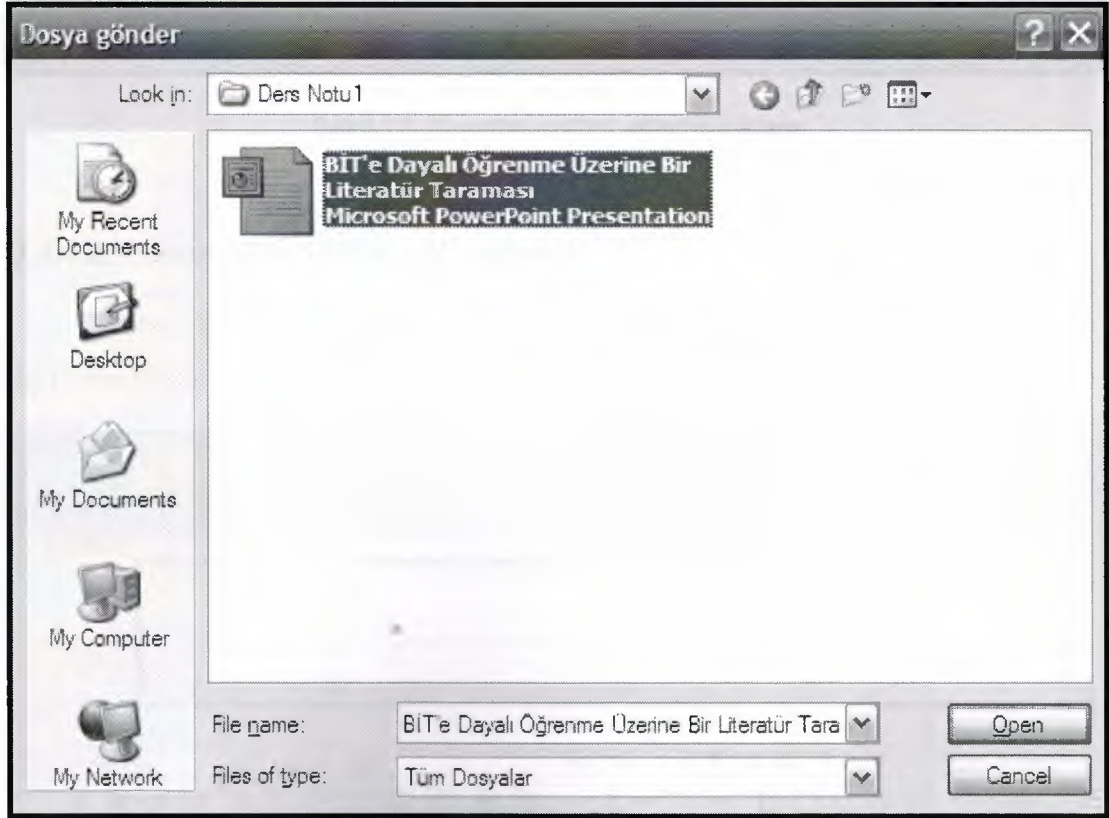
Şekil 14. Moodle ders kaynağı formatı seçimi sayfa ekranı

Açılan sayfadan “Gözet” butonuna tıklandı

Şekil 15. Moodle ders kaynağı ekleme sayfa ekranı

Son adımda ders materyalleri seçimi yapıldı ve sisteme yüklendi.

Şekil 16. Moodle ders materyali yükleme ekranı

3.4.1.7. Sohbet Etkinliğinin Eklenmesi

“Öğretim Yönetim Sistemleri” dersi sayfasında “Yeni bir etkinlik ekle” açılır menüsünden “Sohbet” seçeneği ile yeni sohbet etkinliği oluşturuldu.

Şekil 17. Moodle sohbet ekleme ekranı

3.4.1.8. Forum Etkinliğinin Eklenmesi

“Öğretim Yönetim Sistemleri” dersi sayfasında “Yeni bir etkinlik ekle” açılır menüsünden “Forum” seçeneği ile yeni bir forum etkinliği eklendi.

Şekil 18. Moodle forum ekleme ekranı

3.4.1.9. Ödev Etkinliğinin Eklenmesi

“Öğrenim Yönetim Sistemleri” dersi sayfasında “Yeni bir etkinlik ekle” açılır menüsünden “Ödev” seçeneği ile yeni bir ödev etkinliği eklendi.

Şekil 19. Moodle ödev etkinliği ekleme ekranı

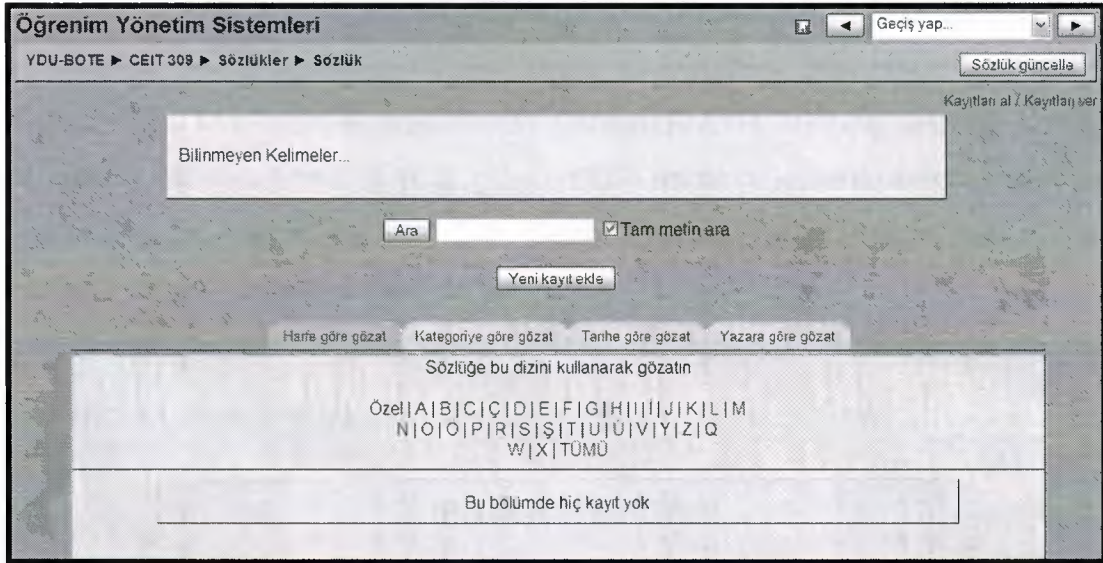
3.4.1.10. Çevrimdışı Kaynak Etkinliğinin Eklenmesi

“Öğrenim Yönetim Sistemleri” dersi sayfasında “Yeni bir etkinlik ekle” açılır menüsünden “Çevrimdışı Etkinlik” seçeneği ile yeni bir çevrimdışı kaynak etkinliği eklendi.

Şekil 20. Moodle çevrimdışı etkinliği ekleme ekranı

3.4.1.12. Sözlük Etkinliğinin Eklenmesi

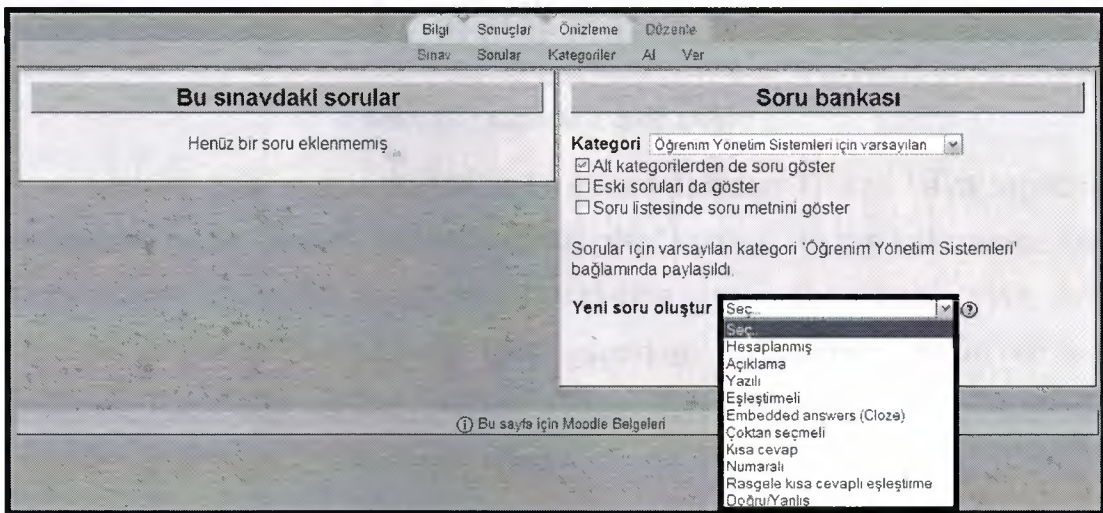
“Öğretim Yönetim Sistemleri” dersi sayfasında “Yeni bir etkinlik ekle” açılır menüsünden “Sözlük” seçeneği ile yeni bir sözlük etkinliği eklendi.

Şekil 22. Moodle sözlük etkinliği ekleme ekranı

3.4.1.13. Sınav Etkinliğinin Eklenmesi

“Öğretim Yönetim Sistemleri” dersi sayfasında “Yeni bir etkinlik ekle” açılır menüsünden “Sınav” seçeneği ile yeni bir sınav etkinliği eklendi. Daha sonra soru türleri seçilerek sınav etkinliği oluşturuldu.

Şekil 23. Moodle sınav etkinliği ekleme ekranı

3.4.2. Uygulama

Moodle öğrenim yönetim sistemine kayıt için öncelikle CEIT 329 ve CEIT 418 dersini alan öğrencilerden isim, soyisim ve istenilen kullanıcı adı alınarak Moodle'ın veritabanına öğrenci rolü düzeyinde bilgileri eklendi. Bu aşamadan sonra öğrenciler Yakın Doğu Üniversitesi Inovasyon ve Bilişim Teknolojileri Merkezinde özel olarak yapılandırılmış sunucu üzerine kurulu Moodle'a 24 saat <http://10.10.3.222/ceit329/> adresini kullanarak giriş yaptılar (Şekil 24). Bu işlemlerde Öğr. Gör. Sezer Kanbul yardımcı öğretmen olarak eğitim sürecinin her aşamasında yer aldı.

Şekil 24 : Moodle'a giriş ekranı

Moodle giriş ekranında dil açılır penceresinden Türkçe veya İngilizce seçebilme hakkı tanındı. “Konuk olarak giriş” komutu ile dış kullanıcılar için sisteme giriş izni verildi ancak ders içeriklerine ulaşım engellendi. “Evet, giriş yardımı istiyorum” komutu ile giriş yaparken kullanıcının dikkat etmesi gereken hususlara dikkat çekildi. Öğrencilere Moodle'a ilk girişlerinde yardımcı olabilecek açıklamalar verildi.

Öğrenciler tarafından kendilerine daha önceden verilen şifreler ile Moodle anasayfasına (şekil 25) giriş yapıldı.

NEU - BOTE Test LMS System Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ olarak giriş yaptınız (Çıkış)

Türkçe (tr)

Ana Menü

SİTE HABERLERİ

SİSTEM KULLANIMI

Sistemi kullanabilmek için kullanıcı adı ve şifreye ihtiyacınız olacaktır. En kısa sürede ilgili ders öğretmeni ile iletişime geçmeniz gerekmektedir.

CEIT 329 dersinden sunu konusunu ders hocanızdan almamışsanız en kısa zamanda ders hocanız Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ'u görmemiz gerekmektedir.

CEIT 329 dersinden sunu konusunu ders hocanızdan almamışsanız en kısa zamanda ders hocanız Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ'u görmemiz gerekmektedir.

Ders Kategorileri

Çeşitli

BOTE

Öğretim Yönetim Sistemleri

Eğitimsel Ders Yazılımlarının Tasarlanması ve Değerlendirilmesi

Öğretim Yönetim Sistemleri

Oğrenci Projeleri

Moodle

Word- Powerpoint

Facebook-Hi5-Netlog

Crazy Talk-HTML-Skype-Yahoo-Messenger-Google

Frontpage-Paintbrush

Dreamweaver-Flash-Fireworks

Coreldraw-Access

Photoshop-Visual Studio 2005-Windows Movie Maker

Windows XP Kurulumu-Excell

Toolbook-Authorware

YDU-BOTE Ders Yönetim Sistemi

Yrd.Doç.Dr.Nadire ÇAVUŞ

Takvim

Temmuz 2009

Pzt	Sal	Çrş	Prş	Cum	Cmt	Paz
	1	2	3	4	5	
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Yaklaşan Olaylar

Yakın zamanda olay yok

Takvime git...

Yeni Olay...

Çevrimiçi Kullanıcılar

(Son 5 dakika)

Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ

Dersleri ara

SİTE HABERLERİ

Bu foruma abone ol

CEIT 329

yazan Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ : 23 Mart 2009 Pazartesi, 19:18

CEIT 329 dersinden sunu konusunu ders hocanızdan almamışsanız en kısa zamanda ders hocanız Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ'u görmemiz gerekmektedir.

Düzeit | Sil

Bu konuyu tartış (Şimdiye kadar 0 yanıt)

Şekil 25 : Moodle OYS ana ekranı

3.4.2.1. Ders Anasayfasına Giriş

Ulaşılan Moodle anasayfasında öğrenciler “BÖTE” kategorisinden “Öğretim Yönetim Sistemleri” dersine kayıtlarını yaptı ve ders anasayfasına ulaştı. Sitede ders ile ilgili tüm faaliyetler başlıklar halinde incelenebilmesi ve öğrenilmesi açısından 2008-2009 bahar dönemi süresi dikkate alınarak haftalık ders planı oluşturuldu. Öğrenciler haftada 4 saat derse gelerek sınıf ortamında Moodle kullanımı ile ilgili bilgi alırken tüm faaliyetlerini (ödev, forum, sohbet, ders ile ilgili bilgi...vs) sistem üzerinden yürüttüler. CEIT 329 ders modülünde daha zengin bir öğrenme ortamı oluşturabilmek birçok iletişim araçları ve öğrenme aktiviteleri ve bu modüllere bağlı etkileşimli araçların eklenmesi öncesinde ders içeriği ile ilgili alan uzmanlarına danışıldı

ve faaliyetlerin kullanımına yönelik etkinlik araçları ve modüller sisteme eklendi.

Öğretim Yönetim Sistemleri Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ olarak giriş yaptınız Öğrenci

YDU-BOTE ► CEIT 329

Topluluk

Etkinlikler

- Forumlar
- Kaynaklar
- Ödevler
- Sınavlar
- Sohbetler

Forumları Ara

Gelişmiş arama ?

Yönetim

- Notlar
- Profil

Ders Kategorileri

- Çeşitli
- BOTE
- Öğrenci Projeleri
- Tüm dersler

Konu özeti

GENEL BİLGİLER

- Yrd.Doç.Dr. Nadire Çavuş Özgeçmişi
- Sunu Konuları
- PROJE İÇERİĞİ-CEIT329 -2009_Bahar
- PROJE GRUPLARI VE KONULARI-CEIT329-2009_Bahar
- CEIT329 dersinden beklentileriniz

İÇİNDEKİLER

- GİRİŞ
 - Bilişim ve İletişim Teknolojileri (BİT)
 - Standart Kurallar Sağlayan Kurumlar
- UZAKTAN EĞİTİM
 - Uzaktan Eğitim Nedir?
 - E-Eğitim ve Web-Tabanlı Eğitim
 - Bazı Ülkelerde Uzaktan Eğitim Çalışmaları
- UZAKTAN EĞİTİM SİSTEMİ VE ARAÇLARI
 - Öğretim Yönetim Sistemleri
 - İnternet İletişim Araçları
 - İşbirlikli Öğrenme Araçları
- AÇIK KAYNAK KODLU EĞİTİM YAZILIMLARI VE GEREKSİNİMLERİ
 - Açık Kaynak Kodlu Eğitim Yazılımları
 - Apache, Php ve MySQL
- YAYGIN KULLANILAN ÖĞRETİM YÖNETİM SİSTEMLERİ
 - Moodle
 - WebCT
 - Blackboard
 - Autor
- KIBRIS'DA MOODLE ÖĞRETİM YÖNETİM SİSTEMİNİN KULLANIMI
- TÜRKİYE'DE MOODLE ÖĞRETİM YÖNETİM SİSTEMİNİN KULLANIMI

Konu 1: Giriş

- BİT'e Dayalı Öğrenme Üzerine Bir Literatür Araştırması
- Standart Kurallar Sağlayan Kurumlar
- Bilişim Teknolojileri
- Bilişim Teknolojilerinin Yararları
- Çevirimidiği Kaynaklar
- Konu 1

KONU 7: Türkiye'de Öğretim Yönetim Sistemi Kullanan Üniversitelerden Bazıları

- Fırat Üniversitesi Moodle ÖYS
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi ÖYS
- Bilkent Üniversitesi ÖYS
- Ahmet Yesevi Üniversitesi ÖYS
- Gazi Üniversitesi ÖYS
- Kocaeli Üniversitesi ÖYS

Ödevler:

- Ödev 1: Türkiye ve ÖYS
- Ödev 2: Türkiye ve ÖYS
- Ödev 3: Türkiye ve ÖYS
- Ödev 4: Türkiye ve ÖYS

Çevirimidiği Kaynaklar

- Konu 7

QUIZ #1

Quiz #2

Son Haberler

(Henüz haber gönderilmemiş)

Yaklaşan Olaylar

Yakın zamanda olay yok

Takvime git...

Yeni Olay...

Son Etkinlikler

Son etkinliklerin tüm raporları...

Son girişinizden beri yeni bir şey yok

Takvim

Temmuz 2009

Pzt	Sal	Çrş	Prş	Cum	Cmt	Paz
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Olay İmi

Genel Kurs

Grup Kullanıcı

Çevrimiçi Kullanıcılar

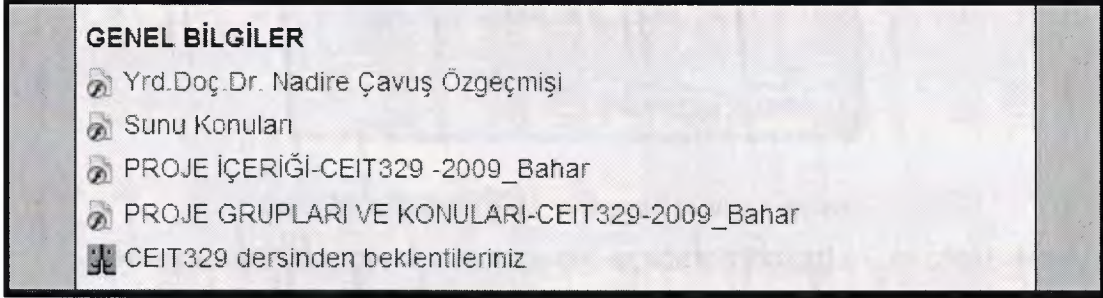
(Son 5 dakika)

Yrd.Doç.Dr. Nadire ÇAVUŞ

Şekil 26 : Moodle öğrenim yönetim sistemi dersi anasayfa ekranı

3.4.2.2. Öğretmen Öğrenci İlişkisi

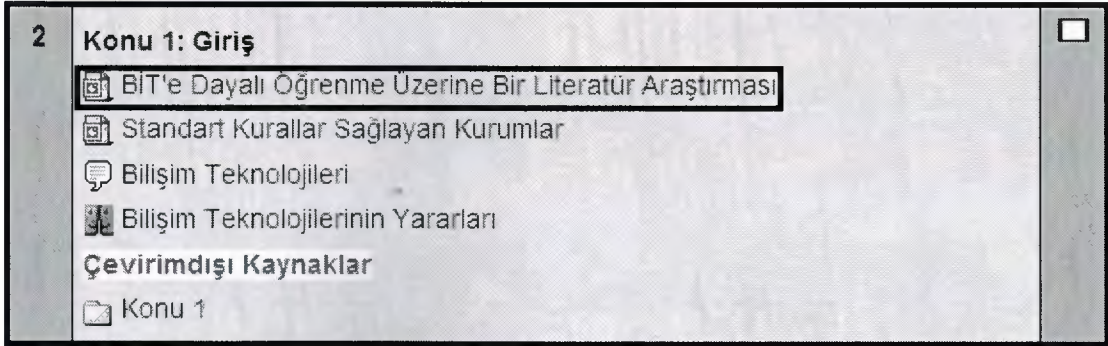
Sayfada en başta gelen “Genel Bilgiler” başlığı altında ders içeriğini hazırlayan eğitimci ile ilgili bölümde özgeçmiş yer aldı. Sonrasında öğrencilerin yapması gereken projeler ile ilgili gerekli bilgiler verildi. Son olarak öğrencilerden bu derse olan beklentileri sorularak dönüt alındı ve ders içeriğinin oluşturulmasında ileriki seneler için değerlendirilmek üzere kaydedildi. Böylece öğrencilerle eğitimciler arasında gerekli bağ kuruldu.

Şekil 27 : Moodle öğrenim yönetim sistemi dersi “Genel Bilgiler” ekranı

3.4.2 3. Ders İçeriğine Erişim

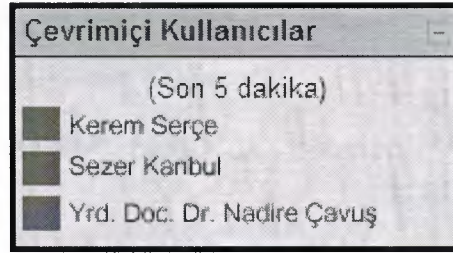
Yakın Doğu Üniversitesi akademik takviminde yer alan bir dönemlik ders günlerine göre hazırlanan ders içerikleri sisteme aktarıldı. Öğrenciler haftalara eklenen ilgili ders materyali seçtiler.

Şekil 28 : Moodle öğrenim yönetim sistemi dersi I. hafta ve etkinlikleri ekranı

3.4.2.4. Çevrimiçi Kullanıcılar Aracının Kullanımı

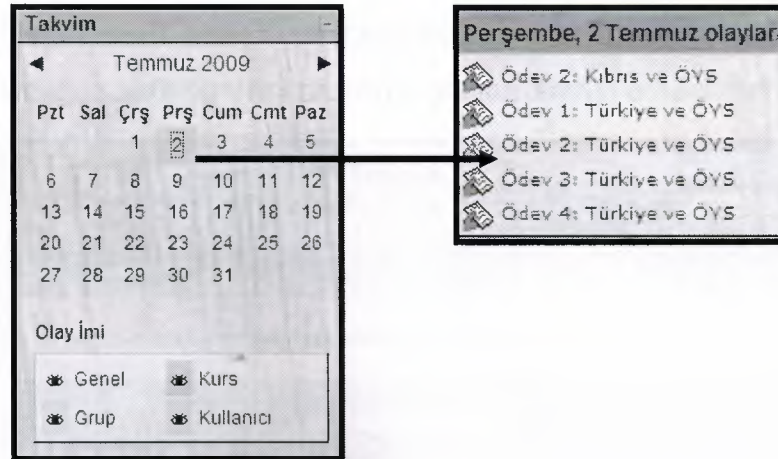
Öğrenciler “Çevrimiçi Kullanıcılar” aracını sisteme kayıtlı diğer öğrencilerden herhangi biri son 5 dakika içerisinde giriş yaptığında hemen haberdar olmak ve iletişime geçmek amacıyla kullandı.

Şekil 31. Moodle ders sayfasında bulunan “Çevrimiçi Kullanıcılar” aracı

3.4.2.5. Takvim Aracının kullanımı

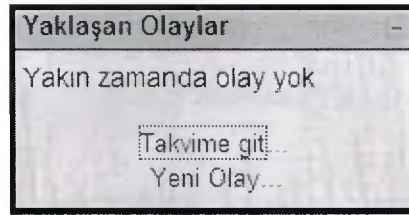
Öğrenciler “Takvim” aracı ile takvimde işaretlenen gün için önemli hatırlatmalardan haberdar oldular. Kullanıcıların hesap yetkisine göre önemli olayları takvime işaretledi. Olaylar takvimin altında yer alan renk imlerinden anlaşıldı. Öğrenciler haftanın günlerini daima görerek daha planlı çalışmalarına katkıda bulunuldu.

Şekil 32. Moodle ders sayfasında bulunan “Takvim” aracı

3.4.2.6. Yaklaşan Olaylar Aracının Kullanımı

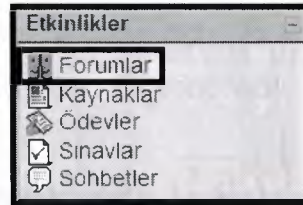
Öğrenciler “Yaklaşan Olaylar” aracı ile yakın tarihten geçmişe kadar sistem altyapısında ve derslerde yapılan değişiklikler, yenilikler ve önemli bilgiler kısa kısa hatırlatılıp sürekli bilgi sahibi oldular.

Şekil 33. Moodle ders sayfasında bulunan “Yaklaşan Olaylar” aracı

3.4.2.7. Forumlar Etkinliğinin Kullanımı

Öğrenciler “Etkinlikler” bloğunda bulunan “Forumlar” yazılan son mesajlara ulaştı.

Şekil 34. Moodle ders sayfasında bulunan “Etkinlikler bloğu” altında “Forumlar” aracı

Bu alanda istendiğinde yeni bir konu eklendi veya varolan konu üzerinden tartışmaya katılım sağlanarak öğrencilerin birbirleri ve öğretmenleri ile iletişime geçildi. Böylece öğrencilerin düşünebilme ve düşündüğünü yorumlayabilme, soru sorma ve tartışabilme gibi özellikler kazandırılmaya çalışarak istenilen aktif öğrenci profilinin oluşturulması amaçlandı.

Öğretim Yönetim Sistemleri

YDU-BOTE ► CEİT 329 ► Forumlar ► Bilişim Teknolojilerinin Yararları

Geçiş yap...

Forumları ara

Bu foruma herkes abone olabilir
Herkes şimdi abone olabilir
Bu foruma abone ol

Eğitimde bilişim teknolojilerini kullanmanın olumlu yönlerini arkadaşlarınızla tartışınız.

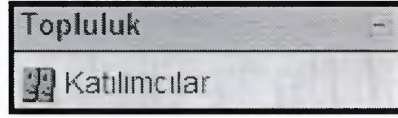
Yeni tartışma konusu ekle

Tartışma	Başlatan	Yanıtlar	Son mesaj
Uzaktan eğitimin olumsuz yönleri nelerdir?	Emine Erguler	0	Emine Erguler 3 Nis 2009, Cum, 19:00
Uzaktan eğitim ve web tabanlı eğitim arasındaki fark	Sinem Özada	0	Sinem Özada 15 Mar 2009, Paz, 16:16
Uzaktan Eğitim'in Önemi Nedir?	Tuğçe Kaplanoğlu	1	Ahmet Yalçın 15 Mar 2009, Paz, 16:09

Şekil 35 : Moodle “Forumlar” sayfa ekranı

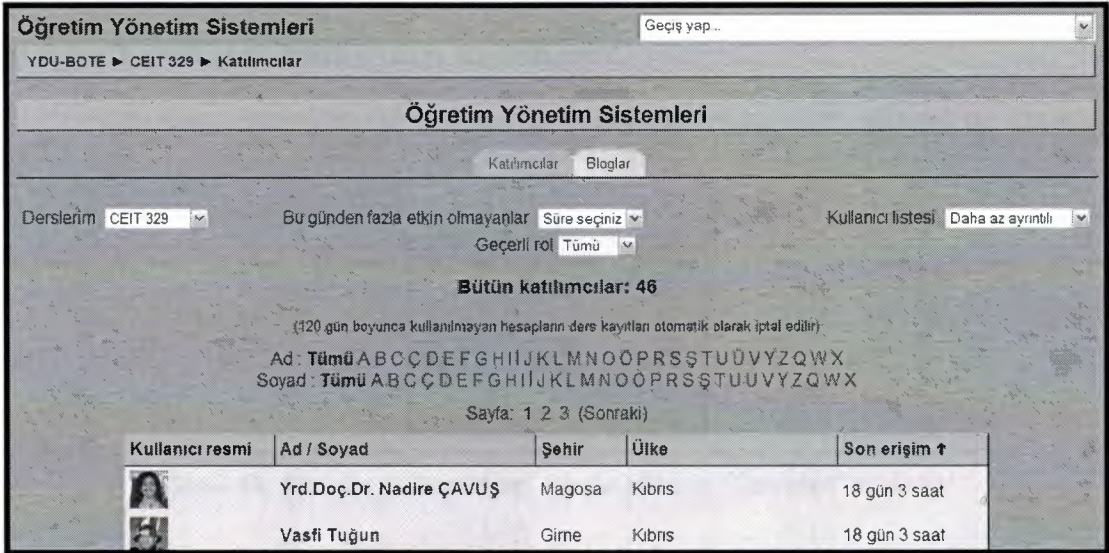
3.4.2.8. Katılımcılar Aracının Kullanımı

Öğrenciler “Topluluk menüsü” altında “Katılımcılar” aracını kullanarak kullanıcılar safasına ulaştı.

Şekil 36 : Moodle “Katılımcılar” bloğu

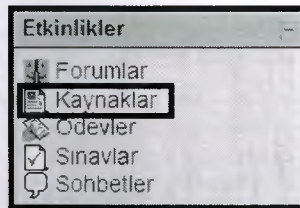
Kullanıcılar sayfasında CEIT 329 dersine kayıtlı öğrenciler birbirlerini görebildi, kayıtlı olduğu başka bir ders varsa hızlı bir şekilde geçiş yapabildi, bloglar sekmesi ile tartışma ortamı açtı ve öğrencilerin kendileri ile ilgili yayınladıkları bilgilerini görebildi. Öğrencilerin birbirleri ile etkileşim içinde olması amaçlandı.

Şekil 37. Moodle “Katılımcılar” sayfa ekranı

3.4.2.9. Kaynaklar Etkinliğinin Kullanımı

Öğrenciler “Etkinlikler” bloğunda bulunan “Kaynaklar” etkinliği ile ders ile ilgili verilen kaynaklara ulaştı.

Şekil 38. Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Kaynaklar” etkinliği

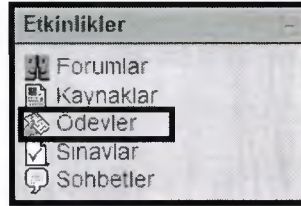
Bu sayfada öğrenciler ders ile ilgili atılan kaynaklara ulaştı, bilgisayarına indirebildi ve dersi isteği zamanda ve mekanda tekrar edebilme olanağına sahip oldu. Öğrencilerin farklı kaynakları görebilmesi amaçlandı.

Öğretim Yönetim Sistemleri		
YDU-BOTE ► CEIT 329 ► Kaynaklar		
Konu	Ad	Özet
	Yrd Doç Dr. Nadire Çavuş Özgeçmişi	Yrd Doç Dr. Nadire Çavuş Özgeçmişi hakkında bilgi verilmektedir.
	Sunu Konuları	Sunu Konuları sıraya göre verilmiştir. Herkes sırası geldikçe sunusunu yapmakla yükümlüdür.
	PROJE İÇERİĞİ-CEIT329 -2009_Bahar	Dönem projesinde yapılması gerekenlerin listesi
	PROJE GRUPLARI VE KONULARI-CEIT329-2009_Bahar	PROJE GRUPLARI VE KONULARININ listesi
2	BiTe Dayalı Öğrenme Üzerine Bir Literatür Araştırması	BiTe Dayalı Öğrenme Üzerine Bir Literatür Araştırması
	Standart Kurallar Sağlayan Kurumlar	Standart Kurallar Sağlayan Kurumlar hakkında bilgi verilmektedir.
	Konu 1	Hazırık haftasındaki ders içeriğini kendi bilgisayarınıza indirip çıktı alabilirsiniz

Şekil 39. Moodle “Kaynaklar” sayfası

3.4.2.10. Ödevler Etkinliğinin Kullanımı

Öğrenciler “Etkinlikler” bloğunda bulunan “Ödevler” etkinliği ile verilen ödevlere ulaştı.

Şekil 40. Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Ödevler” etkinliği

Bu sayfada öğrenciler verilen ödevleri ve istenilen detayları görebildi ve çevrimiçi olarak elektronik bir dosya (word, powerpoint...vs) veya gerçek ortamda teslim edebilecekleri projeleri sistem üzerinden eğitmenlere ulaştırdı.

Öğretim Yönetim Sistemleri

Geçiş yap...

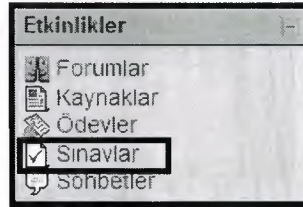
YDU-BOTE ► CEIT 329 ► Ödevler

Konu	Ad	Ödev türü	Teslim tarihi	Gönderilmiş	Not
7	Ödev 1 Kibns ve ÖYS	Gelişmiş dosya yükleme	2 Haziran 2009, Salı, 22 40	-	
	Ödev 2 Kibns ve ÖYS	Gelişmiş dosya yükleme	2 Temmuz 2009, Perşembe, 22 40	-	
8	Ödev 1 Türkiye ve ÖYS	Gelişmiş dosya yükleme	2 Temmuz 2009, Perşembe, 22 45	-	
	Ödev 2 Türkiye ve ÖYS	Gelişmiş dosya yükleme	2 Temmuz 2009, Perşembe, 22 45	-	
	Ödev 3 Türkiye ve ÖYS	Gelişmiş dosya yükleme	2 Temmuz 2009, Perşembe, 22 50	-	
	Ödev 4 Türkiye ve ÖYS	Gelişmiş dosya yükleme	2 Temmuz 2009, Perşembe, 22 50	-	

Şekil 41 : Moodle “Ödevler” sayfa ekranı

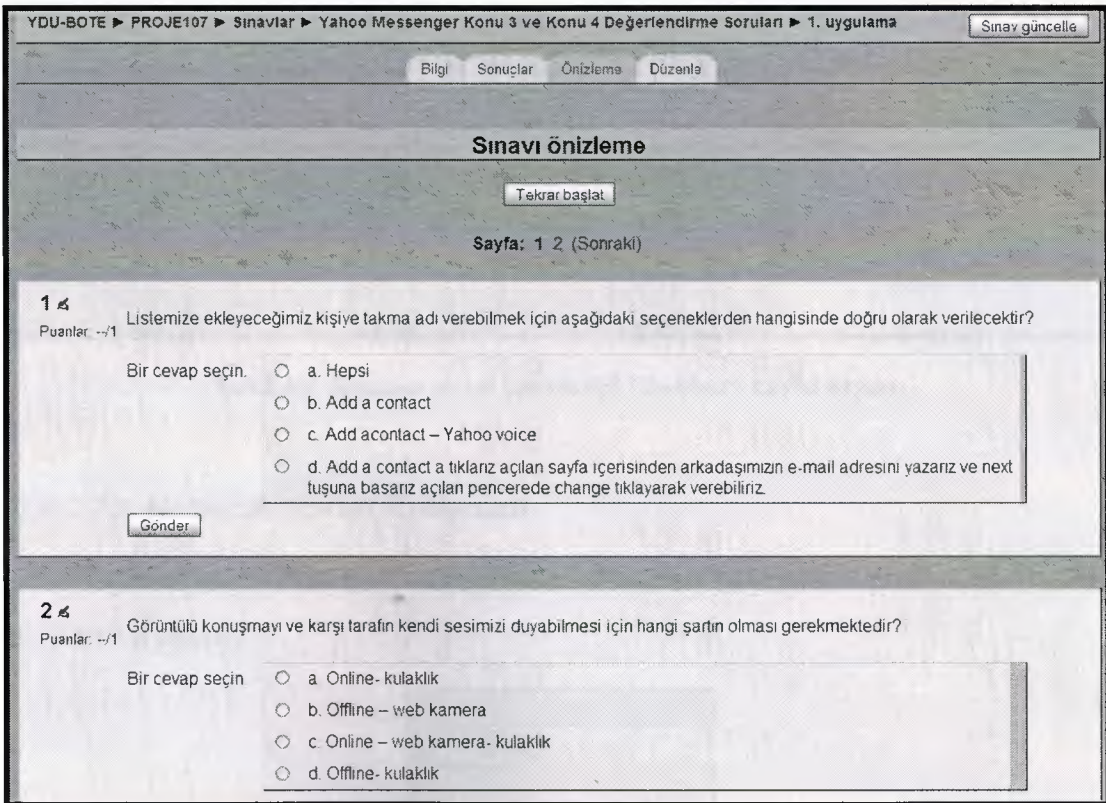
3.4.2.11. Sınavlar Etkinliğinin Kullanımı

Öğrenciler “Etkinlikler” bloğunda bulunan “Sınavlar” etkinliği ile sınav ortamına ulaştı.

Şekil 42. Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Sınavlar” etkinliği

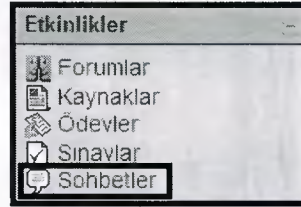
Öğrenciler ilgili hafta ile ilgili sınava girerek kendilerinin test etme fırsatı buldu. Öğrencilere anında doğru-yanlış sayısı ve dönüt eğitimci tarafından sağlandı.

Şekil 43. Moodle “Sınav” sayfa ekranı

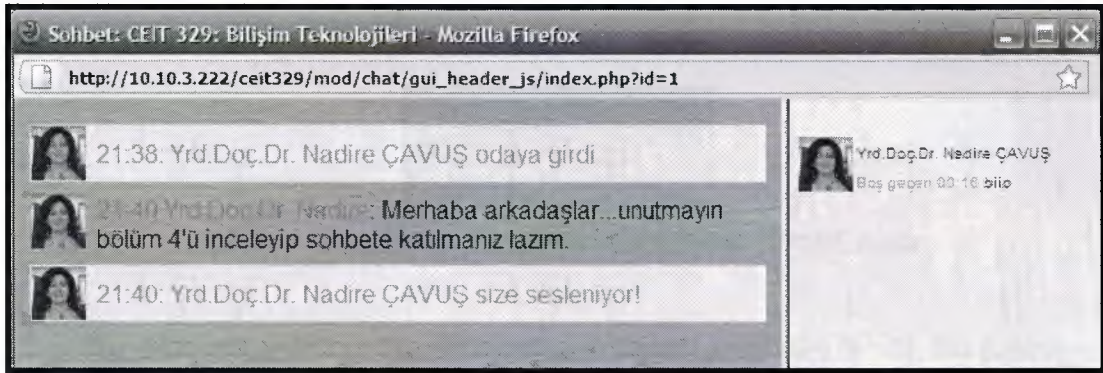
3.4.2.12. Sohbetler Etkinliğinin Kullanımı

Öğrenciler “Etkinlikler” bloğunda bulunan “Sohbetler” etkinliği ile çevrimiçi sohbet ortamına ulaştı.

Şekil 44. Moodle “Etkinlikler” bloğu altında “Sohbetler” etkinliği

Olmazsa olmaz iletişim araçlarından olan sohbet sayfası ile öğrenciler ve eğitimciler arasında eşzamanlı bilgi alışverişi, tartışma ve soru sorma gibi aktiviteleri gerçekleştirildi.

Şekil 45: Moodle dersi çevrimiçi “Sohbet” sayfa ekranı

3.4.2.13. Notlar Aracının Kullanımı

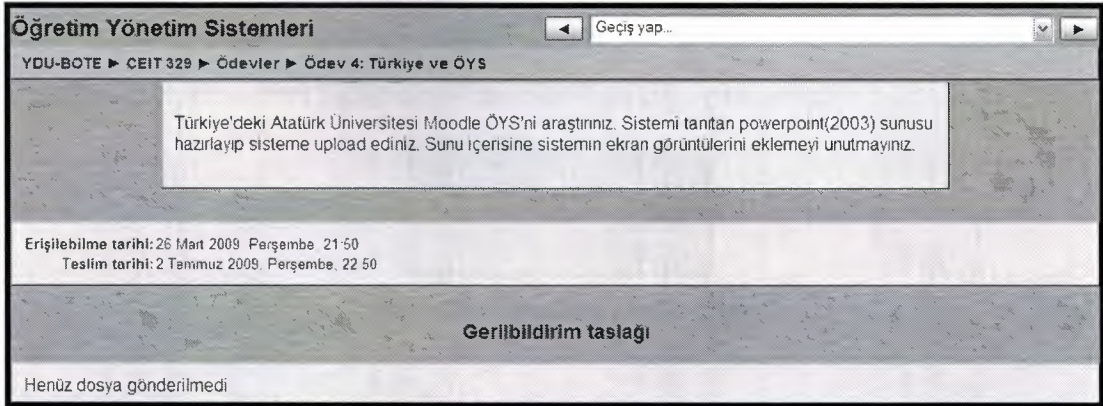
Öğrenciler “Yönetim” bloğunda bulunan “Notlar” aracı ile notlar sayfasına ulaştı.

Şekil 46. Moodle öğrenci “Yönetim” altında “Notlar” aracı

Öğrenciler bu alanda sisteme attıkları ödevlere verilen notu ve ilgili dönütleri kontrol edebildi, çeşitli not istatistiklerini gördü ve öğretmenin sonuçta verdiği geribildirim yardımıyla gelişimlerini izleyeyip ve kendini

değerlendirme olanığına kavuştu.

Şekil 47. Moodle "Notlar" sayfa ekranı

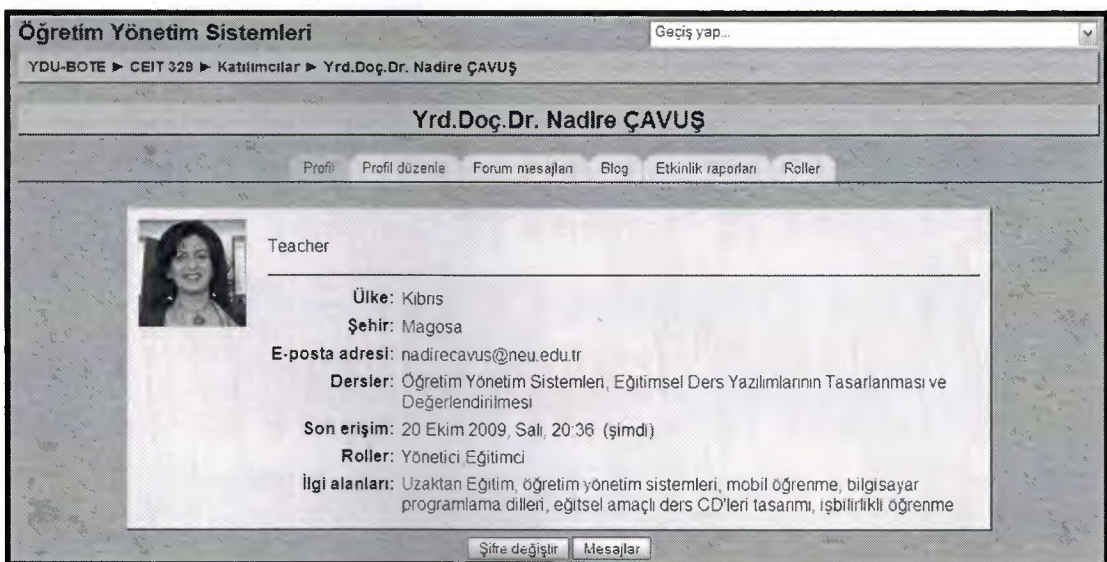
3.4.2.14. Profil Aracının Kullanımı

Öğrenciler "Yönetim" bloğunda bulunan "Profil" aracı ile notlar sayfasına ulaştı.

Şekil 48. Moodle öğrenci "Yönetim" altında "Profil" aracı

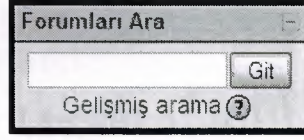
Bu sayfada öğrenci ve öğretmenler kişisel bilgi alanlarını düzenledi ve forum, blog mesaj gibi alanlara hızlı erişim sağlayarak şifre gibi güvenlik ayarlarını kontrol edebildi.

Şekil 49. Moodle "Profil" sayfa ekranı

3.4.2.15. Forumları Ara Aracının Kullanımı

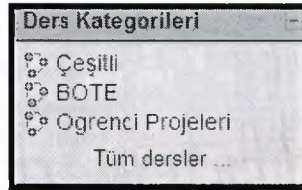
Bu araç yardımıyla öğrenciler birden çok açılan form konuları arasından zaman kaybetmeden ilgilendiği konu ile ilgili bilgilere ulaştı.

Şekil 50. “Forumları Ara” aracı

3.4.2.16. Ders Kategorileri Aracının Kullanımı

Bu modül yardımıyla öğrenciler kategorilenmiş derslere ulaştı ve tüm dersleri görebildi.

Şekil 51. “Ders Kategorileri” aracı

3.4.2.17. Öğrenci Projeleri

Öğrenciler CEIT 329 dersini 2008-2009 bahar döneminde haftada 4 saatlik dersler halinde alarak Moodle kullanımı ile ilgili bilgi sahibi aldular. Dönem sonunda öğrenciler gruplara ayrılarak Moodle için ders içeriği hazırladılar. Şekil 52 te öğrencilerin oluşturduğu ders modülü görülmektedir.

Crazy Talk-HTML-Skype-Yahoo-Messenger-Google Yrd Doç.Dr. Nadire ÇAYUŞ olarak giriş yaptınız (Çıkış)

YDU-BOTE ► PROJE107 Rol değiştir Düzenlemeyi aç

Topluluk
 Katılımcılar
Etkinlikler
 Anket Formları
 Anketler
 Forumlar
 Kaynaklar
 Ödevler
 Sınavlar
 Sohbetler
 Sözlükler
 Wikiler
Forumları Ara
 Gelişmiş arama (?)
 Göt
Yönetim
Ders Kategorileri
 Çeşitli
 BOTE
 Öğrenci Projeleri
 Tüm dersler

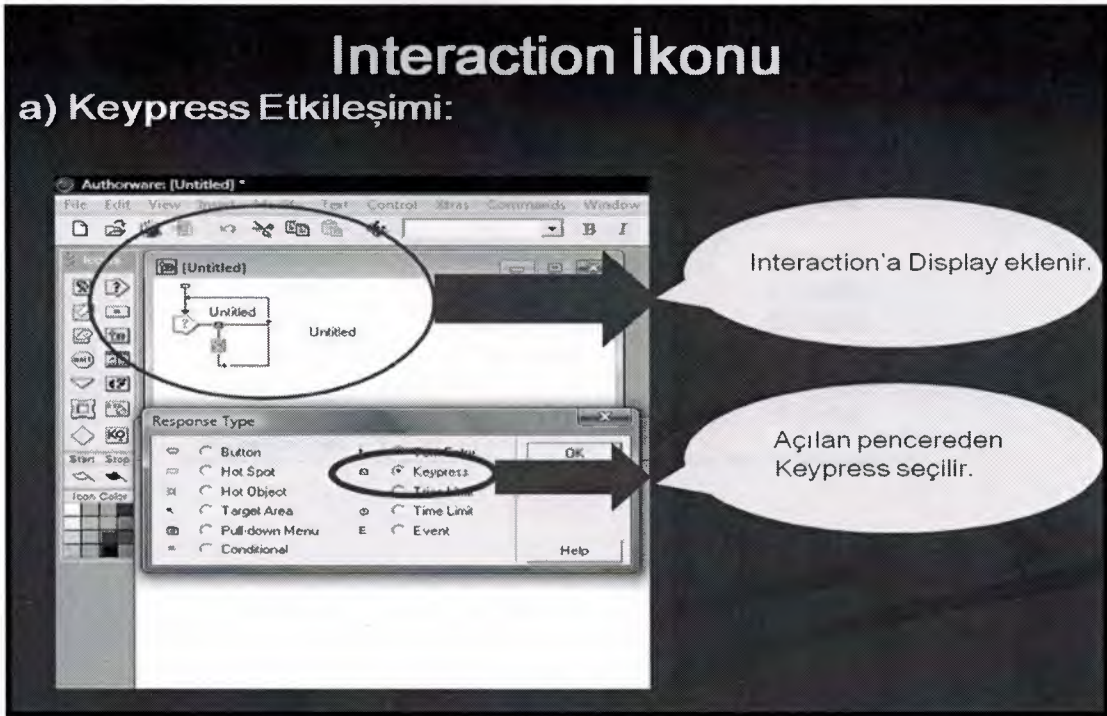
Konu özeti
GENEL BİLGİLER
 Fatma Bozkurt Özgeçmiş
 Arama Motorları Ders Tanımı
 Meyrem Işın Konti Özgeçmiş
 Crazy Talk Ders Tanımı
 Derviş KARABEY Özgeçmiş
 Yahoo - Hotmail İletişim Programları Ders Tanımı
 Pembe Sakallı Özgeçmiş
 Skype İletişim Programı Ders Tanımı
 Vasfi Tuğun Özgeçmiş
 HTML Ders Tanımı
 Crazy Talk-HTML-Skype-Yahoo-Messenger-Google Derslerinden beklentileriniz

Son Haberler
 Yeni konu ekle..
 (Henüz haber gönderilmemiş)
Yaklaşan Olaylar
 Yakın zamanda olay yok
 Takvime git..
 Yeni Olay...
Son Etkinlikler

İÇİNDEKİLER
 1. ARAMA MOTORLARI
 1.1 İnternette Bilgi Arama ve Eğitim Açısından Önemi
 1.2 Google Arama Motoru
 4. KONU 3: Yahoo İletişim Programı
 Yahoo Messenger Kurulumu 1
 Yahoo Messenger Kurulumu 2
 E-Mail Hesabı Alınması Ve Yahoo Messenger Özelliklerin Tanıtılması
 Yahoo Messenger Konu 1 ve Konu 2 Değerlendirme Soruları
 Yahoo Messenger Listesine Kişi Ekleme Ve Chat Yapılması
 Chat Sırasında Görüntülü Konuşma Ve Video Konferans Katılma
 Yahoo Messenger Konu 3 ve Konu 4 Değerlendirme Soruları
 Yahoo Messenger Ara Sınav (Quiz)
 Dosya Gönderme Ve Konuşma Seçenekleri Ve Yahoo Reklamları
 Yahoo Messengerde Bulunan Translate Özelliği İle Çeviri Yapma Ve Oturum Kapatma
 Yahoo Messenger 5 ve Konu 6 Değerlendirme Soruları
 Yahoo Messenger Final Sınavı
 Yahoo Messenger İletişim Programı
 Yahoo Messenger İletişim Programı
 Yahoo Messenger Nedir?
Ödevler:
 Ödev 1 Yahoo Messengerde Çeviri Yapma
Anketler.....
 Yahoo Messenger Anket 1
 Yahoo Messenger Anket 2
 Yahoo Messenger Anket 3
 Yahoo Messenger Anket 4
 Yahoo Messenger Anket 5
Çevrimdışı Kaynaklar
 konu 3
 Sözlük...gözüaılmış
 Yahoo Messenger Sözlüğü

Şekil 52. Öğrenci gruplarının hazırladığı Moodle ders modülü sayfa ekranı

Şekil 52 ve 53'de görüldüğü üzere öğrenciler işbirliği yaparak Moodle'da kendi ders sayfalarını oluşturdular. Takım ruhunu öğrendiler ve uyumlu bir şekilde grub çalışması yaptılar. Projeler ile ilgili örnek ekran görüntüleri Ek 2'de verilmiştir.

Şekil 53. Öğrenci gruplarının hazırladığı Moodle ders içeriği örnek ekranı

3.5. Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Araştırmanın sonucunda veriler SPSS 17.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Tablo 6. Anket sonuçlarının yorumlanmasında kullanılan sınırlar

Seçenek	Ağırlık	Sınırlar
Kesinlikle katılıyorum	5	4.21 - 5.00
Katılıyorum	4	3.41 - 4.20
Kararsızım	3	2.61 - 3.40
Katılmıyorum	2	1.81 - 2.60
Kesinlikle katılmıyorum	1	1.00 - 1.80

3.6. Süre ve Olanaklar

Bu çalışma Mart 2009'da araştırma önerisinin hazırlanması ile başlamıştır. Bu süre içerisinde yapılan işler Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. Çalışma süresi

Yapılan işler	Süre
Literatür Taraması	Sürekli
Araştırma Önerisinin Hazırlanması	3 Ay
Moodle OYS Kurulumu ve Test	01 Hafta
Ders İçeriklerinin Hazırlanması	2 Hafta
Moodle ÖYS İçeriğinin Hazırlanması	
Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması	04 Hafta
Uygulama	11 Hafta
Verilerin Analizi	02 Hafta
Araştırma Raporunun Yazılması	10 hafta
Araştırma Raporunun	
Okutulup, Eleştiriler Doğrultusunda	1 Hafta
Düzeltilmesi	

BÖLÜM IV

4. BULGULAR ve YORUMLAR

Bu bölümde belirlenen amaç ve alt amaçlara doğrultusunda çıkan bulgulara ilişkin sonuçlar ve yorumlamalar verilmiştir.

4.1. Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

Bu bölümde çalışma grubu olan CEIT 329 dersini alan Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü öğrencilerinin demografik özelliklerine yer verilmiştir.

4.1.1. Cinsiyet

Tablo 8'de öğrencilerin cinsiyetlerinin frekans (f) ve yüzdelik (%) değerleri görülmektedir.

Tablo 8. Öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı

Çalışma Grubu		
Cinsiyet	F	%
Erkek	49	67.2
Kız	24	32.8
Toplam	73	100.0

Tablo 8'da görüldüğü üzere, öğrencileri %67.2'si (49 kişi) erkek, %32.8'i (24 kişi) ise kız öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışma grubu öğrencilerinin cinsiyetleri normal bir dağılım göstermediği için cinsiyet ile görüşleri arasındaki anlamlılık farkına bakılmamıştır.

4.1.2. Yaş

Tablo 9'da öğrencilerin yaşlarının frekans (F) ve yüzdelik (%) değerleri görülmektedir.

Tablo 9. Öğrencilerin yaşa göre dağılımı

Çalışma Grubu		
Yaş	F	%
18	12	16.4
19	20	27.4
20	23	31.5
21	18	24.7
Toplam	73	100.0

Tablo 9’da bakıldığında, öğrencilerin %16.4’ü (12 kişi) 18 yaşında, %27.4’ü (20 kişi) 19 yaşında, %31.5’i (23 kişi) 20 yaşında, %24.7’i (18 kişi) 21 yaşındadır. Çalışma grubu öğrencilerinin yaşları normal bir dağılım göstermediğinden yaş ile görüşleri arasındaki anlamlılık farkına bakılmamıştır.

4.1.3. Uyruk

Tablo 10’de öğrencilerin uyruklarının frekans (F) ve yüzdelik (%) değerleri görülmektedir.

Tablo 10. Öğrencilerin uyruğuna göre dağılımı

Çalışma Grubu		
Uyruk	F	%
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	58	79.5
Türkiye Cumhuriyeti	15	20.5
Toplam	73	100.0

Tablo 10’a bakıldığında, öğrencilerin %79.5’i (58 kişi) K.K.T.C. uyruklu, %20.5’i (15 kişi) T.C. uyrukludur. Çalışma grubu öğrencilerinin uyrukları normal bir dağılım göstermediğinden yaş ile görüşleri arasındaki anlamlılık farkına bakılmamıştır.

Çalışmada öğrencilerin “Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu” ile ilgili yapılan anket ve 6 boyut ele alınmıştır. Bu boyutlar sırasıyla “Amaç-Teknoloji Uyumu” (8 madde), “ÖYS Kullanım Sonuçları” (11 madde), “ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar” (4 madde), “Sosyal Normlar” (3 madde), “Öğretmenin Normları” (6 madde) ve “Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler” (8 madde)’dir. Verilen 6 boyut için madde ortalamaları ve standart sapmaları aşağıda verilmiştir.

4.2. Moodle Açık Kaynak Kodlu ÖYS Kullanan Öğrencilerin ÖYS Hakkındaki Görüşleri

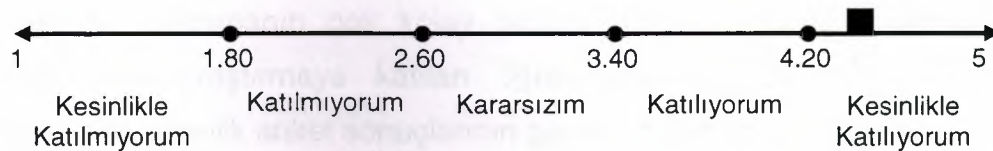
4.2.1. Amaç Teknoloji Uyumu

Tablo 11. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “Amaç-Teknoloji Uyumu” ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları

Amaç-Teknoloji Uyumu	Ortalama	Standart Sapma
1. Moodle öğrenme stilime uydu.	4.49	0.88
2. Moodle'ın yapısı dersimin yapısına uygundur.	4.25	0.80
3. Moodle donanım itibarıyla her türlü ihtiyacımı karşılayacak yapıdadır.	4.23	0.89
4. Moodle'ın kullanımı kolaydır.	4.34	0.79
5. Moodle ile her istediğimi kolaylıkla yapabildim.	4.29	0.90
6. Moodle'ın kullanımını öğrenmek kolaydır.	4.36	0.81
7. Moodle'ın yapısından (formatından) memnunum.	4.23	0.87
8. Moodle içerisinde ihtiyaç duyduğum bilgiye hemen ulaşabilirim.	4.29	0.84
Toplam	4.31	0.68

Tablo 11 incelendiğinde öğrenciler Moodle ÖYS'nin öğrenme alışkanlıklarını karşıladıklarını, sistemin yapısı ile derslerin yapısının örtüştüğünü, tüm eğitim faaliyetlerinin yönetimini sürdürecektir yeterlilikte olduğunu, sistemi kullanımında hiç zorlanmadıklarını, sitenin formatının uygun olduğunu ve ihtiyaç duyulan bilgiye her zaman ulaşabildikleri şeklinde görüş bildirmişlerdir. Çizelge 1'de araştırmaya katılan öğrencilerin Moodle ÖYS'nin “Amaç-Teknoloji Uyumu”na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması verilmiştir.

Çizelge 1. Öğrencilerin Moodle ÖYS'nin “Amaç-Teknoloji Uyumu”na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması

Çizelge 1'e bakıldığında olumlu ifadelerde 5 puan “Kesinlikle Katılıyorum”u ifade ederken 1 puan da “Kesinlikle Katılmıyorum”u ifade etmektedir. Buna göre öğrencilerin 2008-2009 bahar döneminde Moodle

üzerinden aldıkları derslerin etkili olduğu, sistemin arayüzünün kullanıcı dostu olduğu, moodle ile oluşturulan ders içeriğinin öğrenme düzeylerini yükselttiği ve dolayısıyla da sistemin öğrencileri istenilen hedef kazanımlara ulaştırmada teknolojiyi uyumlu bir şekilde kullanabildiği söylenebilir.

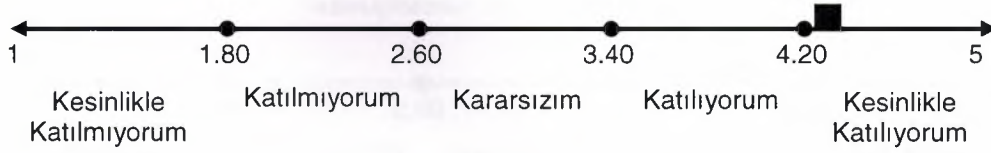
4.2.2. ÖYS Kullanım Sonuçları

Tablo 12. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “ÖYS Kullanım Sonuçları” ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları

ÖYS Kullanım Sonuçları	Ortalama	Standart Sapma
1. Dersimde Moodle kullanmak çalışmamı hızlı tamamlamama yardımcı oldu.	4.30	0.84
2. Dersimde Moodle kullanmak ünitelerdeki performansımı arttırdı.	4.25	0.76
3. Dersimde Moodle kullanmak yaratıcılığımı arttırdı.	4.23	0.86
4. Dersimde Moodle kullanmak çalışma programımdaki etkililiğimi arttırdı.	4.21	0.82
5. Dersimde Moodle kullanmam öğrenme görevlerimi tamamlamamı kolaylaştırdı.	4.22	0.79
6. Dersimde Moodle kullanmam öğrenme görevlerimi kolaylıkla kontrol edebilmemi sağladı.	4.12	0.85
7. Dersimde Moodle kullanmam bana öğrenme sürecimi kontrol etme olanağı verdi.	4.32	0.78
8. Moodle kullanmak öğrenmeyi kolaylaştırır.	4.30	0.79
9. Dersimde Moodle kullanmam öğrenme kalitemi (performansımı) arttırdı.	4.14	0.84
10. Moodle'ı çok kolay kullanabildim.	4.26	0.76
11. Moodle'ın ekran tasarımı anlaşılırdır.	4.12	1.04
Toplam	4.22	0.64

Tablo 12'de öğrenciler Moodle ÖYS üzerinden çalıştıklarından daha planlı olduklarını, öğrenmelerinde artış kaydettiklerini, zihinlerini daha aktif kullandıklarını, kendi kendilerini izleme ve değerlendirme olanağı bulduklarını ve sistemi kullanmanın çok kolay olduğu şeklinde görüş bildirmişlerdir. Çizelge 2'de araştırmaya katılan öğrencilerin Moodle “ÖYS Kullanım Sonuçları”na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması verilmiştir.

Çizelge 2. Öğrencilerin Moodle “ÖYS kullanımı Sonuçları’na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması

Çizelge 2'ye bakıldığında olumlu ifadelerde 5 puan “Kesinlikle Katılıyorum”u ifade ederken 1 puan da “Kesinlikle Katılmıyorum”u ifade etmektedir. Buna göre hazırlanan YDÜ Moodle ÖYS'nin kullanımı sonucunda içerisinde konumlandırılan öğrenme aktivitelerinin kullanımı kolaylaştırdığı, etkileşimli modüllerin ve iletişim araçlarının öğrencileri aktif tuttuğu ve zamandan bağımsız çalışma ortamı ile daha verimli ve etkili çalışma ortamı sağladığı söylenebilir.

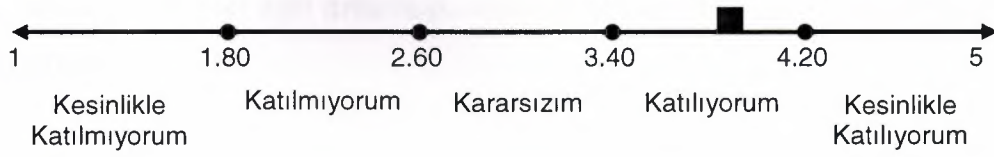
4.2.3. ÖYS Kullanımına Karşı Tutumlar

Tablo 13. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “ÖYS kullanımına Karşı Tutumları” ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları

ÖYS Kullanımına Karşı Tutumlar	Ortalama	Standart Sapma
1. Dersimde Moodle kullandığım için memnunum.	4.41	0.78
2. Diğer derslerimde de Moodle'ı kullanmak isterim.	3.05	1.15
3. Moodle kullanmak zevkliydi.	4.25	0.85
4. Moodle kullanmam dersimde faydalı oldu.	4.27	0.92
Toplam	4.00	0.65

Tablo 13 incelendiğinde öğrenciler derslerinde kullandığı Moodle ÖYS'ni beğendiğini, zevkli ve faydalı olduğunu söylerken diğer derslerinde Moodle' kullanmaları konusunda “kararsız” oldukları yönünde görüş bildirmişlerdir. Çizelge 3'de araştırmaya katılan öğrencilerin Moodle “ÖYS Kullanımına Karşı Tutumlar”ı için anket sonuçlarının genel ortalaması verilmiştir.

Çizelge 3. Öğrencilerin Moodle “ÖYS kullanımına karşı tutumları”na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması

Çizelge 3 incelendiğinde olumlu ifadelerde 5 puan “Kesinlikle Katılıyorum”u ifade ederken 1 puan da “Kesinlikle Katılmıyorum”u ifade etmektedir. Buna göre genel olarak öğrencilerin Moodle ÖYS’ne ilişkin tutumları olumlu yönde gelişmekte olduğu söylenebilir.

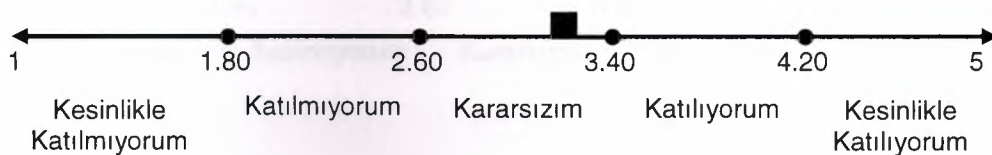
4.2.4. Sosyal Normlar

Tablo 14. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “Sosyal Normlar” ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları

Sosyal Normlar	Ortalama	Standart Sapma
1. Arkadaşlarım Moodle kullanmamın önemli olduğunu düşünüyorlar.	3.04	1.09
2. Ailem Moodle kullanmamın önemli olduğunu düşünüyor.	2.89	1.26
3. Moodle kullanmam ileride mesleki alanımda bana avantaj sağlayacaktır.	4.15	0.95
Toplam	3.36	0.85

Tablo 14 incelendiğinde öğrenciler Moodle ÖYS’ni kullanmaları ile avantajlı bir konumda olduklarını düşünürken, arkadaşları ve özellikle ailelerinin kendilerinin Moodle kullanmalarının önemli olduğu konusunda “kararsız” kalmışlardır. Çizelge 4’te araştırmaya katılan öğrencileri etkileyen “Sosyal Normları”na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması verilmiştir.

Çizelge 4. Öğrencilerin Moodle ÖYS Kullanımında “Sosyal Normlar”a yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması

Çizelge 4'e bakıldığında olumlu ifadelerde 5 puan "*Kesinlikle Katılıyorum*"u ifade ederken 1 puan da "*Kesinlikle Katılmıyorum*"u ifade etmektedir. Buna göre öğrencilerin Moodle ÖYS'ni kullanmalarının sağlayacağı katkı ile ilgili arkadaşlarının ve ailelerinin bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

4.2.5. Öğretmenin Norumları

Tablo 15. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "Öğretmenin Norumları" ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları

Öğretmenin Norumları	Ortalama	Standart Sapma
1. Öğretmenim Moodle kullanmamın önemli olduğunu düşünüyor.	4.44	0.83
2. Öğretmenim Moodle'ın öğrenmemi kolaylaştırdığını düşünüyor.	4.23	0.96
3. Moodle içerisindeki destek elemanları (kullanım klavuzu) Moodle'ı kullanmamı kolaylaştırdı.	2.73	1.32
4. Moodle desteği arzu ettiğim her zaman vardır.	3.19	1.39
5. Moodle içerisindeki öğrenme meteryallerini hızlı bir şekilde indirebildim.	4.22	0.95
6. Moodle'da yardımcı olacak belirli bir şahıs (veya grup) her zaman vardır.	2.64	1.32
Toplam	3.58	0.71

Tablo 15 incelendiğinde öğrenciler öğretmenlerinin Moodle ÖYS'ni kullanımına önem verdiklerini, öğrenme sürecini kolaylaştırdığı yönünde görüş bildirirken, Moodle içerisindeki kullanım klavuzlarının katkı sağlamadığını, her zaman sistem ile ilgili yardımcı olabilecek belirli bir kişi veya gruptan destek bulamadıkları yönünde görüş bildirmişlerdir. Çizelge 5'te araştırmaya katılan öğrencilerin "*Öğretmenin Norumları*"na ilişkin anket sonuçlarının genel ortalaması verilmiştir.

Çizelge 5. Öğrencilerin Moodle ÖYS Kullanımında "Öğretmenin Norumları"na yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması

Çizelge 5'e bakıldığında olumlu ifadelerde 5 puan "Kesinlikle Katılıyorum"u ifade ederken 1 puan da "Kesinlikle Katılmıyorum"u ifade etmektedir. Buna göre öğretmenlerin öğrencilerin Moodle ÖYS'nin kullanmasını desteklediklerini fakat öğrencilerin Moodle ile ilgili sistem içerisinde bulunan klavuzları kullanmadığı yada verimli olmadığı ve sistemle ilgili her zaman bilgi destek bulmakta zorlandıkları sonucu çıkmaktadır.

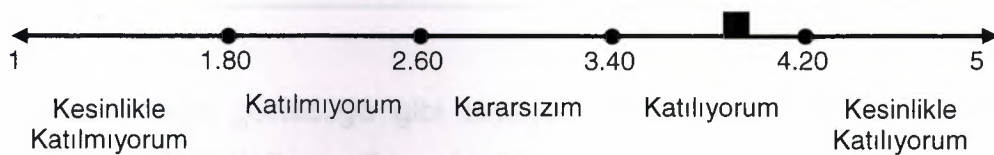
4.2.6. Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler

Tablo 16. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerinin "Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler"i ile ilgili madde ortalamaları ve standart sapmaları

Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler	Ortalama	Standart Sapma
1. Bir öğrenci olarak Moodle, dersimdeki başarımlar üzerinde pozitif etki yaptı.	4.25	0.94
2. Dersimde Moodle kullanmak benim için önemlidir.	4.11	0.87
3. Dersimde Moodle kullanmam kişisel öğrenmemi arttırdı.	4.08	0.85
4. Moodle, dersimden geçmeme yardımcı oldu.	4.00	0.96
5. Moodle sayesinde öğrenme sürecinde mekan ve zaman kavramları ortadan kalktı.	4.10	0.92
6. Öğrenmemde Moodle destek olmuştur.	4.14	0.87
7. Moodle ile Moodle olmadan öğrendiğimden çok daha iyi öğrendim.	4.14	0.89
8. Moodle tüm derslerde kullanılmalıdır.	2.71	1.26
Toplam	3.94	0.67

Tablo 16 incelendiğinde öğrenciler Moodle ÖYS'nin öğrenmeyi zamandan ve mekandan bağımsız etkili bir şekilde gerçekleştirdiği görüşü alınırken, sistemin tüm derslerde kullanılması konusunda "kararsız" kalmışlardır. Çizelge 6'da araştırmaya katılan öğrencilerin "Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler"e ilişkin anket sonuçlarının genel ortalaması verilmiştir.

Çizelge 6. Öğrencilerin Moodle ÖYS kullanımında "Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler"e yönelik anket sonuçlarının genel ortalaması

Çizelge 6'ya bakıldığında olumlu ifadelerde 5 puan "*Kesinlikle Katılıyorum*"u ifade ederken 1 puan da "*Kesinlikle Katılmıyorum*"u ifade etmektedir. Buna göre Moodle ÖYS, alınacak tüm dersler için uygun olup olmadığı konusunda "*kararsız*" oldukları sonucu çıkarılabilir. Ancak genel olarak öğrencilerden Moodle ÖYS'ile verilecek derslerin etkili ve öğrenmeyi olumlu yönde destekleyeceği sonucu çıktığı söylenebilir.

4.3. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan Öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS Hakkındaki Görüşlerine Etkisi

4.3.1. Amaç-Teknoloji Uyumu

Tablo 17. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin "Amaç-Teknoloji Uyumu" boyutuna yönelik t-testi sonuçları

Amaç-Teknoloji Uyumu					
Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	P
Erkek	49	4.3214	.70295	.206	0.772
Kız	24	4.2865	.63895	.212	

* $p>0.05$

Tablo 17'de görüldüğü gibi cinsiyete göre ÖYS kullanımına yönelik öğrencilerin "*Amaç-Teknoloji Uyumu*" ile ilgili görüşlerinde fark oluşmamıştır. Tüm öğrencilerin ÖYS kullanımına yönelik tutumları $p>0.05$ kapsamında aynı düzeydedir.

4.3.2. ÖYS Kullanım Sonuçları

Tablo 18. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerininin "ÖYS Kullanım Sonuçları" boyutuna yönelik t-testi sonuçları

ÖYS Kullanım Sonuçları					
Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	P
Erkek	49	4.2096	.65192	0.277	0.915
Kız	24	4.2538	.61598		

* $p>0.05$

Tablo 18'de görüldüğü gibi cinsiyete göre ÖYS kullanımına yönelik öğrencilerin "*ÖYS Kullanım Sonuçları*" ile ilgili görüşlerinde fark oluşmamıştır.

Tüm öğrencilerin ÖYS kullanımına yönelik tutumları $p>0.05$ kapsamında aynı düzeydedir.

4.3.3. ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar

Tablo 19. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar” boyutuna yönelik t-testi sonuçları

ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar					
Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Erkek	49	3.9490	.72883	-.896	0.193
Kız	24	4.0938	.43497		

* $p>0.05$

Tablo 19’da görüldüğü gibi cinsiyete göre ÖYS kullanımına yönelik öğrencilerin “ÖYS kullanımına Karşı Tutumları” ile ilgili görüşlerinde fark oluşmamıştır. Tüm öğrencilerin ÖYS kullanımına yönelik tutumları $p>0.05$ kapsamında aynı düzeydedir.

4.3.4. Sosyal Normlar

Tablo 20. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “Sosyal Normlar” boyutuna yönelik t-testi sonuçları

Sosyal Normlar					
Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Erkek	49	3.3469	.95005	-.197	0.53
Kız	24	3.3889	.60327		

* $p>0.05$

Tablo 20’de görüldüğü gibi cinsiyete göre ÖYS kullanımına yönelik öğrencilerin “Sosyal Normlar” ile ilgili görüşlerinde fark oluşmamıştır. Tüm öğrencilerin ÖYS kullanımına yönelik tutumları $p>0.05$ kapsamında aynı düzeydedir.

4.3.5. Öğretmenin Norumları

Tablo 21. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “Öğretmenin Norumları” boyutuna yönelik t-testi sonuçları

Öğretmenin Norumları					
Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	P
Erkek	49	3.5612	.77032	-.242	.079
Kız	24	3.6042	.57486		

*p>0.05

Tablo 21’de görüldüğü gibi cinsiyete göre ÖYS kullanımına yönelik öğrencilerin “Öğretmenin Norumları” ile ilgili görüşlerinde fark oluşmamıştır. Tüm öğrencilerin ÖYS kullanımına yönelik tutumları p>0.05 kapsamında aynı düzeydedir.

4.3.6. Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler

Tablo 22. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerinin “Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler” boyutuna yönelik t-testi sonuçları

Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler					
Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	P
Erkek	49	3.9056	.67340	-.629	0.563
Kız	24	4.0104	.66032		

*p>0.05

Tablo 22’de görüldüğü gibi cinsiyete göre ÖYS kullanımına yönelik öğrencilerin “Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler” ile ilgili görüşlerinde fark oluşmamıştır. Tüm öğrencilerin ÖYS kullanımına yönelik tutumları p>0.05 kapsamında aynı düzeydedir.

4.3.7. Boyutların Toplamının Genel Ortalaması

Tablo 23. Moodle açık kaynak kodlu ÖYS kullanan öğrencilerin cinsiyetlerinin ÖYS hakkındaki görüşlerinin anket boyutlarının genel ortalamasına yönelik t-testi sonuçları

Genel Toplam					
Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma	t	P
Erkek	49	3.9832	.60871	-.359	0.659
Kız	24	4.0333	.44622		

*p>0.05

Tablo 23'de 6 boyutunda genel toplamalarına bakıldığında ÖYS kullanımına yönelik öğrencilerin görüşlerinde fark oluşmadığı görülmektedir.

Buna göre Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü öğrencilerinin teknoloji kullanımları ile ilgili görüşlerinde kız-erkek ayrımı kalmamıştır yorumu yapılabilir.

BÖLÜM V

5. SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

Bu araştırmada Moodle açık kaynak kodlu öğrenim yönetim sistemini kullanan öğrencilerin ÖYS hakkındaki görüşlerine etkisi araştırılmıştır. Bu bağlamda elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Öğrenciler ders içeriğini kendileri oluşturmuşlardır. Böylelikle Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği Bölümü amaçlarından olan teknoloji destekli materyaller hazırlama, materyallere etkileşim kazandırma, materyalleri ortama aktarma ve dersi uzaktan yönetebilme becerilerine sahip oldukları söylenebilir.

Uygulanan “Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu” anketi sonuçlarına baktığımızda “Amaç-Teknoloji Uyumu” boyutu altında bulunan 8 görüşüde “kesinlikle katılıyorum” olarak yanıtlamışlardır. Öğrenciler, Moodle’ın kullanımını öğrenmenin kolay olduğunu dolayısıyla hiç zorlanmadan kullanabildiklerini, öğrenme alışkanlıklarına birebir uyduğunu, Moodle’ın dersleri oluşturma şeklinin kendilerinin daha önce kullandıkları ders notları oluşturma düzenine uyduğunu, Moodle’da yer alan öğrenme aktiviteleri ve iletişim modüllerinin öğrenme ortamı açısından her türlü ihtiyaçlarını karşıladığını ve uygulanan arayüz tasarımının iyi olduğunu dolayısıyla sistem içerisinde ihtiyaç duydukları bilgiye hızlı bir şekilde ulaşabildikleri görüşünü belirtmişlerdir. Bu sonuca göre Moodle ÖYS’nin teknoloji ile uyum içinde öğrenme ortamları oluşturmada etkili olduğu söylenebilir.

“Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu” anketi sonuçlarından (ÖYS Kullanım Sonuçları) boyutu altında bulunan 11 görüşe genel olarak “kesinlikle katılıyorum” olarak yanıt vermişlerdir. Öğrencilerin, derslerinde Moodle kullandıklarında derslerde daha hızlı ilerledikleri, performanslarının ve etkinliklerinin arttığı, kendi kendilerinin gelişimlerini inceleme şansı buldukları sonucu çıkarılabilir.

Bu sonuca göre Moodle'ın öğrencilere kendi hızında ilerleme olanağını sunduğu, kullanım kolaylığı ve yaratıcılığını arttırdığı görüşlerinden dolayı yapılandırmacı bir öğrenme ortamını sağlayabilecek nitelikte olduğu ve sürecin öğrenci tarafından izlenmesinin motive ettiği sonucu çıkarılabilir.

“Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu” anketi sonuçlarından (*ÖYS Kullanımına Karşı Tutumlar*) boyutu altında bulunan 4 görüşe genel olarak “katılıyorum” olarak yanıt vermişlerdir. Öğrenciler, kendilerinin aldığı dersin Moodle üzerinden olmasından dolayı memnun kaldıklarını, dersin zevkli ve faydalı olduğu görüşünü belirtirken diğer derslerde Moodle kullanıp kullanmamak arasında “Kararsız” kalmışlardır. Bu sonuç öğrencilerin Moodle üzerinden aldıkları ilk ders olmasına bağlanabilir.

“Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu” anketi sonuçlarından (*Sosyal Normlar*) boyutu altında bulunan 3 görüşe genel olarak “kararsızım” olarak yanıt vermişlerdir. Öğrenciler, meslek sahibi olduklarında Moodle ÖYS'nin kendilerine avantaj sağlayacağını düşünürken, ailelerinin ve arkadaşlarının Moodle kullanması ile ilgili görüşü “Kararsızım” olmuştur. Bu sonuç öğrenciler de Moodle kullanımı sonucunda bir farkındalık yarattığı fakat arkadaşları ve ailelerine bakıldığında görüşün kararsız olması, Moodle öğrenim yönetim sistemini kullanmamalarına veya hakkında bilgi sahibi olmamalarına bağlanabilir.

“Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu” anketi sonuçlarından (*Öğretmenin Normları*) boyutu altında bulunan 6 görüşe genel olarak “katılıyorum” olarak yanıt vermişlerdir. Bu sonuca göre öğrenciler, öğretmenlerinin Moodle üzerinden verilen derslere olumlu baktığını ve öğrenimi kolaylaştırdığını düşünmekte iken, Moodle ile ilgili teknik veya kişisel desteği olduğu görüşünde “Kararsızım” yanıtını vermişlerdir. Bu sonuca göre öğretmenlerin süreci desteklediklerini ancak Moodle ile ilgili okulda veya öğretmenleri tarafından verilen desteğin daha da artırılması gerektiği söylenebilir.

“Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu” anketi sonuçlarından (*Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler*) boyutu altında bulunan 8 görüşe genel olarak “katılıyorum” olarak yanıt vermişlerdir. Öğrenciler,

Moodle üzerinden ders aldıklarından dolayı başarılarını arttırdığına kesinlikle katılırken tüm derslerde Moodle kullanımı konusunda “*kararsız*” kalmışlardır. Bu sonuca göre Moodle ile verilecek dersin çok etkili olduğu, öğrencide fark yarattığı ancak diğer tüm dersler için uygulanacaksa dikkatli bir şekilde incelenip diğer derslerde de Moodle üzerinden öğrenciye derslerin verilmesi gerektiği sonucu çıkarılabilir.

Araştırmanın genel sonuçlarına bakıldığında, öğrenciler Moodle kullanımına yönelik olumlu görüş bildirmişlerdir. Moodle öğrenim yönetim sisteminin, öğrencilerde görülmesi istenen yapılandırmacı yaklaşımı oluşturduğu, zaman ve mekandan bağımsız öğrenme ortamları oluşturduğu, arayüz tasarımı sayesinde bireyler tarafından kullanım kolaylığı sağladığı ve uzaktan eğitim uygulamalarında kullanılması gerektiği sonucuna ulaşabiliriz.

5.2. Öneriler

Bu bölümde araştırma sonuçlarına bakılarak aşağıdaki öneriler araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

- Moodle ÖYS için ilgili eğitim-öğretim kurumunda her zaman destek alınabilecek bir birim kurulması faydalı olacaktır.
- Moodle öğrenim yönetim sistemi hakkında öğrencilerin aileleri için seminerler düzenlenebilir.
- Moodle, Proje Tabanlı eğitim-öğretimde kullanılabilir.
- Moodle’ın BÖTE Bölümü’ndeki diğer derslerde de kullanılması teşvik edilmelidir.
- Moodle BÖTE Bölümü’ndeki derslerde kullanılarak öğrencilerin ÖYS’ne karşı görüşleri geliştirilebilir.
- Moodle ÖYS kullanılarak öğrencinin eğitimlerinde zaman ve mekan ortadan kaldırılabilir.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K.Ü. (2002), "*Aktif Öğrenme*", Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir.
- Açık Kaynak Kod Platformu, "*Açık Kaynak Kod Bildirgesi*", acik-kaynak.org.tr/, 03.04.2009 tarihinde ulaşılmıştır.
- Alkan, C. (1998), "*Eğitim Teknolojisi*", Anı Yayıncılık, Ankara.
- Akçakaya, V. & Tanrısever, T. (2007), "*12. Türkiye'de İnternet Konferansı*", 8-10 Kasım Bilkent, Ankara.
- Al, U. & Madran, O. (2004), "*Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Sistemleri: Sahip Olması Gereken Özellikler ve Standartlar*", Bilgi Dünyası, Cilt: 5, Sayı: 2, 2004, 259-271.
- Aruk, İ. (2008), "*Bilişim Teknolojilerinin Zihinsel Engellilerin E-Eğitiminde Kullanılması ve Örnek Bir Uygulama Geliştirilmesi*", Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Aslantürk, O. (2002), "*Bir Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Sisteminin Tasarlanması ve Gerçekleştirilmesi*." Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Atıcı, B. (2006), "*Uzaktan Eğitim Öğretim Teknolojileri ve Materyal Hazırlama*", Editör: Prof.Dr.Mehmet Gürol, s.214-228, Akış Yay., Ankara.
- Aydın, Ç., C. & Biroğul S. (2008), "*E-Öğrenmede Açık Kaynak Kodlu Öğretim Yönetim Sistemleri ve Moodle*", Bilişim Teknolojileri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, ss. 31-35, Mayıs 2008.
- Başer, M. (2006), "*İşbirlikli Öğrenme Modeli ve Yabancı Dil Okuma Becerilerinin Geliştirilmesi*", Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Bayram, F., İbili, E., Akbaş, Ü., Orhan, Z., Kantar, M., Hakkari, F., Doğan, M., Linbichiler, T., & Niederl, F., (2008), "*Farklı LMS Mimarilerinde E-Eğitim İçeriklerini Paylaştırmak için Paketleme Standartlarının Kullanımı*", 2. Uluslararası Gelecek İçin Öğrenme Alanında Yenilikler Konferansı,

İstanbul.

- Bayram F., İbili, E., Hakkari, F., Kantar, M. & Doğan, M. (2009), "E-Üniversite: Scorm Uyumlu Modüler Öğrenim Yönetim Sistemlerinin Yükseköğretimde Kullanımı", Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, s. 287-292, 11-13 Şubat 2009 Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Brooks, J. G., & Brooks, M., G. (1993), "In Search of Understanding the case for Constructivist Classrooms", Alexandria, Virginia, Association for Supervision and Curriculum Development Press.
- Büyüköztürk, Ş. (2007), "Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı-İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum", PegemA Yayıncılık, Ankara.
- Carswell, A., D. & Venkatesh, V. (2002), "Learner Outcomes in an Asynchronous Distance Education Environment", International Journal of Human-Computer Studies, 56(5), 475-494.
- Cebeci, Z. (2003), "Öğrenim Yönetim - İçerik Sistemlerine Giriş", 9. Türkiye'de İnternet Konferansı INET-TR, 11-13 Aralık 2003, Askeri Müze, Harbiye-İstanbul.
- Cüez, T. (2006), "İlköğretim 8. Sınıflarda Fen Bilgisi Dersinde Web Tabanlı Öğretim Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi", Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Enstitüsü, İzmir.
- Çavuş, N., Uzunboylu, H. & İbrahim, D. (2006), "The Effectiveness of using Learning Management Systems and Collaborative Tools in Web-Based Teaching of Programming Languages.", 3. International Symposium and Exhibition on Electrical, Electronic and Computer Engineering.
- Çevik, A. (2008), "Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi Yönetimindeki Karşılaşılabilecek Olası Sorunlar ve Çözüm Önerileri", 8th International Educational Technology Conference, (IETC2008), 6-9 Mayıs 2008, Eskişehir, Turkey, P. 31-34.
- Çinici, A., M. (2006), "Web Tabanlı Uzaktan Eğitimde Uyarlanı Değerlendirme Sistemi Tasarımı ve Gerçekleştirimi.", Yüksek Lisans

- Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Demirel, Ö. (2004), "*Eğitimde Program Geliştirme*", (7. Baskı), Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Doğan, N. & Pala, K., F. (2006). "*Uzaktan Eğitim için Öğrenim Yönetim Sistemi Ana Modülünün Hazırlanması*", Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Doğu Akdeniz Üniversitesi, Eastern Mediterranean University General Education (2009), gemoodle.emu.edu.tr, 04.03.09 tarihinde ulaşılmıştır.
- Duran, N., Önal, A. & Kurtuluş C. (2006), "*E-Öğrenme ve Kurumsal Eğitimde Yeni Yaklaşım: Öğrenim Yönetim Sistemleri*", 8. Akademik Bilişim Konferansı, 9-11 Şubat 2006, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.
- Duru, D., E. (2007), "*Oluşturmacı Yaklaşımına Göre Tasarlanmış Bir Ders Paketinin Uygulanmasıyla Ulaşılan Başarının Geliştirilen Başarı Testi ile Değerlendirilmesi*", Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Elmas Ç., Doğan N., Biroğul S. & Koç S. M. (2008). "*Moodle Eğitim Yönetim Sistemi ile Örnek Bir Dersin Uzaktan Eğitim Uygulaması*." Bilişim Teknolojileri Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 2, ss. 53-62 Mayıs 2008
- Environmental Education and Technology Integration, ENVETI (2009), www.enveti.org/index.php?lang=tr_utf8, 19.05.09 tarihinde ulaşılmıştır.
- Epic White Paper (2007), "*Open Source Learning Management Systems*" www.epic.co.uk/content/news/oct_07/whitepaper.pdf 09.03.2009 tarihinde ulaşılmıştır.
- Erkoç, F., M. & Tutgun, A. (2008), "*İnsan Bilgisayar Etkileşimi Perspektifinde Öğrenim Yönetim Sistemlerinde (ÖYS) Kullanılan Etkileşim Stillerinin İncelenmesi*", The Proceedings of 8th International Educational Technology Conference, IETC2008, 6-9 Mayıs 2008, Eskişehir, Turkey, ss. 649-654.
- Friesen, N., Fisher, S. & Roberts, A. (2001), "*Metadata for educational object repositories*", CanCore.org, www.cancore.ca/en/docs.html 05.01.2009 tarihinde ulaşılmıştır.

- Geoffrey S (1988). "From Behaviorist to Constructivist Teaching", Social Education, 62(1): 6-9.
- Girne Amerikan Üniversitesi, E-Learning System (2009), elearning.gau.edu.tr/moodle/, 04.03.09 tarihinde ulaşılmıştır.
- Hançer, M. (2003), "Ölçeklerin Yazım Dilinden Başka Bir Dile Çevirileri Ve Kullanılan Değişik Yaklaşımlar". Adnan Menderes Üniversitesi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6. cilt 10. sayı.
- Horzum, B., M. & Çakır, Ç., Ö. (2008), "Farklı Web Tabanlı Öğretim Ortamlarında Öğrencilerin Başarı, Motivasyon Ve Bilgisayar Kaygı Düzeyler", Hacettepe Üniversitesi. Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education), 34, s. 140-154.
- Internet Worl Stats, www.internetworldstats.com/stats.htm, 21.03.09 tarihinde ulaşılmıştır.
- İnner, B. (2007). "Öğrenme Yönetim Sisteminin (Moodle) Örgün Öğretim Laboratuvar Uygulamalarında Kullanılması", Ulusal Teknik Eğitim, Mühendislik ve Eğitim Bilimleri Genç Araştırmacılar Sempozyumu UMES 2007. 20-22 Haziran 2007, Kocaeli Üniversitesi, İzmit.
- İnner B. (2009), "Laboratuvar Uygulamasında Moodle Öğrenme Yönetim Sistemi Kullanımında Karşılaşılan Problemler, Tecrübeler ve Çözüm Önerileri", 9th International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara, Turkey, P. 128-134.
- İnsan Kaynakları, www.insankaynaklari.com.tr, 03.01.09 tarihinde ulaşılmıştır.
- İşman, A. (2005), "Uzaktan Eğitim", Öğreti Yayıncılık, Ankara.
- Jochemczyk, W. & Olędzka, K., (2007), "Turtle and Children on Moodle e-Learning Platform", EuroLogo 2007 40 Years of Infuence on Education
- Johnson, D., W. & Johnson R., T. (1987), "Creative Conflict. Edina", Interaction Book Company.

- Kara, S., N., Bicen, A. & Uzunboyu H. (2009), "*Felsefe Grubu Öğretmenlerinin İşbirlikli Öğrenmeye Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi*", K.K.T.C. Milli Eğitim Dergisi 3, ss.41-56., Lefkoşa.
- Karaman, S. (2001), "*Bilgisayar Ağları ve İletişim' Dersinin Uzaktan Web Tabanlı Asenkron Öğretimi*", Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Karaman, S., Özen, Ü., Yıldırım, S. & Kaban, A. (2009), "*Açık kaynak Kodlu Öğretim Yönetim Sistemi Üzerinden İnternet Destekli (Harmanlanmış) Öğrenim Deneyimi*", Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, s. 63-68, 11-13 Şubat 2009 Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Karataş, S., Üstündağ, T. M. & Güneş, E. (2009), "*Parmaklar Klavyede, Peki Ya Zihinler Nerede? E-Öğrenmede Etkileşim*", 9th International Educational Technology Conference (IETC2009), Ankara, Turkey. s. 746-750.
- Kavak, T., M. (2009), "*Dicle Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulamalarında Eğitim Yönetim Sistemi (Moodle) Kullanımı*", Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, s. 363-337, 11-13 Şubat 2009 Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Kaya, Z. (2002). "*Uzaktan Eğitim*", PegemA Yayıncılık: Ankara.
- Keser, H. (2005), "*İnsan-Bilgisayar Etkileşimi ve Sağlığa Etkisi*", 1. Baskı, Nobel Yayın, s.1-4, Ankara. ISBN 97-591-740-3.
- Keser, H. & Tekin, Y. (2007), "*Ders Yönetimi Bilgi Sistemi Destekli Web Tabanlı Öğretimin Kursiyerlerin Akademik Başarılarına ve Web Tabanlı Öğretime Yönelik Tutumlarına Etkisi (K.K.K.ılgı Mebs Okulu Örneği)*", Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kukla, A. (2000), "*Social Constructivism and the Philosophy of Science*", New York: Routledge.
- Kurnaz, A., Sünbül, M., A., A., Sulak, A., S. & Alan, S. (2005), "*Proje Tabanlı Öğrenme Yöntem İlkeleri Açısından İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Fen ve*

Teknoloji Dersi Programının İncelenmesi", I.Ulusal Fen ve Teknoloji Eğitiminde Çağdaş Yaklaşımlar Sempozyumunda Sunulan Bildiri. Ankara.

Kuzu, A. (2005), *"Oluşturmacılığa Dayalı Çevrimiçi Destekli Öğretim: Bir Eylem Araştırması"*, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Lefke Avrupa Üniversitesi, e-MBA (2009), www.lefkemba.org/tr/index.html 08.07.09 tarihinde ulaşılmıştır.

Maly, K., Overstreet, C., M., González, A., Denbar, M., Cutaran, R., Karunaratne, N. & Srinivas, C., J. (1998). *"Use of Web technology for interactive remote instruction. Computer Networks & ISDN Systems"*, 30, 660-662.

Martin, K., Quigley, M., A. & Rogers, S. (2005). *"IBM Systems Journal"*, 44(1): 125.

Medet, M. (2006), *"E-Eğitim ve Örgün Eğitimin Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarıları ve Bilgisayar Kullanabilme Becerileri Üzerine Etkilerinin Karşılaştırılması"*, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Moodle Web Site, www.moodle.org, 16.02.2009 tarihinde ulaşılmıştır.

Moore, R. C. (1990), *"A formal theory of knowledge and action"*, In Allen, J. F., Hendler, J., & Tate, A., editors, *Readings in Planning*, pages 480-519. Morgan Kaufmann Publishers: San Mateo, CA.

Moore, M. & Kearsley, G. (1996), *"Distance Education"*, A System View, Wadsworth, USA.

Network Dictionary, www.networkdictionary.com, 22.01.09 tarihinde ulaşılmıştır.

Newby, T. J., Stepich, D., A., Lehman, J. D. & Russell, J. D. (2006). *"Educational Technology for Teaching and Learning"*, Upper Saddle River, New Jersey, Pearson Merrill Prentice Hall.

Olssen, M. (1996), *"Radical Constructivism and Its Failings: Anti-realism and*

- Individualism*", British Journal of Educational Studies, 44(3), 275-295.
- Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Kıbrıs Kampusü, METU.NCC MOODLE (2009), polaris.ncc.metu.edu.tr/moodle/, 04.03.09 tarihinde ulaşılmıştır.
- Ozan, Ö. (2009), "*CMS, LMS, LCMS Kavramları*", Akademik Bilişim'09 - XI. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, s. 171-176, 11-13 Şubat 2009 Harran Üniversitesi, Şanlıurfa.
- Ozan, Ö. (2008), "*Öğrenme Yönetim Sistemlerinin (Learning Management Systems-LMS) Değerlendirilmesi*", XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Öğrenim Yönetim Sistemleri, tr.wikipedia.org/wiki/öğrenimyonetimsistemleri, 27.08.2009 tarihinde ulaşılmıştır.
- Ökme K. A., ÇOMÜ Enformatik, <http://members.comu.edu.tr/kemal/doc/oakky.pdf>. 05.07.2009 tarihinde ulaşılmıştır.
- Özarslan, Y. (2008), "*Uzaktan Eğitim Uygulamaları için Açık Kaynak Kodlu Öğrenme Yönetim Sistemleri*", XIII. Türkiye'de İnternet Konferansı, 22-23 Aralık 2008, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Özerbaş, A. M. (2007). "*Yapılandırmacı Öğrenme Ortamının Öğrencilerin Akademik Başarılarına ve Kalıcılığına Etkisi*", Türk Eğitim Bilimleri Dergisi 5(4), s. 609-635.
- Savaş, S. & Arıcı N. (2009), "*Web Tabanlı Uzaktan Eğitimde İki Farklı Öğretim Modelinin Öğrenci Başarısı Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi*", 5. Uluslararası İleri Teknolojiler Sempozyumu (IATS'09), 13-15 Mayıs 2009, Karabük.
- Sherry, L. (1996), "*Issues in distance learning*", International Journal of Educational Telecommunications, vol. 1, no.4, pp. 337 - 365, Virginia.
- Smith, B., MacGregor L. & Jean T. (1992), "*What is Collaborative Learning?*" learningcommons.evergreen.edu/pdf/collab.pdf, 23.02.2009 tarihinde ulaşılmıştır.
- Şahin, S. (2007), "*Proje Temelli Öğrenme Ortamında Derslerarası İşbirliği ile*

İlgili Öğrenci Görüşlerinin İncelenmesi", Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 11, S: 3, ISSN 1301-370X.

Terhart S., & Ewald C. (2003), "*Constructivism and teaching: A new paradigm in general didactics?*" *Curriculum Studies* Vol. 35 No:1 ss: 25-44.

Tezer, M. ve Bicen, H. (2008), "*Üniversite Öğretim Elemanlarının E-Öğrenim Sistemlerine Yönelik Hazırbulunuşluğu*", 8th International Educational Technology Conference, (IETC2008), 6-9 Mayıs 2008, Eskişehir, Turkey, P. 16-27.

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Cyprus International University Course Portal (2009), ceng.ciu.edu.tr/moodle/, 04.03.09 tarihinde ulaşılmıştır.

Uzunboylu, H., Çavuş, N., Özçınar, Z., Etcı, C., Hürsen, Ç., Erçağ, E., Özdamlı, F., Ekizoğlu, N., Sakallı, M. & Tuncay, N. (2008), "*Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*", 1. Baskı, Pegem Akademi, ISBN 978-605-5885-47-2.

Wheeler, A. D., (2008). "*How to Evaluate Open Source Software / Free Software (OSS/FS) Programs*", <http://www.dwheeler.com/contactme.html>, 18.04.2009 tarihinde ulaşılmıştır.

Varol, N. (2001). "*İnternet'in Uzaktan Eğitimdeki Konumu*", Akademik Bilişim Konferansı, 2001, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Verduin, J. R. & Clark, J. (1994), "*Uzaktan Eğitim Etkin Uygulama Esasları*", Anadolu Üniversitesi Basımevi, Eskişehir.

Volery, T. & Lord, D. (2000), "Critical Success Factors in Online Education". International Journal of Educational Management, Cilt 14, Sayı 5, s.216-223.

Von, Glasersfeld, Ernst. "*Constructivism in Education*". In T. Husen & N. Postlewaite (1989), *International Encyclopedia of Education*. Pp. 162-163, Oxford, England: Pergamon Press,

Vygotsky, Lev.(1987), "*Mind in Society*", London, Harvard University Press.

Yakın Doğu Üniversitesi, NEU - BOTE Test LMS System (2009).
cis.neu.edu.tr, 04.03.09 tarihinde ulaşılmıştır.

Yalçinkaya S. (2006), *"Web Tabanlı Uzaktan Eğitim Sistemi ve Çukurova Üniversitesi Öğretim Elemanlarının Yatkınlıkları"*, Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

Yaşar, Ş. (1998), *"Yapısalcı Kuram ve Öğrenme-Öğretme Süreci."* 7. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Konya, Selçuk Üniversitesi, 9-11 Eylül 1998, 695-701.

Zırhlıoğlu, Ç. (2006), *"Türkiye Geneline ve Bölgeler Arasında Bilgisayar Kullanımı ve Uzaktan Eğitim ile ilgili İstatistiksel Analiz"*, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Fen bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

EKLER

EK – 1

Öğrenim Yönetim Sistemi Açısından Amaç ve Teknoloji Uyumu Anketi

Sevgili öğrenci arkadaşlarım,

Sizlerin daha iyi bir eğitim alabilmeniz için “Moodle ÖYS Kullanımına Yönelik Görüşleriniz” konusunda bir araştırma yapmaktayız. Bu çerçevede görüşlerinizden yararlanmak üzere, dikkatli bir yaklaşımla seçilen öğrencilerden biri de siz oldunuz. Sizden istenen, her bölümdeki soruları dikkatlice okuyarak size en uygun olan seçeneği işaretlemenizdir.

Anketimiz iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgileriniz, ikinci bölümde ise Moodle ÖYS kullanımınıza yönelik görüşleriniz. Anketimizin ikinci bölümüne vereceğiniz cevapları daha önce kullandığınız Moodle öğrenim yönetim sistemi ile ilişkilendirerek cevaplandırmanız gerekmektedir. Herhangi bir soruyu cevaplamayı unutursanız sistem sizi uyaracaktır.

Anket sorularına vereceğiniz cevapların, bu çalışma çerçevesinde kullanılacağından emin olabilirsiniz. Kesinlikle herhangi bir birime verilmeyecektir. Ayrıca kişisel bilgileriniz sadece araştırmacılar tarafından bilinecektir. Gösterdiğiniz ilgiden dolayı sizlere şimdiden teşekkür ederiz.

Yrd. Doç. Dr. Nadire Çavuş

Öğr. Gör. Sezer Kanbul

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz

☐ Erkek ☐ Kadın

2. Yaşınız

3. Uyuşgunuz

☐ K.K.T.C. ☐ TC. ☐ Diğer

4. Bölümünüz

☐ BÖTE ☐ CIS ☐ COM. ENG.

5. Sınıfınız

☐ 1. Sınıf ☐ 2. Sınıf ☐ 3. Sınıf ☐ 4. Sınıf

6. Ders

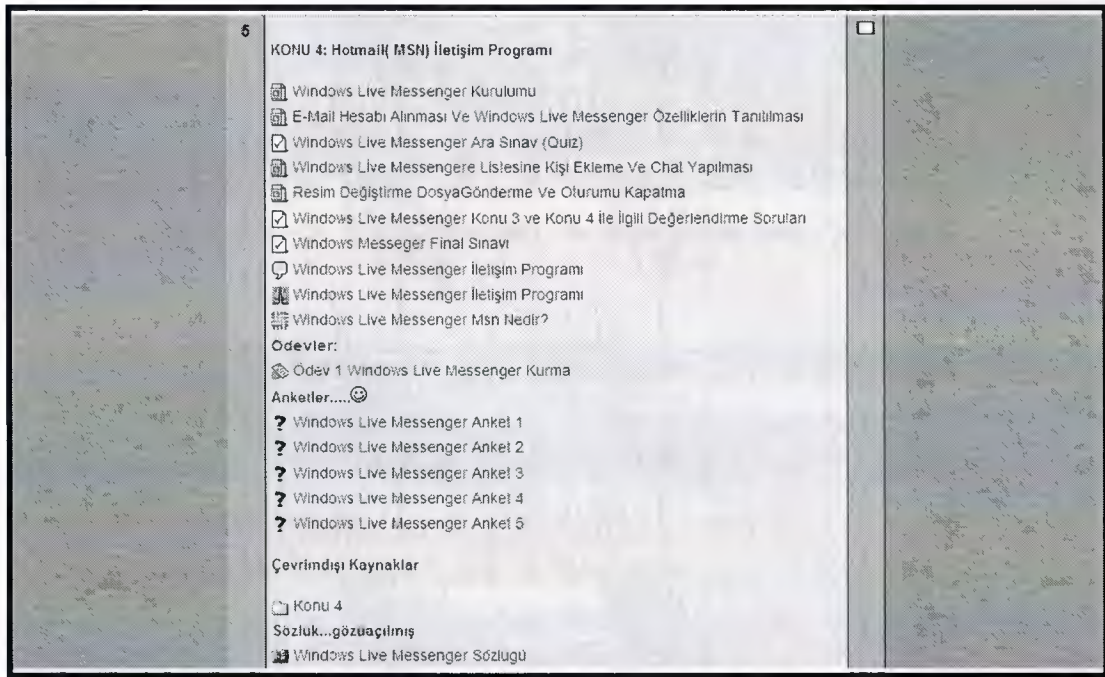
☐ Ceit 329 ☐ Ceit 418 ☐ Diğer

SORULAR	Kesinlikle Katılıyor	Katılıyor	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Amaç-Teknoloji Uyumu					
1. Moodle öğrenme stilime uydu.					
2. Moodle'ın yapısı dersimin yapısına uygundur.					
3. Moodle donanım itibarıyla her türlü ihtiyacı karşılayacak yapıdadır.					
4. Moodle'ın kullanımı kolaydır.					
5. Moodle ile her istediğimi kolaylıkla yapabildim.					
6. Moodle'ın kullanımını öğrenmek kolaydır.					
7. Moodle'ın yapısından (formatından) memnunum.					
8. Moodle içerisinde ihtiyaç duyduğum bilgiye hemen ulaşabilirim.					
ÖYS Kullanım Sonuçları					
1. Dersimde Moodle kullanmak çalışmamı hızlı tamamlamama yardımcı oldu.					
2. Dersimde Moodle kullanmak ünitelerdeki performansımı arttırdı.					
3. Dersimde Moodle kullanmak yaratıcılığımı arttırdı.					
4. Dersimde Moodle kullanmak çalışma programımdaki etkililiğimi arttırdı.					
5. Dersimde Moodle kullanmam öğrenme görevlerimi tamamlamamı kolaylaştırdı.					
6. Dersimde Moodle kullanmam öğrenme görevlerimi kolaylıkla kontrol edebilmemi sağladı.					
7. Dersimde Moodle kullanmam bana öğrenme sürecimi kontrol etme olanağı verdi.					
8. Moodle kullanmak öğrenmeyi kolaylaştırır.					

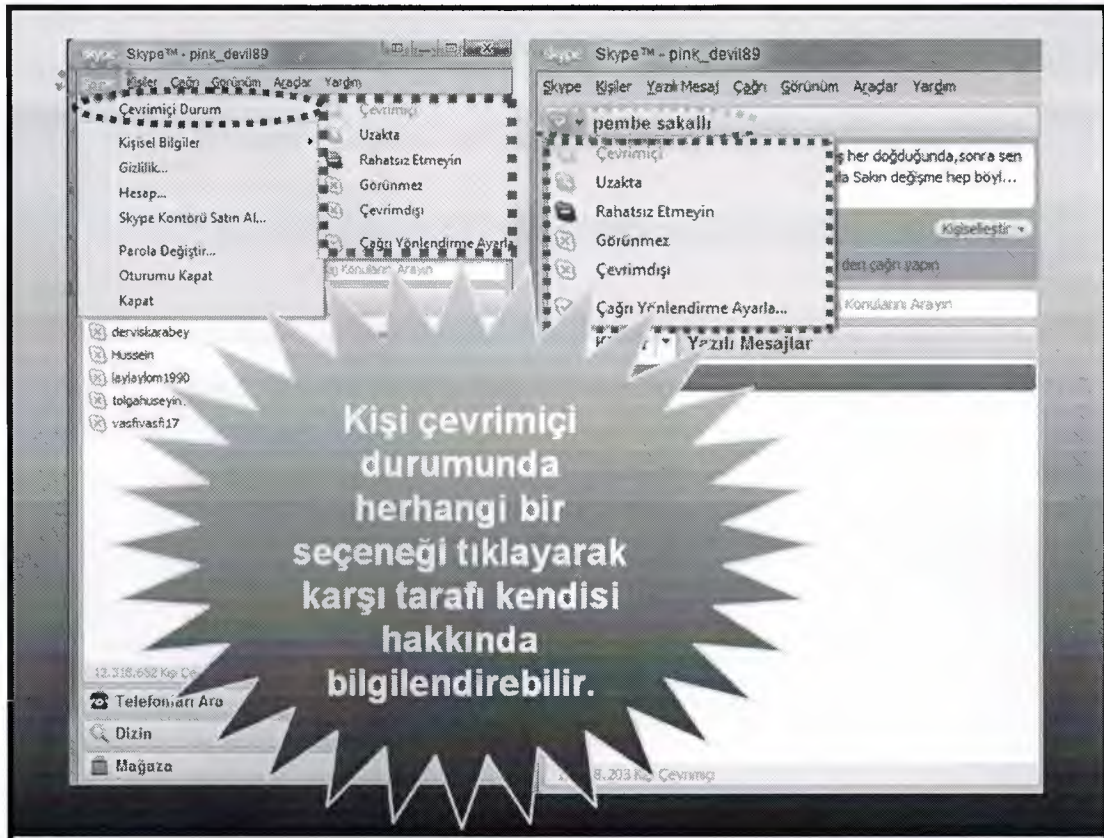
SORULAR	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
9. Dersimde Moodle kullanmam öğrenme kalitemi (performansımı) arttırdı.					
10. Moodle'ı çok kolay kullanabildim.					
11. Moodle'ın ekran tasarımı anlaşılırdır.					
ÖYS kullanımına Karşı Tutumlar					
1. Dersimde Moodle kullandığım için memnunum.					
2. Diğer derslerimde de Moodle'ı kullanmak isterim.					
3. Moodle kullanmak zevkliydi.					
4. Moodle kullanmam dersimde faydalı oldu.					
Sosyal Norumlar					
1. Arkadaşlarım Moodle kullanmamın önemli olduğunu düşünüyorlar.					
2. Ailem Moodle kullanmamın önemli olduğunu düşünüyor.					
3. Moodle kullanmam ileride mesleki alanımda bana avantaj sağlayacaktır.					
Öğretmenin Norumları					
1. Öğretmenim Moodle kullanmamın önemli olduğunu düşünüyor.					
2. Öğretmenim Moodle'ın öğrenmemi kolaylaştırdığını düşünüyor.					
3. Moodle içerisindeki destek elemanları (kullanım klavuzu) Moodle'ı kullanmamı kolaylaştırdı.					
4. Moodle desteği arzu ettiğim her zaman vardır.					
5. Moodle içerisindeki öğrenme meteryallerini hızlı bir şekilde indirebildim.					
6. Moodle'da yardımcı olacak belirli bir şahıs (veya grup) her zaman vardır.					
Öğrenme Üzerine Algılanan Etkenler					
1. Bir öğrenci olarak Moodle, dersimdeki başarıım üzerinde pozitif etki yaptı.					
2. Dersimde Moodle kullanmak benim için önemlidir.					
3. Dersimde Moodle kullanmam kişisel öğrenmemi arttırdı.					
4. Moodle, dersimden geçmeme yardımcı oldu.					
5. Moodle sayesinde öğrenme sürecinde mekan ve zaman kavramları ortadan kalktı.					
6. Öğrenmemde Moodle destek olmuştur.					
7. Moodle ile Moodle olmadan öğrendiğimden çok daha iyi öğrendim.					
8. Moodle tüm derslerde kullanılmalıdır.					

EK – 2

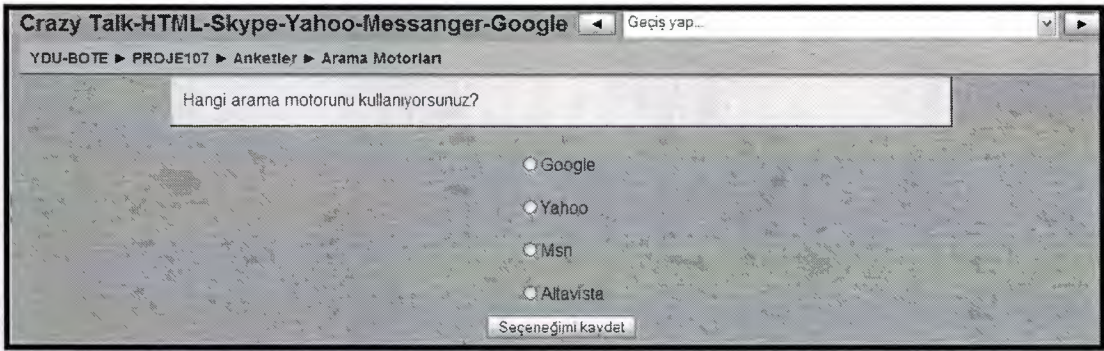
Öğrenci Projelerinden Alınan Örnek Ekran Görüntüleri

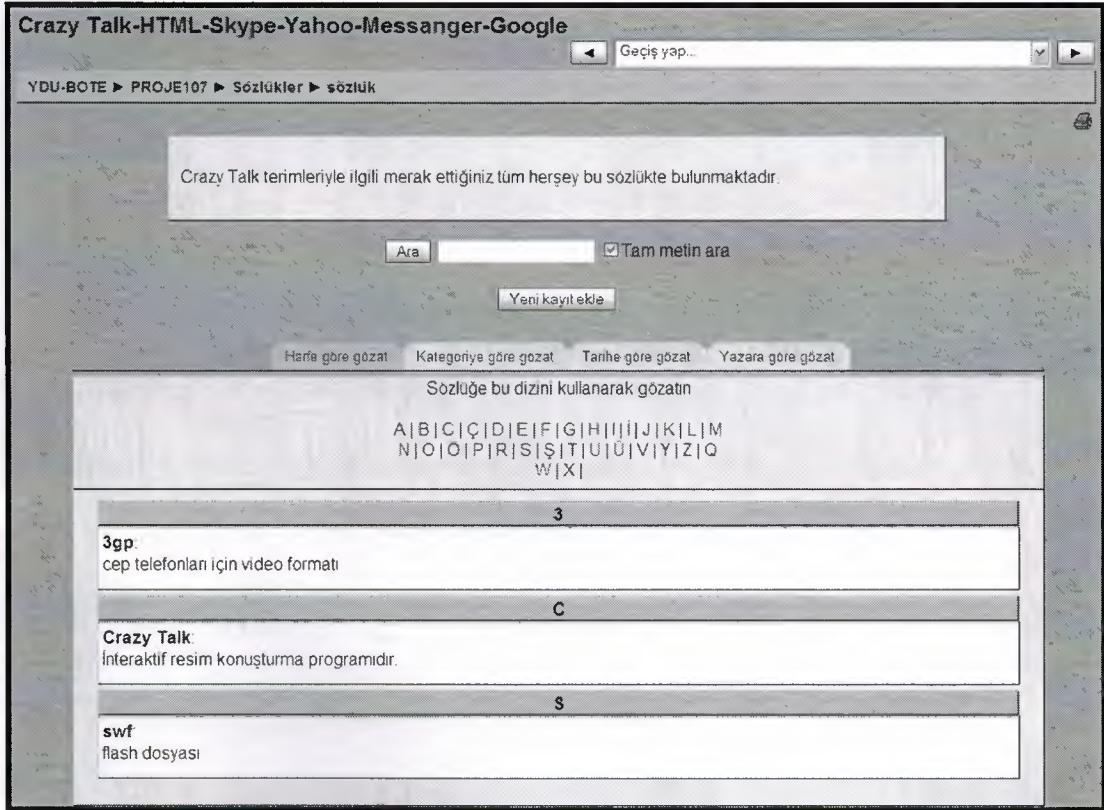
Şekil 1. Öğrenci projelerinden 5. konu içeriği örnek ekran görüntüsü

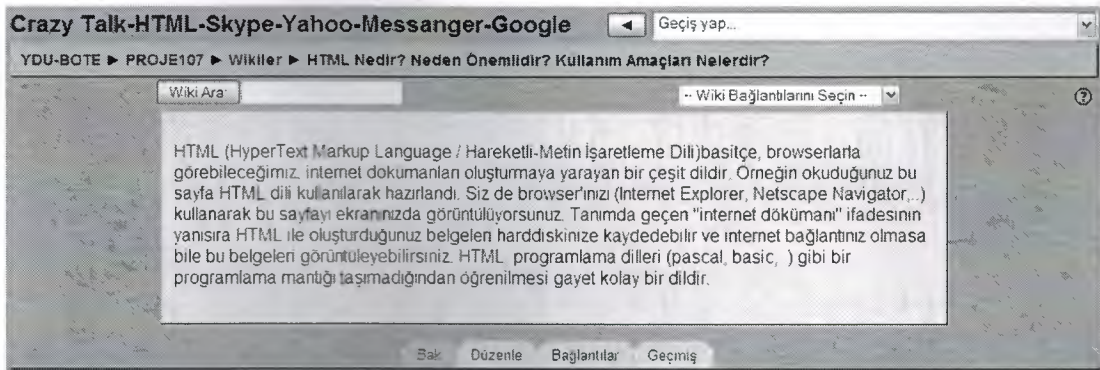
Şekil 2. Öğrenci projelerinde hazırlanan ders materyali örnek ekran görüntüsü

Şekil 3. Öğrenci projelerinde hazırlanan anket ekran görüntüsü

Şekil 4. Öğrenci projelerinde hazırlanan sınav ekran görüntüsü

Şekil 5. Öğrenci projelerinde hazırlanan wiki ekran görüntüsü